KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA V CELJU

R -interier
Šlandrov trg 9 Žalec
Najbolj obiskana trgovina s pohištvom in stanovanjsko opremo na Štajerskem.
Zakaj? Najnižje cene in ugodni kreditni pogoji!
Pravi naslov za nakup pohištva.

SAVINJČAN

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1991
1119910700.2
COBISS

Leto XIII – številka 2 – februar 1991

Savinjčan brez naslovnikov

Zadnji čas naj je vse več občanov klicalo, da ne prejemajo Savinjčana. Očitno je bila naša evidenca pomanjkljiva, ker nismo pravočasno prejemali sprememb naslovnikov. Na seji izdajateljskega sveta smo obravnavali to problematiko in na pobudo pošte sprejeli sklep, da Savinjčana ne bomo več naslavljali.

Poštarji bodo tako dostavili časopis v vsako gospodinjstvo. Tako sedaj ne bi smelo biti več težav, čeprav jih na začetku še bo. Če torej slučajno ne boste prejeli časopisa najprej opozorite na to vašega pismonošo, če ga pa še kljub temu ne boste dobili, nam to sporočite na tel. 711-433. Stroške dostave bomo tako precej zmanjšali, zavedamo pa se tudi, da bomo prikrajšani za neposredne stike. Za to vas prosimo, da se bolj kot doslej poslužujete rubrike odmevi in nam sporočite, kaj mislite o tej obliki dostave časopisa.

Najbrž ste opazili, da smo spremenili podobo in format časopisa, zamenjali pa smo tudi tiskarno. Sedaj tiskamo časopis v Delu v Ljubljani. Ta številka je tudi debelejša in upamo po vsebini tudi bogatejša. Vabimo vas, da nam pišete, kaj vam je v Savinjčanu všeč in kaj pogrešate. Tako bomo uspešneje oblikovali naš in vaš časopis.

Evropski zakon in balkanski standard

Predlagatelji novih zakonov očitno nimajo srečne roke pri pripravi novega sistema, saj zakoni vsi po vrsti doživljajo polemiko in tudi val kritike v javnosti. Med njimi gotovo prednjačita šolski in davčni zakon. Čeprav je davčni zakon šele zagledal luč sveta, bo moral v naslednjih dneh doživeti že spremembe in popravke. Trditev predlagatelja, da so se pri pripravi tega zakona zgledovali po evropski zakonodaji, pa posamezna določila tega ne dokazujejo, poznavalci namreč zatrjujejo da temu ni tako.

Da tisti, ki več zasluži plača tudi več davka ni sporno, da je bila potrebna večja davčna disciplina nam je bilo že dolgo jasno, ni pa razumljivo, da imamo sedaj evropski zakon in balkanske prejemke, ki nas vse bolj tiščijo v revščino. Že prejšnji davčni sistem ni vzpodbujal dobrega in uspešnega dela, s sedanjim pa očitno ni nič bolje. Element stimulacije o katerem je bilo veliko govora je ostal le fraza podobna tisti v preteklosti. Sum, da gre tudi v novem zakonu predvsem za polnjenje proračunske malhe, pa gotovo ni odveč. Ob vsem tem je ugotovitev, da je novi zakon enostavnejši in preglednejši, klavrna uteha.

V razmerah, ko gospodarstvo in tudi zasebniki komaj še zagotavljajo redno izplačilo osebnih dohodkov, marsikje pa že tudi tega ne, smo ob prvem izplačilu doživeli hladen tuš. Enotna je ugotovitev, da so obremenitve višje kot lani in precej večje kot leta 1989. V takšnih razmerah je odpiranja novih delovnih mest iluzorno pričakovati. Deset odstotna olajšava na dohodnino (bruto plačo), zanjo bo treba zbrati precej dokazov oziroma računov, je bistveno premajhna in ni stimulativna in nas bo potisnila v uravnilovko in splošno revščino. Z desetimi odstotki, razvoja, predvsem pa prepotrebnih novih delovnih mest ne bo, to je gotovo.

Pravi fiasko je doživel tudi drugi del davčnega zakona, ki določa prometni davek. Le kje so predlagatelji našli v evropski zakonodaji davek na otroška oblačila, knjige, šolske učbenike, strokovno literaturo, tisk, da o hrani ne govorimo. Zmanjšali pa so davek na alkohol, za to se ni čuditi, da se republiški poslanci raje med zasedanjem parlamenta zadržujejo v bifeju kot v poslanskih klopeh.

Vseh slabosti in negativnih posledic davčnega zakona še najbrž nismo odkrili. Pa je že teh toliko, da se opravičeno zastavlja vprašanje strokovnosti. Kritiko in odgovornost pa bodo morali prevzeti tudi republiški poslanci, ki so za ta zakon dvignili roke. Zadnji čas je, da jim bo ta primer v opomin pri sprejemanju ostalih zakonov. Vsem pa le še opozorilo, da volilcem zaupanje in potrpljenje precej popuščata, s takšnimi zakoni, ki nas tiščijo še v večjo revščino, si podpore gotovo ni mogoče zagotoviti. Lepšega življenja realno nismo pričakovali, pasjega pa tudi ne, pravijo mnogi.

jk

Konzum v Preboldu

Po vzoru nekdanjih konzumov so se v preboldski tekstilni tovarni odločili odpreti trgovino, v kateri lahko tudi brezgotovinsko nakupujejo njihovi delavci po najnižje možnih cenah. Trgovina, v kateri je mogoče dobiti tako rekoč vse, pa je odprtega tipa in lahko v njej nakupujejo pod enakimi pogoji, vendar pa samo z gotovino, tudi drugi. Gre za obojestransko korist. Delavci pridejo lahko do življenjsko pomembnih artiklov in drugih stvari po nižjih cenah, tovarna pa na ta način obrača kapital pod lastno streho, kar je ob teh likvidnostnih težavah še kako pomembno.

– DAR –

Pomoč za osnovno dejavnost

Delegacija občinske zveze upokojencev je izvršni svet seznanila s težavami, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Dohodek društev upokojencev je članarina, ki pa še zdaleč ne zadošča potrebam za osnovno dejavnost. Čeprav so bili objekti, v katerih imajo društvene prostore, zgrajeni iz sredstev pokojninskega zavarovanja, pa morajo občini plačevati polno najemnino. Predstavniki izvršnega sveta so jim zagotovili, da jim v bodoče najemnine za društvene prostore ne bo treba več plačevati. Obljubljena jim je bila tudi pomoč za osnovno dejavnost. Predstavniki upokojencev so opozorili na težak socialni položaj upokojencev z nizkimi pokojninami, napovedali pa so tudi ustanovitev svoje stranke. Zanjo so se odločili zato, da bi imeli v skupščinskih klopeh, kjer se odloča tudi o njihovi usodi, svoje predstavnike. Na posnetku predstavniki upokojencev v razgovoru z vodstvom izvršnega sveta.

jk

Kdo bo koga (potolkel)?

V soboto, 23. 2. 1991 ob 10.00 bo v telovadnici osnovne šole v Žalcu športno rekreativni spektakel, dogodek za ogled. V peterošportnem dvoboju se bodo pomerile med sabo vse stranke v občini na eni strani in občinski velmožje na drugi strani. Tekmovanje v košarki, metanju osebnih, nogometni tekmi, vlečenju vrvi in slalomskem teku z zavezanimi očmi bomo pospremili z obilo glasbe in obveznim šankom. Problemov ne vidimo, težave ima le Milan Dobnik, ki je po srcu demosovec, po vsakdanjem delu pa občinar.

Pridite, oglejte si to tekmo stoletja, ne bo vam žal.

V. G.

MI SMO LE ZA SKEČE...

Če nočemo, se ne bo nič spremenilo

S takšnim razmišljanjem bi lahko načenjali ali nadaljevali o perečih problemih, ki se v zadnjem času zgrinjajo nad vesoljno slovensko kulturno sfero, ko se najbolj zagrizeni za svoj »prav« bori z gladovno stavko, ko je za »stvar« pripravljen dati tudi življenje. Ko spremljam to dogajanje, ki ga minister komentira kot dobro zrežiran skeč, moram vendarle vprašati: smo zanj vsi le komedijanti, ki jih občinstvo ne jemlje resno? In če je to dobro zrežiran, potem je tudi dobro odigran skeč, dobro pa je bilo pri občinstvu vedno toplo sprejeto.

S takšnim razmišljanjem se vpletem tudi v ljubiteljstvo. Tu se kaj dosti ne more spremeniti: naše orožje so ljudje, naše upanje sta njihova trma, vztrajnost in ljubezen do poustvarjanja. Nikoli nam ni bilo rožnato, tudi sedaj nam ni. Vedno smo uresničevali svoje cilje in programe. Res smo se pogostokrat ustavljali ob finančnih problemih – tako v prejšnjem kot v današnjem sistemu (ali je vsega bil kriv sistem?).

Denar je sveta vladar, pravimo. To se nam tudi pozna na vsakem koraku in resnico tega slogana čutimo ob svojih izkušnjah. Vendar – za kanček drugače je v ljubiteljstvu. Morda se z mano ne bodo strinjali vsi, pa vendar so podatki o sto in sto urah, porabljenih na vajah pevcev, igralcev, plesalcev, godbenikov itd. zgovoren dokaz, da so kulturniki vajeni delati brez denarja.

Naj to ne izzveni tolažilno za tiste, ki nam režejo »pogačo«, vendar ne denar, ljudje so ohranjali slovensko kulturo, iz te provincionalne je nastajala elitna. Bo torej za nas ostalo vsaj dvoje poslušanja željnih ušes!

V kulturnih društvih se te dni odvijajo letne konference, ko si povemo marsikatero na račun dane situacije. Spomnimo se, da so naše edino in pravo plačilo vedno bili gledalci in poslušalci, največjo vrednost pa nosi njihov aplavz. Zanj je vredno delati, vredno je dobro delati, in za dobro delo se bo našlo ovrednotenje. Če nočemo, se ne bo nič spremenilo. Ničesar nam ne morejo vzeti, saj naše bogastvo so ljudje.

Jožica Ocvirk

Kulturniki za vodovod

Pod geslom »Za vodo je treba potrpeti, a brez nje se ne da živeti« bo 2. marca ob 19.30 uri v dvorani gasilskega doma v Gornji vasi pri Preboldu solidarnostni nastop kulturnikov iz Kulturnega društva Rečica ob Savinji. Ves izkupiček navedenega kulturno-zabavnega večera pa gre za obnovitev vaškega vodovoda.

Obeta se zanimiva prireditev, saj bo na njej veliko glasbe, petja, smeha in še česa. Za to pa bodo poskrbeli člani ansambla Drenovci s kvartetom Motorčki pod vodstvom Darka Atelška, dekliški pevski zbor pod vodstvom Lidije Podlesnik ter humoristična skupina.

Če se zdi naslov nekoliko neverjeten, pa je sedaj jasno, za kaj gre. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da je prišel zopet čas, ko se vračamo h kulturi na vasi in zato bo v prihodnje še več takšnih prireditev. Pridite tudi vi in prav gotovo ne boste razočarani, pravijo organizatorji. Pa še res je, saj v Gornji vasi to znajo in dokazujejo že dolgo vrsto let.

D. N.

Referenduma nista uspela

V krajevni skupnosti Tabor in Petrovče so se minulo nedeljo krajani odločali o podaljšanju samoprispevka, žal pa kljub dobri pripravi programa in obveščanju krajani niso bili za podaljšanje krajevnega samoprispevka.

V Taboru je bila udeležba 79,7 odstotna, za samoprispevek pa je glasovalo 37 odstotkov krajanov. V Petrovčah pa je bila udeležba na šestih referendumskih mestih 76 odstotna, za samoprispevek pa se je odločilo le 38,52 odstotka krajanov.

T. Tavčar

Jožefov sejem v Petrovčah

Zadružna organizacija Petrovče pripravlja tradicionalni Jožefov sejem, ki bo 19. marca od 10. do 16. ure v Petrovčah. Obiskovalcem bodo zasebniki in podjetja ponudili rabljeno in novo kmetijsko mehanizacijo. Seveda bo tudi bogata izbira izdelkov domače obrti. Novost letošnjega sejma bo razstava in prodaja plemenske živine. Aktiv kmečkih žena bo obiskovalcem ponudil dobrote domače kulinarike, po sejmu pa vabijo na srečanje in zabavo godovnikov.

RAZGOVOR S PODPREDSEDNICO IS DANICO KORENT

Odpiranje novih delovnih mest

Čeprav so gospodarske razmere tudi v naši občini kritične pa vendar stečajnih postopkov še nismo imeli. Kaj lahko pričakujemo v naslednjih mesecih? Nezaposlenost je dosegla doslej najvišjo številko, kako bomo reševali socialne probleme, o tem smo se pogovarjali s podpredsednico izvršnega sveta in sekretarko sekretariata za družbenoekonomski razvoj in finance, Danico Korent.

Kako ocenjujete gospodarjenje v preteklem letu?

D. Korent: »Podatkov o zaključnih računih za preteklo leto sicer še ni, na osnovi sprotnih analiz pa ni pričakovati vzpodbudnih podatkov. Pogoji gospodarjenja so vplivali tudi na rezultate našega gospodarstva. Izvozno usmerjen del gospodarstva je bil prizadet zaradi nerealnega tečaja dinarja, zadnji popravek pa slabega stanja ni bistveno popravil. Poseben problem so tudi izvozne stimulacije, ki jih ni od nikoder. Za večino pa je bil največji problem obratnih sredstev, čeprav ima naše gospodarstvo terjatev več kot obveznosti. Sedanji način reševanja problema finančne nedisciplne ni ustrezen in učinkovit, za to je izvršni svet dal pobudo republiškemu za obvezno poravnavo s tem, da podjetja pripravijo terjatve in neobveznosti. Splošen pojav neplačevanja se je proti koncu lanskega leta tako zaostril, da je že ogrozil tudi izplačevanje osebnih dohodkov, beležili so porast blokad žiro računov in seveda tudi dni, ki so se v posameznih

primerih približevali kritični meji. V najtežjih primerih je posredoval izvršni svet z ugodnimi posojili in odlogi plačil občinskih obveznosti. Posameznim podjetjem smo pomagali na različne načine, Keramični industriji Liboje smo npr. financirali sanacijski program. Zaradi tega in pa zaradi nižjih osebnih dohodkov od povprečja republike stečajnih postopkov še nismo imeli.«

Kakšne pa so trenutne razmere in kaj lahko pričakujemo v naslednjih mesecih?

D. Korent: »Izvršni svet in naš sekretariat dnevno spremljata razmere. Žal ugotavljamo, da se še bolj zaostrujejo. Tečaj dinarja bi bilo treba popraviti takoj, prejšnji popravek je bil prepozen in premajhen. Razmere na domačem tržišču so vsak dan slabše, izvoz ni konkurenčen, izvoznih stimulacij še vedno ni, prizadele so nas poplave pomoč pa je bila minimalna, za to je razumljivo, da lahko v naslednjih mesecih pričakujemo tudi v naši občini stečajne postopke, ker nimamo več vpliva na pogoje gospodarjenja, ti so v rokah republike, kar velja tudi za odlog plačil družbenih obveznosti. Mi pripravljamo posebne ekipe, ki naj bi posameznim podjetjem pomagale pri pripravi sanacijskih programov. Z razmerami seznanjamo republiški izvršni svet. Že tako težke razmere je nov davčni sistem, zaradi višjih obveznosti, še poslabšal, za to smo že poslali izvršnemu svetu RS zahtevo po spremembi zakona. Obremenitve se morajo zmanjšati, davčni sistem pa mora biti stimulativen kar sedaj gotovo ni.«

Ima izvršni svet že izdelan socialni program?

D. Korent: »Socialni program že pripravljamo čeprav še nimamo republiških izhodišč. Prvi in najpomembnejši del socialnega programa zajema zagotavljanje pogojev za odpiranje novih delovnih mest. Nekaj razvojnih nalog že imamo, v naslednji številki Savinjčana pa bomo objavili razpis za pridobitev še dodatnih razvojnih programov. Zavedamo se, da bo potrebna tudi finančna in materialna pomoč, računamo pa tudi na kapital zainteresiranih občanov. Nekaj sredstev planiramo v proračunu, evidentirali bomo premoženje občine, računamo pa tudi na kredite. V prvi fazi moramo zagotoviti sredstva za izdelavo projektov in prostorskih pogojev kar je osnova za pridobitev kapitala. V programih, ki jih že imamo smo dali prednost ekološkemu področju, energetiki in turizmu. Drugi del socialnega progama zajema aktivnost, ki jih bodo izvajale za to zadolžene občinske institucije.«

Kako pa bo na področju družbenih dejavnosti?

D. Korent: »V preteklem letu nismo v celoti uresničili zastavljenih programov, uspeli pa smo ohraniti raven iz leta 1989. Za letošnje leto načrtujemo sedanjo raven, seveda če bo ustrezen pritok sredstev. Precej težav nam povzroča nevsklajena zakonodaja, ki se tudi prepočasi spreminja.«

JK

RAZGOVOR S FRANCIJEM OGRISOM

Zanemarjamo stike z volilci

Zgodovinske in za Slovence usodne seje republiške skupščine se vrstijo kar po tekočem traku. V republiškem parlamentu nas zastopajo trije poslanci, tokrat pa smo se pogovarjali s poslancem v zboru občin, Francijem Ogrisom. Franci Ogris je po poklicu pravnik, zaposlen pa je v Tovarni nogavic Polzela. Poleg poslanske dolžnosti v republiški skupščini je delegat tudi v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine. Čeprav ni član nobene stranke, pa sodeluje v poslanskem klubu Demosa in slovenskih krščanskih demokratov.

Kako ocenjujete dosedanje delo republiške skupščine?

»Vtisov in spoznanj se je nabralo kar preveč, da bi jih lahko sistematično strnil v nekaj vrstic. Morda so malo drugačna tudi zato, ker prihajam iz gospodarske organizacije. Dotaknil se bom bolj tistih, za katere menim, da motijo oz. zavirajo učinkovito delo skupščine in njenih teles.

Takoj po prvih urah dela sem začutil, da nas je za učinkovito delo v skupščini preveč in kmalu zatem, da je čez 40 skupščinskih komisij in odborov odločno preveč. Tudi če bi bili profesionalni poslanci in bi torej imeli možnost res aktivno sodelovati v vseh izvoljenih oz. imenovanih funkcijah, je tu še drug, tehtnejši razlog, ki je predvsem delavcem iz gospodarstva še bližji: racionalizacija, stroški. Tako je npr. takoj na začetku vsakemu poslancu pripadlo še članstvo v enem, dveh, treh ali več telesih. Meni v treh.

Poleg vseh sprememb in časa, v katerem se nahajamo, vpliva na delo skupščine cel splet okoliščin, od organizacijskih pa tja do čisto osebnih lastnosti oz. značaja vsakega posameznika.

Paleta dogajanj:
– od včasih pomanjkljivih predlogov in obrazložitev pa tja do skoraj popolne strankarske nezaupljivosti in prepirov,
– od nesklepčnosti do pravih naletov na govorniški oder,
– od skrbno pripravljenih scenarijev posameznih strank (z namenom preprečiti ali vsaj zavlačevati) do nastopov iz trenutnega navdiha in iznajdljivosti, pa vse do tistih, ki prebirajo več strani dolge predloge in obrazložitve kakšnega občinskega organa, organizacije, ne glede na to, da je bilo celotno gradivo že posredovano predlagatelju odločitev, ali pa da sta vsaj dva govornika pred njim prav temeljito obdelala enako materijo oz. izčrpala povsem enako snov in nas; in če se to dogaja povrhu vsega ob kakšni 20. uri, verjemite, da so potrebni konjski živci),
– od klene in jedrnate kmečke besede do neprestanih in neutrudljivih vaj v javnem nastopanju,
– od slovenščine do latinščine,
– od »dolžnosti do volilcev« (da vidijo, slišijo) do pravega nastopaštva (tisto zrcalce, zrcalce, povej mi, je očitno zamenjal TV ekran),
– od tega, da bi radi vse naenkrat in vse idealno pa vse tja do doslednega izživetja načela, da če nisi del rešitve, si pač del problema.

Pri vsem tem pa od pogostega osebnega razočaranja večine poslancev nad delom do rojstva novega upanja.

In kot smo že v skupščini sami ugotavljali, res pravo polje za sociologe, zgodovinarje, psihologe, včasih pa celo za psihiatre.

Nekaj se je sicer že spremenilo, nekaj izginilo (tudi ukinitev fiksnih TV-kamer, ne zaradi volilcev, ampak zaradi poslancev), marsikaj pa bo ostalo. Marsikaj je najbrž treba tudi enostavno razumeti, se temu prilagoditi, kajti tudi v drugih okoljih so te stvari prisotne. Moteče je bolj zaradi tega, ker smo kot družbena in gospodarska skupnost v silno tragičnem položaju. In da tudi zaradi tega nismo dovolj naredili ali pa slabo, pri nekaterih stvareh pa se zaleteli.

Pri načinu dela pa predvsem pogrešam nekaj, za kar se mi zdi, da že dolgo manjka oz. je preveč zanemarjeno. Delo namreč poteka preveč v klopeh, predlogi, analize in predvidevanja se rojevajo za mizo, v sejnih sobah, dvoranah, inštitutih... Menim, da je preporedko uporabljen čisto enostaven, neposreden, a zanesljiv način: da enostavno greš na teren, na samo mesto, kjer se stvari dogajajo, življenje živi in da ostaneš tam tako dolgo, dokler ne začutiš in zveš, v čem je problem in spoznaš ne samo možnosti, ampak tudi hotenja. Ob tem sem se spomnil na star zapis o Hruščovu, ki je neutrudno potoval po kolhozih in neizmernih poljih in se zagrizeno trudil, da bi razgibal birokratsko okorelost, ki je bolj kot slana in toča prizadevala kmetijske pridelke in možnosti. Ob tej priliki je nekemu kmetijskemu funkcionarju, ki je teoretično gladko pojasnil napake, češ da so v skladu z zakonitostjo, z jedko pripombo segel v besedo: »Pusti Marxa! Raje povej, zakaj so tvoje svinje težke samo trideset kilogramov!«

Franci Ogris

Kako se povezujete z občino in regijo? Katere probleme občine ste prenesli v republiško skupščino?

Poslanci naše občine smo se z vodstvom občinske skupščine dogovorili, da pobude, predloge in pripombe posreduje skupščina oz. upravni organi nam in (ali) neposredno pristojnemu organu v republiki oz. republiški skupščini. Bilo jih je že kar nekaj (nova zakonodaja oz. spremembe, še posebej tiste, ki vzpostavljajo nova razmerja med republiko in občino), vendar pa moram reči, da so pripombe oz. predlogi podobni tistim iz drugih občin v Sloveniji oz. da gre skoraj za enake reakcije na določene predloge urejanja. To se mi zdi povsem normalno in razumljivo, saj živimo enak čas, s podobnimi, če že ne kar enakimi problemi. Morda je bolj specifičen interes regije – avtocesta, kjer smo se že nekajkrat združili v skupnih zahtevah in predlogih s celjskimi in drugimi regijskimi poslanci.

Zakonske spremembe prihajajo na poslanske klopi z naglico, nanje je precej pripomb. Največkrat se posledic novih zakonov zavedamo šele po tem, ko jih začnemo izvajati (davčni sistem). Kaj menite o tem?

Ne gre samo za spremembe, ampak tudi za povsem nove zakone oz. že kar cele komplekse zakonskega urejanja. Tega pa bo v naslednjih nekaj mesecih še več, saj je treba vzpostaviti lasten pravni sistem. Gre za čas velikih sprememb, pretresov, negotovosti. Gre za nove stvari, tu pa ni izkušenj, receptov, še bolj obremenjujoče je dejstvo, da tudi časa ni. V takšnem primeru se je težko odločati že kot posameznik ali v imenu neke skupine, kaj šele, ko gre za narod, kjer so napake težko ali pa nikoli popravljive.

Ker gre za odklapljanje od federacije, se izvršnemu svetu kot predlagatelju neprestano postavlja še vprašanje, kaj je možno in modro v danem trenutku napraviti, skratka, gre za razumeti čas. Na njih je odgovornost. Ali je treba tem garačem neprestano metati polena pod noge, ocenjevati vsak njihov korak, ponujati v sprejem predloge, za katerimi ni odgovornosti?

Brez napak seveda tudi ne gre, še posebej v tem prehodnem obdobju, (saj so v vladi vendarle samo ljudje). Pa tudi: pri zasledovanju ciljev je včasih potrebno začasno stopiti malo v levo ali desno (tudi zaradi ovir), kar pa še ne pomeni skreniti s poti oz. izgubiti cilj.

Davčni sistem? Sistemu najbrž ni kaj očitati, bolj nekaterim davčnim stopnjam ter večji obremenitvi gospodarstva. Moteče je tudi to, da trenutno obstaja poleg novega slovenskega davčnega sistema še en vzporeden – balkanski.

Ker zaupam v vlado in v ljudi, sem prepričan, da se bodo napake odpravljale sproti.

Se strinjate s tem, da se oblast kopiči v republiki?

Če gre samo za kopičenje, je to slabo. Če pa gre za medsebojni dogovor, ki pomeni tudi racionalizacijo, večjo učinkovitost in boljše zadovoljevanje potreb državljanov, je to najbrž dobro. In tak dogovor je naša prva ustava, ki je v postopku.

Kako gledate na novo ustavo?

Z vključitvijo nekaterih res utemeljenih predlogov kot na prvo (in ne zadnjo).

Socialne razmere se zaostrujejo, vedno je več nezaposlenih, kaj menite, kakšna bo prihodnost?

Najbrž prihodnosti ne bi smeli gledati in ocenjevati kot nadaljevanje neke preteklosti, kajti gre za nov začetek. Z vidika opcij, ki se nam ponujajo oz. so najbrž edine preostale, bo prihodnost začasno za večino slaba, za nekatere pa bo slabša. Kajti trg, ki se mu ne bo mogoče več izogniti, deluje skoraj tako kot narava: s selekcijo slabšega. Seveda pa za korekcijo tega zakona poskrbi vsaka humana družba s primernimi socialnimi programi. Vendar pa bi v tem trenutku najbrž bil namesto socialnega programa bolj potreben dober razvojni program in seveda denar.

Začetek nove prihodnosti pomeni za večino konec neke negotovosti, brezskrbnosti, določenih navad. To vse bomo najbrž težko razumeli in prebolevali, ne le mi, ampak še kakšna generacija za nami. Ne spreglejmo, da so med nami tudi ljudje, za katere ne prihaja v bistvu nič novega, ki so vsega tega že navajeni.

Nov čas bo zahteval novo vzgojo, nove vrednote. Nima pomena si sedaj očitati, da smo npr. v Avstriji ali Italiji obiskovali le trgovine, malokdo pa je pogledal v delavnice, v tovarne, ali pa da smo se na dopustu posmehovali tujcem, ki so za mizo dva dni točili iz iste steklenice. Zgodilo pa se bo tudi, da se bo prenekateri spomnil »dobrih starih časov«.

Se vedno udeležujete sej? Kako usklajujete svoje delovne obveznosti z delom v republiški skupščini?

Sej skupščine se redno udeležujem. Izostal sem, mislim, da le v treh upravičenih primerih. Sodelovati na vseh sejah delovnih teles pa je enostavno nemogoče, kajti odločiti se je treba med nujnostjo dela v podjetju in pomembnostjo dnevnega reda. Ob tem moram tudi reči, da bom prispeval, kolikor je v moji moči, k realizaciji spoznanja, da bo v bodoče možno takšno delo kvalitetno opravljati, seveda ob bistvenem zmanjšanju poslanskih mest, le profesionalnim poslancem.

Upam, da se volilci ne bodo počutili izdane oz. preveč prizadete, če jim moram priznati, da se mi namreč neredko dogaja, da v podjetju mislim na sejo kakšne komisije, ki bi se je moral udeležiti, in na seji na delo v podjetju, ki me čaka; in tudi hčerki bi včasih rad odgovoril da, ko me vpraša: »Ati, ali prideš po mene v vrtec?« ali »Boš kmalu prišel iz Ljubljane?«

Kakšna je vaša napoved o usodi Slovenije?

O usodi Slovenije smo se odločali na plebiscitu, sedaj je na vrsti le uresničitev te odločitve. Ali potem konfederacija? Zadnji dogodki me še bolj prepričujejo, da se prava prijateljstva redkokdaj sklepajo z brati in da če potuješ sam, potuješ hitreje. Res je težje in tudi posledic nimaš s kom deliti.

Dvomi, dileme, oklevanje – ali ne gre bolj za vprašanje zaupanja v slovenski narod, v njegove možnosti in njegovo pripravljenost nekaj storiti, ne le za svojo, ampak tudi za bodočo generacijo, ki je šele v otroških vozičkih ali pa je še ni.

Za konec (sicer sem zelo okleval) bi vas rad seznanil s kratko zgodbo. Srečal sem jo (šele) lani in ker mi je ostala zelo pri srcu, bi jo rad delil z vami. Gre za zgodbo Zlati orel (Anthony de Mello):

»Neki človek je našel orlovo jajce in ga dal v gnezdo navadne kokoši. Orlič se je izlegel skupaj s piščanci in tudi odraščal je z njimi.

Vse življenje je orel počel isto, kar so počeli piščanci, in mislil je, da je tudi sam piščanec. Grebel je po zemlji za črvi in žuželkami ter kokodakal. Zamahoval je s perutmi ter poletel nekaj metrov po zraku kakor piščanci. Saj se od piščancev pričakuje, da tako letijo, mar ne?

Leta so minevala in orel se je zelo postaral. Nekega dne je visoko nad seboj, na nebu brez oblaka, zapazil veličastnega ptiča. Z elegantnim dostojanstvom je krožil med močnimi zračnimi tokovi in je komaj kdaj zamahnil s svojimi mogočnimi zlatimi krili.

Stari orel je spoštljivo zrl v nebo. »Kdo je to?« je vprašal soseda.

»To je orel, kralj ptičev,« je odgovoril sosed. »Toda ne misli več nanj. Midva sva drugačna kot oni.

In stari orel res ni nikoli več pomislil nanj.

Umrl je v prepričanju, da je navaden piščanec.«

Zgodbe je sicer konec, čeprav se nadaljuje v razmišljanje: Ali ne obstaja nekaj, neka podobnost ne le za človeka, ampak tudi za našo slovensko državo? Orlu se je namreč zgodilo nekaj, kar bi si vsi želeli preprečiti in kar prav zato poraja novo odločnost, nova prizadevanja.

In upam, da je zgodba tudi v vas porodila podobno razmišljanje. Če je to res, potem sploh ne dvomim v našo skupno, boljšo bodočnost.

J. K.

SAVINJČAN

Časopis Savinjčan izdaja ČZP »Savinjski občan« p.o., Žalec, Heroja Staneta 1. Telefon: 063/711-433, 711-451.
Ustanovitelj in izdajatelj: Skupščina občine Žalec

Uredniški odbor: Franci Žagar (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), Janez Cukjati, Nataša Jan, Brane Lobnikar, Darko Naraglav, Jasna Rode, Darko Rudl, Adi Vidmajer.

Vodja dopisništva: Vladka Cerovšek. Lektorica: Mojca Nahtigal.
Naklada: 11.000 izvodov. Tisk D.P. Delo, Tisk časopisov in revij p.o., Ljubljana, Titova 35.

Tehnično urejanje: NT & RC

Po sklepu RK za informiranje št. 421-1/72 je časopis oproščen TPD.

NAŠA STANOVANJA NA PREPIHU REFORME

Kaj prinaša novi stanovanjski zakon?

Že pred plebiscitom je slovenska vlada posredovala v javnost delovno gradivo oz. teze o novem stanovanjskem zakonu. Nanje je bilo mnogo pripomb, vendar je vlada šele 30. januarja 1991 pripravila osnutek zakona o stanovanjskem gospodarstvu, z nekaj spremembami. Slovenski parlament bo moral osnutek tega zakona še sprejeti na eni naslednjih sej.

V preteklem obdobju je bila stanovanjska normativa prilagojena razmeram dogovorne ekonomije in stanovanjska politika je bila v funkciji socialne politike, saj stanarina ni pokrivala vzdrževanja niti zakonsko predpisane amortizacije. Tokratna, že sedma (7.) po vrsti, reforma na stanovanjskem področju je tudi najbolj radikalna, saj uvaja tržne kategorije. Stanovanjska pravica se bo spremenila v pogodbeni odnos med lastnikom stanovanja in najemnikom. Stanovanjsko pravico bo torej nadomestila trajna najemna pogodba, ki pa bo onemogočila, da bi najemnika preprosto izselili iz stanovanja, če lastniku ne bo več všeč.

Lastnik bo v najemni pogodbi določal ravnanje najemnika. Pogodba bo praviloma sklenjena za nedoločen čas, zato je strah ljudi povsem odveč, če se bodo kot najemniki obnašali v skladu z najemno pogodbo, hišnim redom in če bodo redno poravnavali stanarino.

Osnutek zakona o stanovanjskem gospodarstvu ne omejuje več prometa s stanovanji, temveč ga sprošča. Najemnik stanovanja bo ob predlaganih popustih lahko odkupil stanovanje še dve leti po sprejemu zakona in po podpisu pogodbe. Vsem tistim najemnikom, ki se ne bodo odločili za nakup stanovanja, se najemno razmerje ne bi smelo poslabšati.

Vsem tistim, ki pa se bodo odločili za nakup stanovanj, bodo ocenili stanovanja po tako imenovani korigirani revalorizirani vrednosti. Za oceno vrednosti stanovanj obstaja posebna metodologija, saj bo deset let staro stanovanje nižje ocenjeno kot novo. Mnogi so v stanovanja tudi precej vlagali (ladijski pod, marmor…) in vsa koristna vlaganja, ki so vrednejša kot dolžno vzdrževanje, se bodo odštela od cene stanovanja.

Na to ceno stanovanja bodo določili trideset odstotni (30%) popust, vendar pa bo ta ugodnost zapadla po dveh letih od sprejema zakona. Prvotno so predlagali, da bi bilo potrebno ob nakupu stanovanja plačati dvajset odstotkov (20%) cene stanovanja. Sedaj pa so ta odstotek znižali na deset (10) oz. petnajst (15) odstotkov, konkretno višino pa bodo določili republiški poslanci.

Preostali del cene stanovanja bodo bodoči lastniki plačevali v obrokih. Za odplačilni rok so prvotno predlagali deset (10) let, sedaj pa so ga podaljšali na dvajset (20) let. Pri tem je dobro vedeti, da gre za tako imenovano obročno odplačevanje, ki bo ohranjalo realno vrednost obrokov tudi med njihovim odplačevanjem. Vendar na drugi strani ljudem ne bi obračunavali obresti na te obroke.

Dodati je potrebno še to, da bo popust enak za vse kupce, ne glede na to, koliko časa kdo že kje živi ali koliko ima na primer delovne dobe.

Lastniki stanovanj bodo dobili pomembno vlogo, saj bodo sklepali pogodbe in tudi določali upravnika zgradbe. Upravnik zgradbe bo pravna ali fizična oseba, ki bo registrirana za vzdrževanje, prenovo, obratovanje zgradbe, za vzdrževanje zemljišča in varstvo bivalnega okolja.

V zgradbah, kjer je več lastnikov, se bodo morali organizirati in z medsebojno pogodbo določiti, kdo bo upravljal zgradbo. To delo pa bo moral opravljati le eden.

Če upravljanje zgradb ne bi potekalo tako, kot bi moralo, zakon opredeljuje tudi zaščito lastnikovih pravic. Občinski upravni organ, pristojen za stanovanjske zadeve, bo določil začasnega upravnika, a v breme sredstev stanovanjske zgradbe oz. hiše. Predlog zakona uvaja tudi stanovanjsko zbornico kot strokovno združenje, ki bo povezovala lastnike in upravljalce hiš oz. stanovanj. Novost zakona pa je stanovanjska inšpekcija, ki bo nadzorovala izvajanje zakona. Stanovalci pa se bodo lahko organizirali v svet za varstvo pravic pri občini. Svet pa bo reševal tudi morebitne probleme stanovalcev.

Najemnino bo v prehodnem obdobju, od dveh do petih let, določala še republika. Predlog zakona uvaja tudi stroškovno najemnino (»ekonomska stanarina«), ki bo pokrivala vzdrževanje in amortizacijo. Plačevali pa bi jo le tisti, ki bi jo zmogli. Razumljivo pa je, da bo tako naraslo število subvencioniranih najemnin. Nizke stanarine, ki niso pokrivale niti stroškov niti amortizacije, so do sedaj plačevali tudi vsi tisti, ki bi lahko plačevali tudi ekonomsko stanarino.

V naši občini se je že ob prvem osnutku novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu v podjetjih pojavil interes za prodajo stanovanj. Podjetja potrebujejo kapital, ki ga imajo sedaj »zamrznjenega« v stanovanjih. Dosedanja stanovanjska pravica je bila zelo močna in se je skoraj istovetila z lastništvom. Sedanji osnutek zakona pa natančno ločuje lastništvo od najemništva. Osnutek zakona o stanovanjskem gospodarstvu bo v naši občini zajel stanovalce 2828 stanovanj, ki so sedaj v upravljanju sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora. S precejšnjimi spremembami na stanovanjskem področju se bo v naši občini srečalo 27 odstotkov prebivalcev.

O konkretnih številkah ne bomo govorili, dokler zakon ne bo sprejet. Ni pa dvoma, da bodo številke visoke in da bo uvajanje tržnih kategorij precej oklestilo žepe bodočih lastnikov stanovanj.

Jasna Rode

SDP o davčnem zakonu

Stranka demokratične prenove je v dvorani Gasilskega doma v Žalcu pripravila javno razpravo o novem davčnem zakonu. Vsebino zakona je najprej predstavil sekretar občinske davčne uprave Jože Borak. V razpravi, ki je pritegnila precej številno občinstvo, je bilo postavljeno precej vprašanj in tudi pripomb na zakon. Razpravo lahko strnemo v skupno ugotovitev udeležencev okrogle mize, da zakon ni stimulativen in da od njega ni mogoče pričakovati gospodarskega razvoja. Zavzeli so se tudi za takšne javne razprave, ki lahko precej pripomorejo k boljšemu poznavanju in pripravi tako pomembnih zakonov.

Popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev v letu 1991

Od 1. do 15. bomo na ozemlju SFRJ po desetih letih ponovno popisali prebivalstvo, gospodinjstva in stanovanja. To bo osmi jugoslovanski popis prebivalstva in bo prav tako kot popisi v letih 1961, 1971 in 1981 zajemal celotno sedanje ozemlje Jugoslavije. Letošnji popis se bo od prejšnjih razlikoval po tem, da bodo letos popisana tudi vsa kmečka gospodarstva v Jugoslaviji.

Da bodo tudi naši občani seznanjeni z namenom in potekom tega popisa, bomo v tej in v prihodnji številki Savinjčana posredovali nekaj informacij o popisu.

Popis leta 1991 je predpisan s posebnim zveznim zakonom, vsebino popisa pa dopolnjuje tudi poseben republiški zakon.

S tem popisom se bodo zajeli podatki o državljanih SFRJ, tujih državljanih in osebah brez državljanstva, ki imajo stalno bivališče v SFRJ. Popisala se bodo vsa gospodinjstva in stanovanja zgoraj omenjenih oseb, stanovanja in drugi nastanjeni prostori ter kmetijska gospodarstva. Popišejo se tudi državljani SFRJ, tuji državljani in osebe brez državljanstva, ki imajo sicer stalno bivališče v tujini, ob času popisa pa so na območju SFRJ.

Za osebe se bodo zbrali naslednji podatki: enotna matična številka občana, priimek in ime, kraj (naselje) in občina, v kateri stanuje ali začasno prebiva – dela oziroma obiskuje šolo, razlog odsotnosti iz kraja stalnega bivališča oziroma prisotnost v kraju popisa, spol, datum rojstva, kraj in občina rojstva, zakonski stan, nacionalna pripadnost, materin jezik, veroizpoved, jezik, ki ga oseba govori v družini, šolska izobrazba, šola, ki jo obiskuje, število živorojenih otrok, kraj in občina, iz katere so se doselili, leto doselitve, poklic oziroma poklic hranilca, podatek o matični številki podjetja oziroma druge organizacije ali skupnosti, kjer je delavec zaposlen, poklic očeta in matere, občasno opravljanje kmetijskih del, družbenoekonomski položaj (položaj v poklicu), dejavnost in viri sredstev za preživljanje.

Podatki, ki bodo zbrani na ta način, se nikakor ne bodo smeli uporabiti individualno, temveč le v skupinskih prikazih. Tako bomo zopet dobili informacije o naši občini, pa tudi o krajevnih skupnostih.

Za posameznika, ki noče dati podatkov, ki se od njega zahtevajo s popisom, ali če da nepravilne podatke ali onemogoči preverjanje danih podatkov, zvezni zakon predvideva denarno kazen od 2000 do 10.000 dinarjev ali zaporno kazen do 60 dni. Predvidene so tudi denarne kazni za delovne organizacije.

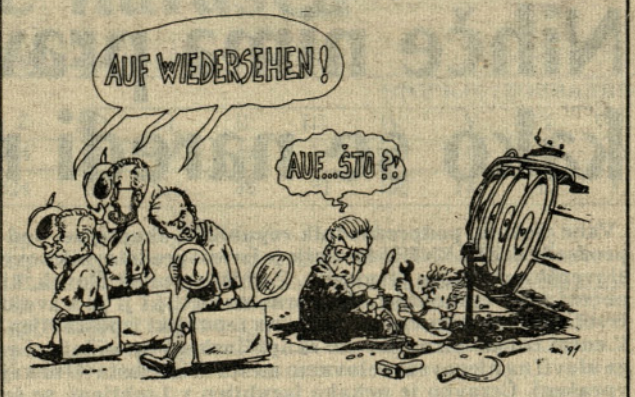
Za popis so potrebne obsežne priprave. Pri popisu sodeluje poleg strokovnjakov – statistikov tudi precejšnje število drugih ljudi – popisovalcev in članov občinskih popisnih komisij. V občini bo popis organizirala občinska popisna komisija, ki jo je imenoval izvršni svet. Ta komisija pa bo imenovala 21 občinskih inštruktorjev in 192 popisovalcev.

V naslednji tabeli je prikazano gibanje števila prebivalstva v državi, republiki in občini po stanju povojnih popisov.

	1948	1953	1961	1971	1981
SFRJ	15,841.566	16,991.449	18,549.291	20,522.972	22,424.711
SRS	1,439.800	1,504.427	1,591.523	1,727.137	1,891.864
občina Žalec	28.182	29.250	31.152	33.464	37.107

OBČINSKA POPISNA KOMISIJA

BRATSKO SLOVO

Karikatura: Franco Juri

Sprehod po slovenskem časopisju

Svet, v katerem živimo, nam ne kaže lepe podobe. Pravzaprav se nam iz dneva v dan kaže v najbolj grdi podobi.

Vojna v Zalivu dobiva vse širše razsežnosti, poleg tega pa, sicer na skrivaj, narašča število žrtev. Tudi na »domačem bojišču« razmere niso nič boljše. Orožje sicer še ne poka, vendar vsi živimo v senci sporov med jugoslovanskimi predstavniki, pisemski izmenjavi med voditelji Srbije in Hrvatske, živimo pa tudi v senci vse težjega gospodarskega stanja.

Razširjeni sestanki predsedstva SFRJ se neprestano vrstijo. 8. februarja sestanka v Beogradu ni bilo, vsaj ne v pravem smislu, saj so se uspeli dogovoriti le to, da sestanka o prihodnosti Jugoslavije ne more biti brez prisotnosti hrvaškega predstavnika. Pred palačo federacije je imelo gibanje žena za ohranitev Jugoslavije miting in hrvaški predsednik Franjo Tuđman je dejal, da na sestanek ni prišel zato, ker bi potekal v ozračju linča. Sejo je zapustil tudi Milan Kučan in ob odhodu dejal: »Menim, da takšne razmere niso normalne in ne vidim nobene možnosti, da bi brez sodelovanja ene izmed neposredno vpletenih republik v ta pogovor enakopravno vključili tudi zahteve Slovenije po ločitvi od tistih, ki bi radi ostali v SFRJ. V Sloveniji smo prišli do ugotovitve, da za nas ni realne možnosti za drugo opcijo, vendar smo pripravljeni, da s tistimi, ki so, pogojno rečeno, za konfederacijo, nadaljujemo pogovore o tej opciji.«

Notranjejugoslovansko dogajanje pa je prej podobno vrhunski kriminalki izpod peresa Roberta Ludluma, kot pa resničnosti, v kateri moramo živeti. Afere se vrstijo ena za drugo. Najprej so Hrvati nelegalno uvozili z Madžarske orožje, zaradi tega se majejo nekateri stolčki v madžarski vladi, temu je sledila prisluškovalna afera, morda bodo avtorje špijonskega filma leta povabili na kakšen filmski festival, kmalu nato so v Beogradu odkrili skrivnostno povezanost Hrvatske z Vatikanom, potem pa so neznani znanci vdrli v računalnik časopisa Globus in se zatopili v skrivnosti knjige o aferi Špegelj.

Propagandne spretnosti uporabljajo tudi v Beogradu, saj želi vladajoča politika svojemu ljudstvu pokazati, da je »tujina izredno zainteresirana za vlaganja v Srbijo«. Veliko več spretnosti pa bodo potrebovali, da bodo prepričali komisijo evropskega parlamenta, ki si je prišla ogledati naše razmere, posebno pa še položaj na Kosovu.

Zalivska vojna bo kmalu prešla tudi na kopensko vojskovanje, lahko si že ogledujemo žrtve, ki jih sramežljivo priznavajo, slovenski parlament pa se ni mogel odločiti med nevtralnostjo in podporo koaliciji. Zaradi te neenotnosti v smernicah zunanje politike Slovenije so sklenili, da naj skupščina in vlada čim prej orišeta osnovno smer Slovenije in njeno morebitno nevtralnost.

Začetek meseca februarja je potekal v znamenju kulture in Prešernovih nagrad, pa tudi v znamenju gladovne stavke Dragana Živadinova in plazu kritik na kulturnega ministra Andreja Capudra. Podelili so tudi študentske Prešernove nagrade. Omenjamo jih zato, ker jo je prejela tudi žalčanka Marjeta Tratnik, za kar ji čestitamo. V raziskovalna dela študentov je bilo nedvomno vloženega veliko dela in znanja, za to pa so prejeli samo 3500 dinarjev.

Zapadel je tudi »ta pravi« sneg, nekoliko je zamudil šolske počitnice, vendar pa je naredil velikansko zmedo na naših cestah, saj komunalci začenjajo z odstranjevanjem snega šele po 10 centimetrih. V mrzlih jutrih so marsikateri zmrzovali pred bankami, da bi jim blagovolile izplačati njihove privarčevane devize. Komu bi v teh časih veljalo zaupati? Tuji turisti se ne bojijo samo vojne v Zalivu, temveč tudi grožnj pri nas. Naše turistične zmogljivosti pa samevajo.

Da Slovenci znamo zmagovati, je dokazal Franci Petek, ki je postal svetovni prvak na 120 meterski skakalnici. Zmage nam morajo vlivati pogum, pa tudi peticije za mir, ki so jo napisale nekatere stranke, podpisujejo jo mnogi, kaže, da ves razum in srčnost le nista odšla iz obličja našega planeta.

Po slovenskem časopisju se je sprehodila

Jasna Rode.

OSNUTEK ZAKONA O DENACIONALIZACIJI

Po daljšem zatišju se je nova oblast zopet izkazala. V mukah se poraja zakon, ki bo mnoge stvari postavil na svoje pravo mesto. Ni dvoma, avtorji osnutka so se zelo potrudili. Ker pa ni zakona, ki bi zadovoljil vse ljudi, ima tako tudi ta svoje pomanjkljivosti.

Največja pomanjkljivost je predviden postopek vračanja imetja: zapleteno, dolgotrajno, drago, mučno in za bivše lastnike poniževalno.

To je mnenje večine razlaščencev, ki so doživeli ekspresne procedure razlaščanja po vojni.

Neusmiljeno je dejstvo, da so boljševiški zakoni, ki so omogočili legalno krajo privatnega imetja, zlasti na tujih tleh. Naši so jih samo kopirali. Če je tako, in če smo pretrgali ideološko, gospodarsko in drugo popkovino, je pošteno in prav, da se takoj razveljavi vsiljena zakonodaja, ki je povzročila gospodarsko stagnacijo in neizmerno trpljenje prizadetega prebivalstva Slovenije.

Zavlačevanje vračanja premoženja bi imelo dodatne hude posledice. Nazoren dokaz je splošna revščina in brezupna prihodnost sovjetskih ljudi. Dolgoletno zatiranje privatne pobude v prvi deželi socializma je povzročilo splošno apatičnost ljudi in pomanjkanje ambicij, da bi se izvlekli iz bede diktature proletariata.

Vračanje razlaščenega imetja po hitrem postopku bi imelo naslednje prednosti:

– Še živeči bivši lastniki ali njihovi zakoniti dediči bi s podjetnostjo in delovnimi navadami bistveno prispevali k oživitvi gospodarstva in dviganju nacionalnega dohodka;

– pravičnost in red bi Sloveniji zagotovila status pravne države in tako privabila tujce za sklepanje poslov in vlaganje v obubožano gospodarstvo;

– moralna zadoščenost stotisočev ponižanih in užaljenih oškodovancev bi blagodejno vplivala na sedanje in prihodnje rodove v smislu države in njenih zakonitih inštitucij.

Razlaščenci iz Žalca in okolice

RAZGOVOR Z VANETOM GOŠNIKOM

Nihče nima prav veliko izkušenj, kako se naredi nova država

Vane Gošnik, podpredsednik republiške skupščine, podpredsednik ZELENIH Slovenije je izrazit predstavnik nove slovenske politične strukture. Zamišljen mlad človek, ki občuti težo vsakdanje odgovorne naloge, ki ji je s svojo izvolitvijo na odgovorno mesto na republiki izpostavljen. V enem izmed mirnejših dni skupščinskega direndaja sem ga ulovil na njegovem delovnem mestu in mu zastavil nekaj vprašanj. Čeravno je nekako izgubljen v Ljubljani, se še vedno čuti razpetega med Velenjem in Ljubljano.

Devet mesecev opravljanja podpredsedniške funkcije v Skupščini Slovenije je za vami. Kako ocenjujete svoje delo s stališča predstavnika Zelenih Slovenije?

V trenutku, ko sem pristal na kandidaturo za podpredsednika slovenske skupščine, mi je bilo popolnoma jasno, da sem to storil deloma tudi na račun uveljavljanja interesov ZELENIH Slovenije. Zakaj? Predvsem zato, ker je jasno, da vodstvo parlamenta svojega delovanja ne sme in ne more podrejati strankarski pripadnosti, saj parlament vendarle sestavljajo vse stranke, tako vladne kot opozicijske. To seveda ne pomeni, da na tem položaju nisem več »zelen«: pomeni pa, da ga ne izrabljam za nekritično forsiranje interesov svoje stranke. Sicer pa se strinjam s predsednikom dr. Bučarjem, ki večkrat pravi, da zanj na takem mestu ni odločujoče vprašanje barve: lahko si tudi kodrlajsast, da le delaš dobro za tiste, ki so ti to zaupali. Ne smem pa pozabiti tudi dejstva, da mi opravljanje delovnih dolžnosti, povezanih s podpredsedniškim položajem, vzame veliko (preveč) tistega časa, ki bi ga sicer namenil Zelenim. No, kljub vsemu sem zadovoljen z uveljavljanjem interesov Zelenih Slovenije in z lastnim prispevkom k temu.

Kaj pa s stališča Demosove garniture?

Moj odnos do Demosa in strank, združenih v njem, se z vidika opravljanja profesionalnih dolžnosti v skupščini v preteklih devetih mesecih ni v ničemer bistveno spremenil. Je pa ta čas seveda prinesel veliko spoznanj. Eno morda najbolj pomembnih je splet dveh dejstev, ki v neki meri zavirata bolj uspešno delo parlamenta. Prvič, gre za relativno neizkušenost poslancev Demosovih strank v neposrednem političnem delovanju in »spopadih«, in drugič, večina nas je bilo prepričanih, da bo mogoče radikalne spremembe doseči na mah, tako rekoč čez noč.

Oboje rojeva nestrpnost in strahovito željo, da vendarle preidemo od besed k dejanjem. Pri tem seveda ne smem zanemariti pomena relativno velike izkušenosti večine opozicijskih poslancev (kar je normalo) in zelo visoke stopnje kritičnosti medijev do početja vladajoče koalicije in njenih poslancev (kar je tudi normalno). Toda kljub vsemu so rezultati devetih mesecev vendarle izjemno pomembni in spodbudni. Resda je gospodarstvo v vedno težjem položaju (toda priznati je treba, da smo veliko večino problemov vendar nasledili), res pa je tudi, da skoraj smrtno ranjeno družbeno tkivo skoraj v celoti in v popolnosti spreminjamo. Temu bi lahko rekli »posel stoletja«. Navsezadnje nima nihče prav veliko izkušenj s tem, kako se naredi nova država, ki jo mora priznati tudi mednarodna skupnost.

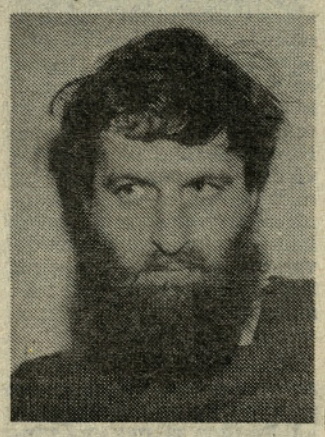
Kaj pa kot državljan in Velenjčan?

Z Velenjem imam težave, saj sem postal dvoživka: čez teden v Ljubljani, ob koncu tedna (če je čas) v Velenju. V družbenem in političnem življenju sem v velenjski občini neposredno vpleten skoraj izključno le kot odbornik v skupščini, sicer pa seveda tudi drugače. Prepričan sem, da so z mojim bivanjem v Ljubljani »zeleni« interesi v velenjski občini neprimerno bolj pokriti, kot bi bili sicer. Sicer pa je politična scena v Velenju izredno zanimiva, ne pa tudi enkratna. Na volitvah ni nobena stranka (ali koalicija) dobila večine (Demos nekaj več kot 40%), zato je še toliko bolj razumljivo, da so stvari donedavna tekle tako, kot bi volitev sploh ne bilo. Seje skupščin potekajo tako po domače, kot bi bili na kolinah, ni odgovornosti, vodstvo ne pozna lastnega poslovnika, bivši DPO-ji neovirano kraljujejo v sobanah, ki so si jih zgradili z državnim denarjem itd. Res, prav velike razlike med zasedanji današnje in prejšnjih skupščin ni.

Deloma je treba razloge pripisati tudi dejstvu, da so bile le volitve drugačne, vse ostalo pa se ni spremenilo: občinska skupščina je še vedno trodomna, zbori (ki štejejo kar 81 odbornikov) morajo praviloma zasedati ločeno, statut in poslovnik sta kardeljanska, vodstvo se obnaša, kot da ga je postavila ena od bivših famoznih kadrovskih koordinacij itd. Zato ZELENI odborniki na njih verjetno delujemo tako, kot bi padli z drugega planeta: terjamo dosledno spoštovanje pravil in zakonov, po našem mnenju nezakonite sklepe lastne skupščine pošiljamo na ustavno sodišče, terjamo glasovanje o (ne)zaupnici predsedniku, dopovedujemo, da smo bili od ljudi izvoljeni in ne postavljeni od neformalnih centrov moči. Za nas je to seveda travmatična izkušnja, saj smo bili (naivno) prepričani, da se bo z volitvami vendar mnogo stvari bistveno spremenilo.

Zeleni prihajate do vedno večjih razhajanj glede določenih vprašanj z ostalimi strankami Demosa. Mislite, da je razpad Demosa neizogiben? V čem vidite prednost razpada vladajoče koalicije in v čem pomanjkljivosti?

Vprašanje trdnosti in kompaktnosti Demosove koalicije je v zadnjih tednih in mesecih ena najbolj vročih notranjepolitičnih tem. Razpad Demosove koalicije seveda je neizogiben, vprašanje je le, kdaj se bo to zgodilo. Po mojem ne bi bilo koristno, če bi do tega prišlo pred sprejetjem nove ustave. Razpad bi namreč nujno povzročil tudi razpustitev vlade, s tem pa bi bili v veliki meri izničeni njeni napori in rezultati, ki jih je pri ustvarjanju nove slovenske družbe/države dosegla v preteklih devetih mesecih. Vedeti moramo, da se je prav v teh tednih delo vlade šele pričelo materializirati v obliki postavljanja nove

sistemske zakonodaje. Vlada je opravila velik posel in na nas, poslancih je sedaj, da ga (tudi z glasovanjem) ocenimo. V primeru razpada Demosove koalicije za kaj takega verjetno ne bi imeli več časa. Domnevam, da bi sprva prišlo do strašnih medstrankarskih bojev zaradi oblikovanja nove vlade (narodne enotnosti?!), ki bi se kaj lahko končali s popolno paralizo parlamenta in morda celo vodili k njegovi razpustitvi, razpisu novih volitev (morda celo ustavodajne skupščine), predvolilnem boju, volitvam, preštevanju volilnih rezultatov... S tem pa bi šli v »franže« rezultati dosedanjega dela, nikogar ne bi bilo, ki bi imel čas, voljo in možnosti uresničiti plebiscitarno voljo Slovencev. In samostojna država Slovenija bi bila junija 1991 le naš pobožen sen.

In še beseda o Zelenih Slovenije, ki jih v javnosti tako radi prikazujejo kot najšibkejši del vladne koalicije. Razloge za to je mogoče iskati že v času pred volitvami, ko smo se res zadnji priključili koaliciji in s tem povzročili množico špekulacij. Danes smo tarča pozornosti predvsem zaradi nekajkratnih opozoril vladi, da ne moremo popustiti nekaterim zahtevam in nameram, ki neposredno ogrožajo naše vitalne interese in cilje. To se je zgodilo ob osnutku proračuna za leto 1991, ob HE Golica-Koralpe, zaradi melioracij, sanacij termoenergetskih objektov in morda še kje. Toda opozorila so večinoma zalegla, tako da ZELENI prav gotovo nismo tisti, ki v resnici stalno destabiliziramo Demos. V zadnjem času je opaziti dve silnici v slovenskem političnem prostoru: na eni strani težnja strank (tako Demosovih kot opozicijskih), da izbrusijo svojo lastno podobo in se tako ubranijo možnosti stopitve in izginotja s politične scene, na drugi strani pa zametki nastajanja novih povezav (zavezništev, koalicij, partnerstev), in to ne glede na njihovo politično provenienco. To je začetek procesa, ki se bo končal z razpisom volitev po sprejemu nove slovenske ustave. Sestavni del tega procesa bo prav gotovo tudi manjše število strank, ki bodo po novih volitvah vstopile v slovenski parlament, in oblikovanje dveh močnih parlamentarnih blokov.

Smo v očitni krizi miroljubne koeksistence med razvitim svetom in Arabci. Vojna je Slovencem prinesla gospodarske težave, bojimo se tudi prihajajoče ekološke katastrofe. Česa nas je lahko po vašem mnenju strah in kaj je potrebno storiti, da kakorkoli vplivamo na položaj v Zalivu, stanje v gospodarstvu, ustavimo ekološko kataklizmo ali vplivamo na počutje ljudi?

Žal se bojim, da na potek dogodkov v Zalivu Slovenci ne moremo kaj prida vplivati. Lahko seveda sprejemamo deklaracije in naslavljamo pozive, toda kakšnih pomembnih učinkov to v svetovni javnosti seveda ne bo imelo in ne more imeti. To je kruto, a po moje realno dejstvo. Se največ nam lahko pomaga primerna vzdržnost, nudenje humanitarne pomoči in seveda ostritev samoobrambnih refleksov. Vse to pa je povezano tudi z željo in ciljem, da nas (kot samostojno in neodvisno državo) čimprej prizna tudi mednarodna skupnost. Kakršnakoli zaletavost je pri tem lahko usodna. Nujno pa je, da se takoj zaščitimo pred ekonomskimi težavami in učinki morebitne ekološke katastrofe na zdravje državljanov Slovenije. Pri tem mislim predvsem na možno uporabo bojnih strupov ali celo jedrskega orožja.

Bi po vašem mnenju Slovenija bila manj varna pred poljubi JLA in njeno zasedbo, če bi v tem trenutku začela uveljavljati deželo brez vojske ali paravojaških institucij?

Žal moram na to vprašanje odgovoriti nikalno. Kljub temu, da ZELENI Slovenije vztrajamo pri demilitarizaciji Slovenije (a šele po izpolnitvi določenih pogojev) in predlagamo, zahtevamo tako imenovani mirovni člen ustave, menim, da bi samorazorožitev v tem trenutku skoraj zagotovo pomenila, da si sami zategujemo zanko na vratu. Zgled Hrvatske je zelo poučen. Predvsem je namreč pomembno dejstvo, da se zahodne države ne bi vmešavale v notranje (oborožene) spopade tako, da bi zaščitile eno republiko. Dokler je Slovenija (v mednarodnem smislu) le republika (torej administrativna enota) v državi Jugoslaviji, dotlej lahko le sanjamo, da bi nas zaščitili drugi. Pa tudi če bi nas skoraj gotovo z orožjem, mar ne?

Kakšen je vaš odnos do religije? Ste verni? Kaj menite o danes nepopularnem izreku: RELIGIJA JE OPIJ ZA LJUDSTVO?

Moj odnos do vere in verujočih je ves čas posledica prepričanja, da nimam pravice vmešavati se v (notranje) življenje drugih ljudi. Tako sem mislil in tako sem ravnal tudi včasih, ko so bili religiozni ljudje anatemizirani. Sicer pa je pojem vere zelo širok. Tudi komunistom nisem odrekal pravice, da verujejo v svoj komunizem, pa če se mi je to zdelo še tako smešno. Sem pa velikokrat onemel nad materialnimi učinki njihovega verovanja.

Slišimo, da ste prijatelj Vlada Kreslina in da občasno nastopite tudi na glasbenih odrih. Se pripravljate za drugačen vir zaslužka?

Z Vladom Kreslinom sva najprej postala prijatelja, šele potem je prišla violina. In to po naključju. Prav zato, ker sva prijatelja, mu ne bi nikoli privoščil, da bi prišel na misel, da bi poizkušal z mano (in mojo violino) služiti denar. Prej kot si mislite bi oba prišla na boben. Eno je namreč zaigrati iz veselja (to znam), drugo pa za denar. Tega pa ne znam.

In kaj reči ob koncu najinega pogovora. Tako kot se čuti iz pogovora vpetost v strukturo državne uprave, se podpredsednik Gošnik težko izogne strankarskim interesom Zelenih po eni strani ter interesom Demosa po drugi. Koliko so Zeleni dejansko neodvisni in koliko so dejansko Zeleni bomo ljudje povedali na naslednjih volitvah. Dejstvo je, da so Zeleni Slovenije močno udeleženi v trenutni slovenski eksekutivi, zato o svoji nemoči težko govorijo. Problemi Zasavja, Šaleške doline, nuklearke v Krškem, porečij in melioracij so področja, kjer bo učinkovitost Zelenih dobila dejansko podobo v vsakdanji stvarnosti. Projekt Demos pa bo ocenila zgodovina, tako udeležbo Zelenih v njem kot tudi nenačelnost takšne koalicije.

Gregor Vovk

STRANKINA ODPRTA VRATA

Stranka demokratične prenove bo imela vsako sredo od 17. do 19. ure odprta vrata za vse občane, in sicer na sedežu stranke v Žalcu, Ivanke Uranjek 2 (nad Postajo milice).
Namen je predvsem sprejemati mnenja, pripombe in pobude, ki jih bo nato stranka uveljavljala v skupščini.

Vabljeni

Desni in levi razbojnik

Pust je mimo in pepelnica tudi. Krepko smo že zakorakali v postni čas. To je čas premišljanja in vračanja k sebi. Nehote se mi misli od sedanjosti obračajo v preteklost. Včasih se mi zdi današnji čas zelo podoben tistemu v začetku našega štetja. Takrat se je svet antičnega suženjstva dokopaval do spoznanja, da so vsi ljudje enakopravni, zato se morajo med seboj spoštovati in se imeti radi. Vsem te nove ideje niso bile po godu. In sodrga je raje oprostila Barabi njegove grehe, kot Jezusu, ki je učil nov nauk. Obsodili so ga na smrt in ga križali skupaj z dvema razbojnikoma. Tudi v zadnji uri je Jezus ostal zvest svojemu nauku in odpustil je grehe desnemu razbojniku, ki je pokazal, da se kesa. Tako je nastal pojem desnega in levega razbojnika oz. človeka, ki se je odrekel zmoti in se kesa svojih napak, in onega, ki trmasto vztraja v svoji zmoti do smrti.

Zgodovina je polna podobnih primerov, kako so ljudje, ki so bili prej goreči pristaši določenega gibanja ali nazora, nenadoma spremenili svoje stališče in tabor. Mnogi med njimi so postali celo goreči zagovorniki in borci za nove ideje, ki so se jih oprijeli. Posebno pogosti so takšni primeri v prelomnih obdobjih, ko se podira staro, izrabljeno in se postavlja novo.

Tudi pri nas imamo sedaj opraviti z mnogimi, ki so se obrnili za 180 stopinj. Takšni ljudje so pogosto obsojani kot vetrnjaki in neznačajneži. Obsojajo jih, da delajo to samo zaradi osebnih koristi. Če pogledamo tole našo polletno preteklost, odkar imamo demokratično oblast, res ne moremo reči, da se je kdo kaj posebno okoristil z njo. Ne delimo vil ne avtomobilov niti direktorskih stolčkov, še posebnih trgovin ni za člane Demosa. Nekateri od teh ljudi so že v penziji in ni se bati, da bi jim šlo za položaje. Preprosto so spregledali, da obstaja še kakšna druga resnica, kot so jo poznali doslej in pripravljeni so se za njo potegovati. Pri tem je zanimivo opazovati nekdanje sodelavce in somišljenike. Nekateri so jih tudi štirideset in več let podpirali. Sedaj jim naenkrat očitajo, kako so nesposobni, kako je imenitno, ker delajo škodo drugi strani, ne več njim. Oni pa bodo vstali prerojeni, kot ptič feniks, ker so se jih rešili. Jaz pa mislim, da so ti kritiki podobni levemu razbojniku, ker nikakor nočejo spoznati, da je na svetu več resnic in svoje nekdanje tovariše napadajo zato, ker sedaj mislijo drugače. Vztrajanje pri svojem prepričanju ni vedno samo znak značajnosti.

Milan Dobnik

OBVESTILO

Obveščamo vse občane, da so novi prostori DEMOS-a v Gasilskem domu, ul. Heroja Staneta 1. Uradne ure so vsak delavnik od 12,00 do 14,00 ure.

Izjava mlade inicijative

S tem, ko se je Zveza socialistične mladine Slovenije preoblikovala v Liberalno stranko, so se prvič odprle možnosti pluralnega mladinskega organiziranja, ne le komunističnega (oziroma ZSMS-jevskega), temveč tudi demokratskega, socialdemokratskega, krščanskega in predvsem od tutorstva neodvisnega zelenega ter alternativnega mladinskega nestrankarskega gibanja, poznanega kot Nova družbena gibanja.

Tudi v Žalcu od 26. 1. 1991 obstaja podmladek SZD. V Mladi inicijativi pri SDZ se združujejo dijaki, študenti in ostala mladina od 16. do 30. leta starosti. S tem sodelujejo pri oblikovanju in izvedbi posamičnih projektov, katerih glavni cilj je pomoč pri celoviti emancipaciji in enakopravni umestitvi mlade generacije v sodobnem svetu. V državi Sloveniji se zavzema za demokratično družbeno ureditev s spoštovanjem in zaščito pravic narodnostnih, rasnih in drugih manjšin ali diskriminiranih skupin.

Mlada inicijativa v Žalcu je opozorila predvsem na problem nezaposlenosti in odliva znanja drugam. Podpira pa pobudo Liberalno demokratske stranke o ustanovitvi Mladinskega sveta Slovenije, v katerega bi se združile mladinske organizacije. Zamisel ni slaba in v zahodnih državah jo že dolgo prakticirajo. Vendar pa zbuja skrb dejstvo, da takšen predlog ponuja stranka, ki sploh nima svoje mladinske organizacije.

Liberalno demokratska stranka je predlagala nekaj, kar se znotraj nje sploh ne kaže kot potreba in je izraz politike vrha njene stranke, hkrati pa daje slutiti, da se v skladu s svojo tradicijo noče odreči monopolu v vse bolj strukturiranem (in zato teže obvladljivem) mladinskem političnem okolju.

Gvido Hribar

STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

ČESTITA VSEM ŽENAM ZA NJIHOV PRAZNIK – 8. MAREC

Kako so kmetje dobili plačano mleko?

V decembru so kmetje na področju Kmetijske zadruge »Savinjska dolina« oddali 695.081 l mleka s povrečno tolščo 3,97.

Mlekarna je prevzeto mleko plačala 0,94 din za tolščobno enoto, torej je dobil kmet od mlekarne 3,73 din za l mleka.

Stimulirana pa je tudi dosežena higiena in tako dobijo rejci, katerih mleko je na podlagi analize razvrščeno v I. kakovostni razred, 10% dodatek na osnovno ceno. Takega mleka je bilo decembra v naši zadrugi 324.027 l ali 47%. Za mleko 2. kakovostnega razreda prizna mlekarna 5% dodatek na osnovno ceno, 3. kakovostni razred pa je plačan po osnovni ceni. Za oporečno mleko odbijejo rejcem 10% od osnovne cene. Takega mleka je bilo v decembru le 16.440 l ali 2% od oddane količine.

Organizator proizvodnje, t.j. Hmezad KZ Savinjska dolina Žalec, je prejel v decembru od mlekarne 0,26 din za liter oddanega mleka. S temi sredstvi si mora kriti stroške jemanja vzorcev mleka za določanje tolšče in higiene, obračun odkupa in vsa ostala dela, ki se vežejo na odkup. Izračun nam kaže, da je v decembru stal mlekarno l mleka povprečne kakovosti 3,99 din.

Od republike so prejeli rejci, ki so oddali neoporečno mleko, za mesec december 0,54 din/l kompenzacije. Poleg te so prejeli od republike tudi premijo. Ta je bila za rejce v nižini 0,16 din/l, na hribovskem področju 0,56 din/l in za gorske kmetije 1 din/l.

Če torej prištejemo k osnovni ceni še ti dve postavki, so dobili kmetje v nižini 4,43 din/l, na višinskem področju 4,83 din/l in na gorskem področju 5,27 din/l. Stroške zbiranja in hlajenja mleka krijejo rejci sami.

Cena pasteriziranega mleka s tolščo 3,2 je bila v decembru 9,60 din/l.

Marjeta Ženko

Število iskalcev zaposlitve narašča

V občini Žalec so bili 31. januarja 1991 na Skupnosti za zaposlovanje prijavljeni 803 iskalci zaposlitve (glej tabelo), med iskalci zaposlitve je 86 takšnih, ki čakajo na pripravništvo. Naj dodam še podatek iz tabele, da je med vsemi iskalci zaposlitve v naši občini več kot polovica (419) takšnih, ki so mlajši od 26 let.

Število nezaposlenih je od leta 1985, ko sta bila v naši občini 102 nezaposlena, naraščalo. Tri leta kasneje, 31. decembra 1988 je bilo v občini Žalec 284 iskalcev zaposlitve in dve leti kasneje kar 751 iskalcev zaposlitve. Za ilustracijo naj vam posredujemo še podatek, da je bilo 31. decembra 1989 v naši občini 13.260 zaposlenih, leto kasneje pa 12.500.

Zaradi povečanja števila iskalcev zaposlitve Zavod za zaposlovanje izvaja tudi nekatere ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Štiriindvajsetim (24) iskalcem zaposlitve so omogočili in tudi sofinancirali dodatno usposabljanje (v lesni stroki), ki je trajalo tri mesece.

Za 93 iskalcev zaposlitve so poiskali možnosti opravljanja pripravništva, ki ga tudi sofinancirajo. Pripravništvo pa omogočajo v širši celjski regiji in ne samo v naši občini. Osem (8) iskalcev zaposlitve pa se dodatno šola, delno s sredstvi Zavoda za zaposlovanje, da bi se preusmerilo. Delno pa Zavod tudi nosi stroške, ko se iskalci zaposlitve zaposlujejo v novih podjetjih v zasebni lasti ali pri obrtnikih. V oblike aktivnega zaposlovanja se vključujejo tudi iskalci zaposlitve iz Centra za rehabilitacijo invalidov. Novega zaposlovanja je v naši občini zelo malo, nekaj le za čas porodniških ali daljših bolniš, če podjetja ne najdejo nadomestitev znotraj svojih zidov.

Iskalci zaposlitve v občini Žalec po stanju 31. januarja 1991

			STOPNJE IZOBRAZBE							
	M+Ž	Ž	BP	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
iskalci zap.	803	354	88	258	43	34	209	140	19	12
dejansko nzp.	754	324	86	244	38	31	198	131	15	11
IZ zaradi stečaja	48	18	–	8	1	3	17	16	1	2
IZ prva zap.	147	72	75	2	6	6	15	35	5	3
IZ do 26 let	419	199	83	92	15	19	113	87	9	1
IZ težje zap.	169	68	22	76	18	7	30	13	2	1

LEGENDA: BP – brez poklica, IZ – iskalci zaposlitve

Nekaj več možnosti se pojavlja pri novih zasebnih podjetjih in obrtnikih.

Trenutno pripravljajo na občinski ravni posnetek socialnega stanja in poročilo, koliko ljudi je zajeto v socialni program. V nadaljevanju pa bodo pripravili ukrepe in pregledali, koliko sredstev bodo potrebovali za socialni program v občini Žalec. Tudi o tem delu socialne politike bomo v prihodnje še pisali.

Jasna Rode

V konkurenci poiskati boljšo kvaliteto

Delavska univerza v Žalcu, v prihodnje se bodo DU v Sloveniji najverjetneje preimenovale v Visoke ljudske šole, v svoje aktivnosti vključuje 1000 ljudi. Veliko večino svojih sredstev si pridobijo na trgu, le en del prispeva republika za osnovno šolanje.

Z novo zakonodajo, ki je pred vrati, se bodo preoblikovali v javne zavode. Tržišče dela bo izobraževanje odraslih, tudi prekvalifikacija, ki bo po nekaterih ocenah v naši družbi potekala kar deset do petnajst let. Zato bodo ti javni zavodi nacionalnega pomena in bodo za svoje dejavnosti dobili približno petino sredstev iz republike. Bodoči status delavskih univerz bo jasnejši, ko bo sprejet še zakon o izobraževanju odraslih. Svojo prihodnost namerava delavska univerza graditi na programih, ki bodo nacionalnega pomena, in na programih, ki jih zahteva tržišče. Zagotovljena sredstva so še vsakega uspavala in ubila kreativnost, pravi Andrej Sotošek, direktor Delavske univerze v Žalcu.

Vsekakor bo trg določal nadaljnje delo Delavske univerze v Žalcu. Ugotavljajo pa, da imajo pred bolj togimi šolskimi sistemi to možnost, da lahko svoje programe fleksibilneje menjavajo in posodabljajo. Sprotno menjujejo metode poučevanja, pa tudi programe. Njihov glavni cilj je polna šola in zadovoljni odrasli ter mlajši obiskovalci.

Delavska univerza v Žalcu poleg že uveljavljenih programov (osnovno šolanje, jezikovni tečaji, praktični tečaji, nadaljnja izobraževanja...) uvaja nekatere novosti.

Že četrto leto poteka zelo uspešna plesna šola. Najprej so sodelovali s plesno šolo Kazina, sedaj pa sodelujejo s Silvestro Samec. Plesati učijo predšolske otroke, šolske otroke in tudi odrasle. Na koncu celoletne plesne šole pa predstavijo, kaj so se naučili, bolj nadarjene tudi šolajo naprej, s posameznimi podjetji pa se dogovarjajo tudi za modne revije.

Novost, na katero na Delavski univerzi Žalec precej stavijo, je verifikacija za priprave na izpit ICC. Zveza delavskih univerz Slovenije se je vključila v Mednarodno certifikatno konferenco. ICC je mednarodno združenje, za poučevanje tujih jezikov s sedežem v Frankfurtu. S prenosom tuje ravni znanja bodo omogočili vsem udeležencem mednarodno priznanje in evropski standard znanja tujega jezika. Vključitev v to sodelovanje je priporočljivo za vse poslovneže in za dijake ter tudi študente, saj si s pridobljenim certifikatom odpirajo vrata na univerze v Evropi. Vse tiste, ki si bodo pridobili certifikat, bodo vodili v banki podatkov v Frankfurtu. Zaenkrat bodo poučevali le splošni jezik, kmalu pa še poslovnega in turističnega. Poleg nemščine nameravajo poučevati še angleščino in italijanščino.

Delavska univerza v Žalcu tudi svetuje podjetjem in izvaja po naročilu prekvalifikacije in dokvalifikacije. Izobraževanje odraslih bo moralo temeljiti na izkušnjah delavcev in na uporabni vrednosti znanja. Ob naraščajoči brezposelnosti bo dela na tem področju nedvomno zelo veliko.

Pri svojem delu jih občinske meje zelo ovirajo in zaradi vse večjih potreb na področju dela Delavske univerze v Žalcu, jih tudi uspešno presegajo. S ponudbo zanimivih in konkurenčnih projektov izobraževanja so naše možnosti velike, je zaključil Andrej Sotošek, direktor Delavske univerze v Žalcu.

Jasna Rode

Delavska univerza Žalec
ulica Ivanke Uranjekove 6, 63310 Žalec

ŽELITE ZDRUŽITI PRIJETNO S KORISTNIM?
↓
ŽELITE INVESTIRATI SVOJ DENAR V ZNANJE?
↓
ŠE JE ČAS!
IMAMO ŠE NEKAJ PROSTIH MEST

TUJI JEZIKI:
– angleščina (zač., nad.) za otroke
– nemščina (zač., nad.) za otroke
– angleščina (zač., nad.) za odrasle
– nemščina (zač., nad.) za odrasle
– nemščina spričevalo ICC

PROSTI ČAS:
– krojenje in šivanje
– strojno pletenje
– fotografska delavnica
– avtogeni trening
– tečaj za voznike čolnov

PLESNA ŠOLA BOLERO:
– družabni ples I. in II.
– JAZZ
– FITNESS

IZBERITE IN NAS POKLIČITE
tel.: 711-417 ali 711-343

DEM Podlog poslej ELES Elektroprenos Podlog

Prav gotovo precej bralcev ve, da je bil vrsto let največji izgubaš v občini Žalec DEM-TOZD Elektroprenos Podlog. Čeprav občini to ni predstavljalo prevelikih preglavic, saj je šlo za sistemskega izgubaša v okviru elektrogospodarstva Slovenije, pa je takšno stanje motilo novo republiško vlado.

Zavoljo tega se je država odločila, da bo neposredno nadzorovala bistvene dele elektrogospodarstva, predvsem tiste, ki imajo naravni monopol, zato je te dele tudi združila v pet javnih podjetij elektrodistribucije Ljubljana, Maribor, Celje, Gorenjska in Primorska v javno podjetje Elektro-Slovenije ELES s sedežem v Ljubljani. Še naprej pa ostane naloga elektrogospodarstva zanesljiva oskrba potrošnikov z električno energijo, šele nato obratovanje s čim manjšimi stroški.

Čeprav registrirano že 23. novembra 1990, pa je javno podjetje ELES pričelo z rednim poslovanjem 1. januarja letošnjega leta. Tako so ob izteku preteklega leta dobili vsi delavci, ki so bili skladno z odlokom o reorganizaciji slovenskega elektrogospodarstva predvideni za delo v javnem podjetju, odpoved v bivših delovnih organizacijah, hkrati pa so s podpisovanjem sklepov sklenili delovna razmerja za nedoločen čas z ELESOM.

Tako je bila izpolnjena največja zahteva sindikata, da ne bo odpuščanj delavcev, čeprav bo potekalo reševanje problematike ekonomsko-tehnoloških viškov v prihodnje z deset odstotnim zmanjšanjem števila zaposlenih, predvsem v smislu upokojevanja in notranjega prerazporejanja kadrov.

Sicer je ELES predviden za vodenje obratovanja in kvalitetno vzdrževanje prenosnega elektroenergetskega sistema Slovenije ter optimalnega odločanja o načinu zagotavljanja električne energije vsem potrošnikom. Poleg tega bo ELES na osnovi kupoprodajnih pogodb kupoval električno energijo od proizvajalcev in jo prodajal elektrodistribuciji oziroma velikim porabnikom. Hkrati bo kot tržni posrednik skrbel za uvoz in izvoz elektrike in si prizadeval za znižanje povprečne cene z nadomeščanjem drugih domačih proizvodnih enot z uvozom. Vedeti je treba, da glavni vzrok stalnih izgub v elektrogospodarstvu ni samo organizacijske narave ali zaradi prenizke produktivnosti in prevelikega števila zaposlenih, temveč v naravnih pogojih, saj iz naše nuklearke oz. dragega premoga ne moremo imeti poceni elektrike.

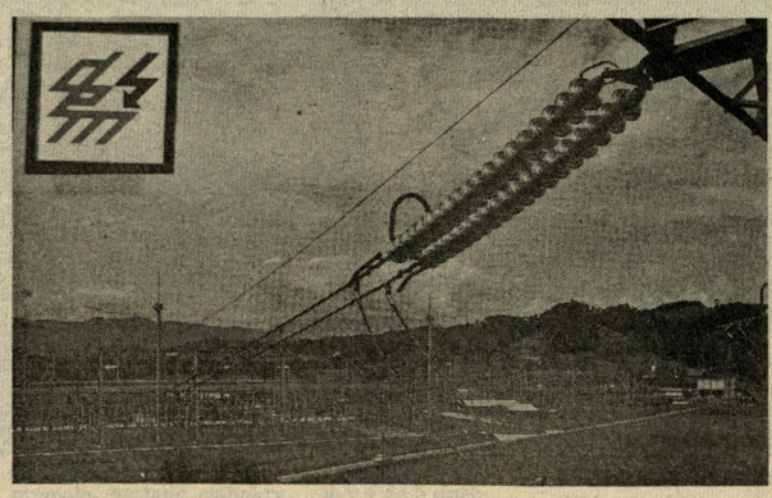
Izvajanju navedenih funkcij pa je prilagojena nova organiziranost ELESA, ki je matrična dvodimenzionalna. Prva dimenzija je procesne funkcije, ki sega iz centra podjetja do vsakega organizacijskega elementa sistema. V tej funkcijski razdelitvi je organiziranost štirinivojska. V prvem nivoju se nahaja direktor javnega podjetja mag. Kristun Ostoja, ki ga je na to funkcijo imenovala slovenska vlada, v kratkem pa bo izbran tudi delavski svet ELESA, sestavljen iz sedmih članov, od katerih bo štiri imenovala vlada, tri pa ELES.

V drugem organizacijskem nivoju je pet sektorjev: tehnični, komercialni, finančno-računovodski, splošni in informatika. Tretji nivo predstavljajo službe posameznih sektorjev, od katerih ima tehnični sektor službe investicij in novogradenj, vzdrževanja, obratovanja in vodenja, izgradnje republiškega centra vodenja, zaščite ter službo zanesljivosti in kakovosti.

V četrtem nivoju so oddelki služb, od katerih ima služba za vzdrževanje tri štabske in pet oddelkov delovnih enot elektroprenosa za neposredno vzdrževanje področij Ljubljane, Maribora, Podloga, Divače in Nove Gorice.

V drugi dimenziji organizacijske procesne funkcije so administrativna opravila, čuvanje opreme in zalog, in to skozi mrežo desetih enot, lociranih na posameznih področjih Slovenije.

Vsekakor se bo glavna funkcija izvajala v tehničnem sektorju, še posebej v službi za vzdrževanje, ki trenutno šteje 316 od skupaj okoli 500 delavcev ELESA. V to službo spada tudi nekdanji TOZD Dravskih elektrarn Maribor, ki bo lociran v Podlogu in reorganiziran v ELES, Delovna enota Elektroprenos Podlog za vzdrževanje celjskega področja elektroprenosnega sistema Slovenije. V upravljanju delavcev iz Podloga je na tem območju 280 km daljnovodov napetosti 110 kv, 83 km napetosti 220 kv in 128 km daljnovodov napetosti 400 kv. Preko tega omrežja in razdelitvenih transformatorskih postaj Podlog, Seke in Laško, s katerimi Podložani tudi upravljajo, se prenaša električna energija, proizvedena v elektrarnah na območju Slovenije, delno pa predstavlja tudi tranzit iz sosednjih republik ter Avstrije in Italije.

Gotovo ne bo odveč, če opozorimo, da je plezanje na daljnovodne drogove smrtno nevarno. Prav tako odsvetujemo sekanje dreves ob daljnovodih. O tem nas obvestite in nudili vam bomo brezplačno pomoč. Življenjsko nevarno je tudi odstranjevanje železnih delov z drogov, hkrati pa se takšno početje jemlje kot sabotažno in se tudi strogo kaznuje. Občane tudi naprošamo, da nas v primeru okvar na daljnovodih o tem takoj obvestijo na telefonsko številko 711-300, za kar vas bomo nagradili. Uvedli pa smo tudi finančno pomoč za vse tiste, ki ste zainteresirani za kultiviranje gozdnih površin pod daljnovodi.

Kljub temu, da bo dokončna reorganizacija ELESA zaključena šele v prihodnjih mesecih, pa 55-članski kolektiv Elektroprenosa Podlog aktivno sodeluje pri oblikovanju novih delovnih navad in odnosov delavcev do dela oziroma delovne uspešnosti in s tem v zvezi pri zmanjševanju stroškov poslovanja celotnega elektrogospodarstva.

Srečko Lesjak

V Spodnji Savinjski dolini ni turističnih prireditev:

V uredniški odbor smo prejeli PRATIKO 1991 – KOLEDAR PRIREDITEV v Sloveniji. Pratiko je izdal Center za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije in Turistična zveza Slovenije.

Če polistamo po kolendarju, vidimo, da v Savinjski dolini praktično ni prireditev. Imamo dva hotela, ki ne bosta v letu 1991 organizirala nobene prireditve. V Celju pa bodo dnevi kitajske kuhinje, dnevi takšni ali drugačni. Samo kot primer. Svetla izjema je Planinsko društvo Polzela, ki bo oziroma je že organiziralo: pohod »Zdravju naproti« (20. 1.), pohod čez Dobrovlje (14. 4.), prvomajsko srečanje na Gori Oljki (so edini, nikjer drugje v dolini ne bo srečanja?), pohod skozi kresno noč (28. 6.). Izjema je dan hmeljarjev (10., 11. 8. 1990) ter prireditev, ki bo 8. 9. v Andražu in sicer, Družina poje.

V uredništvu se sprašujemo kje so turistična društva, ali se v Žalcu ne bo nič dogajalo, kje so ostala planinska društva, zakaj svojih prireditev ne predstavijo širši slovenski javnosti? Res je, da planinci vsako leto izdajo koledar »Planinske akcije 1991«. Tu so pohodi, planinske akcije v dolini, vendar je tudi planinstvo turizem in planinskih akcij ne bi smelo manjkati med turističnimi prireditvami.

Uredniški odbor

Nova trgovina v Šempetru

Trgovinsko ponudbo na vasi sta se odločila razširiti Petkovski Srečko in njegova žena tako, da sta v Šempetru 108 oziroma pri Plavc v začetku februarja odprla trgovino. Kupcem je na voljo dnevno svež kruh, mleko in mlečni izdelki, mesni proizvodi, zelenjava ter ostali prehrambeni izdelki. Vrtičkarji pa pri njih najdejo tudi različne vrste semen. Postregli vam bomo vsak dan od 7.30 do 19.30 ter tudi ob nedeljah in praznikih med 8. in 11. uro.

Njihove cene so konkurenčne, ponudba pa kakovostna in pestra. Poleg tega je tu še prijazna postrežba in vse to kar vabi v MINI MARKET MAJA.

M. Z. foto E. M.

Savinjska Moja dolina

Pustno rajanje najmlajših

V organizaciji VVZ Janko Herman iz Žalca so prizadevne vzgojiteljice žalskih vrtcev organizirale veliko maškarado predšolskih otrok.

Veselo pustno rajanje so izvedli v telovadnici OŠ Žalec. Kljub temu, da je maškar v času pusta vse manj, še ta lep običaj ni zamrl. Vzpodbudno je, da so se pustnih šeg in običajev oprijeli ravno v vrtcih, saj le na tak način lahko najmlajši zaživijo vsaj nekaj časa v vzdušju prisrčnih pustnih oblačil tisočerih obrazov. Pustnega rajanja najmlajših so se udeležili v velikem številu tudi starši malih maškar, ki so z veseljem opazovali program maškarade, nasmejane in tudi malce prestrašene obrazke otrok.

Zbrano druščino malih maškar je najbolj zabaval veseli klovn s harmoniko. Želimo, da se pustovanje kljub teškim časom ohrani tudi vnaprej.

Jani Pukmajster

Boža v novih prostorih

V obnovljenem objektu nekdanjega gospodarskega poslopja župnišča Šempeter je ob koncu prejšnjega tedna odprla vrata tudi cvetličarna Boža. Božena Mastnak bo z razširitvijo prostorov v okusno opremljenem lokalu ponudila potrošnikom poleg svežega cvetja in lončnic še izdelke primerne za darila. Cvetličarna Boža je odprta vsak dan med 8. in 12. uro ter 14. in 18. uro. Ob sobotah pa med 8. in 12. uro.

Sedaj še pizze v Braslovčah

Zasebni bife Stanka Ferliča v Braslovčah je že dolga leta znan v Savinjski dolini. Poznajo ga po odličnih sadnih kupah in sladoledu, zadnji čas pa predvsem mladi radi gredo tja na pizzo. Po besedah Milke Češnovar, ki tu peče pizze, imajo štiri osnovne okuse, ki jih spreminjajo po želji gostov. Takšna popestritev ponudbe v Ferličevem bifeju je zelo dobrodošla, saj je to edino gostišče v Braslovčah in bližnji okolici, ki nudi poleg ostalega tudi pizze. Na sliki je Milka Češnovar, ki zna odlično peči pizze.

T. T.

Za pusta je bilo v Trnavi veselo

Tako kot vsa leta doslej je tudi letos Gasilsko društvo Trnava pripravilo za pustno soboto sedaj že tradicionalno pustovanje v Hmeljarskem domu Trnava.

Letos je za dobro razpoloženje pustnih mask in ostalih obiskovalcev skrbel ansambel Šaleški fantje, člani društva pa za hrano in pijačo. Seveda pa tako pustovanje ne mine brez nagrad najboljšim, ki so jih prispevali naši obrtniki in gostinci. Tako so bile na koncu nagrajene tudi najboljše in najbolj domiselne maškare.

Lep pustni pozdrav in nasvidenje prihodnje leto zopet v Trnavi!

Eva Lenko

Oglašujte v Savinjčanu tel. 711-433

Lovor, rožmarin in zimsko spanje

Kaj bi človek hodil samo poleti na morje? Prvič je v juliju in avgustu tam najdražje, pa še dren je takšen, da se vedno trije tepejo za eno senco. In kako je kaj na morju...? Halo, morje? Povejte, kaj se dogaja pri vas?!?

Najprej se mora človek, če gre na dopust, sprostiti. Nikakor ne smeš dovoliti sorodnikom in znancem, ki so črnogledi po duši kot vrana po perju, da te prepričajo, da noben trajekt ne vozi, ker piha burja. Ali, da se mora obleči v usnjene jakne in plašče, ker piha do kosti, da boš pozimi našel ščurke v jedi in podobno. Potem se vsedeš v avto z rezervacijo za hotelske storitve v žepu (kar je že skoraj ceneje, kot da bi ostal doma) in odrineš. Ko se za Vrhniko prebijaš skozi zadnje kosmulje megle in smoga in ko za sabo pustiš še zadnje serpentine kopnega, se peljajoč se skozi opatijsko riviero kar ne moreš nadihati svežega in mehkega morskega zraka. Sonce te žgečka in grejè po nosu, ko se pelješ na trajektu na Cres, ob tebi se znajde še kakšen zaspan Ljubljančan, ki pelje tečnega sebe in še bolj tečno ženo na svoj vikend. Mariborčani pridno malicajo.

Na otoku so sonce, ti, tvoja boljša polovica in prijazna pokrajina pri svojem zasluženem počitku. Tu in tam kakšen zajec skoči iz grma in se zapodi do naslednjega. Nabirava lovor in rožmarin, len bolj kot kdajkoli si privoščim nešteto drobnih počitkov, ki jih izkoristim za gretje na soncu. Starec nabira regrat, babica je šla do ovac. Vrneva se v prazno mesto. Nekaj domačinov sedi na prostem in žuli kakšno pijačo. Po ozkih uličicah, ki vodijo do obale, se bohotijo osiveli zidovi iz kraškega kamna, čez njih stegujejo svoje dolge veje limonovci in pomarančevci, ki se šibijo pod težo **zrelih plodov.** Vse je tako umirjeno, vse je tako spoštovanja vredno. Ob obali so sprehajališča prazna, klopi osamljene, nikjer nobenih brisač, blazin, torb, hrane, razposajenih otrok.

Morje buči, valovi se zaletavajo drug ob drugega in ob obalo in nam pošiljajo penasta sporočila. V tej igri morja je veliko igrivosti in globoka skrivnost nikoli izmerjenega in spoznanega. Na obali samevajo ribiške kolibe ter kljubujejo vetrovom.

Zaprti hoteli čakajo na prve spomladanske goste, medtem so že najbrž pozabili, kako je, če si vsak dan poln do zadnjega kotička. Barba Frane se je vrnil z ribolova, sedaj prešteva svoj ulov in spira mreže in čoln. Prijazna sapa nas pozdravlja, kot da je vesela, ker se ima v koga zaleteti. Le zakaj bi dopustovali le poleti?

Gregor Vovk

Osamljena luka.

Turistična agencija Šempeter

DOBER DAN

POTOVANJA

8. marec, BUDIMPEŠTA, 3 dni, avtobus
22. marec, MÜNCHEN, 2 dni, avtobus, obisk mednarodnega obrtnega sejma IHM
5. april, ŠPANIJA, 6 dni, avtobus
19. april, KVARNER, 2 dni, avtobus, Vesela karavana agencije DOBER DAN
27. april, DUBROVNIK, 7 dni, letalo

JEZIKOVNI TEČAJI

Zaradi velikega zanimanja bo v **četrtek, 21. februarja 1991 ob 19. uri** pričela z delom že druga skupina tečajnikov – **nemški jezik, začetni tečaj 60 ur.**
Nekaj mest je še prostih, zato pohitite s prijavo.

GALERIJA DOBER DAN

od 23. februarja do 9. marca
razstava unikatnih pletenin modnega paviljona DRAŽ iz Dobrne
pripravljamo razstavo likovnih del DORE PLESTENJAK

PUSTITE SIVINO ZIME IN RAZMER,
NAJ GRE SVOJO POT!
POMISLITE NA TOPLE SONČNE ŽARKE
IN NA »DOBER DAN!«

Telefon: 063/701-305
Telefax: 063/701-285
Delovni čas: vsak delovnik med 8. in 12. ter 14. in 18. uro
vsako soboto med 8. in 12. uro

Naš pridelek

Vse več je možnosti, da si lahko odgovorimo na vprašanja v zvezi z obdelovanjem zemlje in skrbjo za naš pridelek. Poleg objav v časopisih in po radiu nam bodo z letošnjim letom na voljo strokovnjaki (dipl. agronomi), zaposleni v vseh prodajalnah s sredstvi za varstvo rastlin. Svetovali nam bodo predvsem o primernosti in uporabi pesticidov. Formira se tudi kmetijska svetovalna služba, kjer bo v vsaki občini nekaj svetovalcev za različna področja kmetijstva.

Zaradi boljše informiranosti in za uspešnejše delo pravkar berete novo stalno rubriko, v kateri boste dobili praktične nasvete za delo na vrtu, njivi, v sadovnjaku in v vinogradu.

Prvi del rubrike je namenjen predvsem vrtičkarjem, ki lahko na zdrav način, brez uporabe kemičnih sredstev, z naravnimi pripomočki pridelujejo hrano. Opisana bodo tudi vsa opravila na vrtu v določenem času.

V drugem delu bo prispevek z Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec z vsemi nasveti za tekoči mesec in napotki o uporabi fitofarmacevtskih pripravkov glede na delo, opazovanja in prognoze strokovnjakov, zaposlenih na inštitutu.

Za vrtičkarje

V marcu na vrtu še ni veliko opravil. Mrzli vetrovi so za rastline nevarni, zato ne smemo biti prehitri. Sedaj imamo čas, da si pripravimo dober načrt za setev in razporeditev gred na vrtu. Nakupimo potrebno seme za zelenjavo in cvetje ter pripravimo kompost. Kompostni kup odkrijemo, ko je temperatura zraka približno 10 stopinj Celzija, da ne prekinemo dela mikroorganizmov, ki rabijo toploto. Kompost je zrel, ko v njem ni več kompostnih deževnikov in diši po gozdni zemlji. Zrel kompost presejemo skozi grobo sito. Večje delce, ki nam ostanejo, vrnemo nazaj na kompostni kup (v eni naslednjih številk pa več o pripravi komposta).

Jeseni z vilami prerahljane grede vrta bomo marca potresli s kompostom tako, da ga z grabljami primešamo zgornjemu sloju zemlje. S tem dobijo prve koreninice ugodne razmere za razvoj in boljšo hrano. To opravimo vsaj tri tedne pred setvami. Lahko uporabimo tudi organska gnojila, vendar naj bo hlevski gnoj dobro uležan. Biovrtičkarji ga neradi uporabljajo, saj privlači nekatere škodljivce.

Nekaj gredic za prvo zelenjavo ogrejemo s plastičnimi tuneli. Pred setvijo naj bodo gredice pokrite nekaj dni, v ugodnih setvenih dneh (glej setveni koledar) pa jih presejemo z zgodnjo solato, redkvico, špinačo, blitvo, zeleno... Pustimo jih pokrite, dokler ne bo ob sončnem vremenu v tunelu prevroče in ga bomo morali zračiti.

V marcu lahko vzgojimo tudi sadike nekaterih vrst. Seme paradižnika, paprike, zelene, jajčevca, cvetače, ranega zelja, timijana, majarona, posejemo v zabojčke in damo na okensko polico (18 stopinj C). Zemlja mora biti ves čas vlažna.

Konec marca lahko sejemo na prosto korenček in peteršilj, sadimo tudi čebulček ter spomladanski česen (odvisno od vremena).

Nataša Jan, dipl. biolog

Setveni koledar za marec

DATUM	DEL RASTLINE in URA
1. pet	plod do 18^h, od 19^h korenina
2. sob	korenina
3. ne	korenina
4. pon	korenina
5. tor	korenina do 6^h, od 7^h cvet
6. sre	list
7. čet	list
8. pet	list do 16^h, od 17^h cvet
9. sob	cvet do 4^h, od 5^h do 8^h list od 9^h plod
10. ned	plod
11. pon	cvet do 17^h, od 22^h korenina
12. tor	korenina od 9^h
13. sre	korenina do 12^h, od 13^h list
14. čet	list do 3^h, od 4^h do 18^h cvet
15. pet	list od 12^h
16. sob	list
17. ned	list
18. pon	– – – –
19. tor	plod
20. sre	plod do 12^h, od 13^h korenina
21. čet	korenina do 18^h
22. pet	– – – –
23. sob	cvet od 2^h
24. ned	list do 21^h
25. pon	list od 16^h
26. tor	list do 13^h, od 14^h plod
27. sr	plod
28. čet	plod
29. pet	– – – –
30. sob	– – – –
31. ned	korenina

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV

● Gorenje ● Elma ● Iskra ● Tiki

● popravilo gospodinjskih aparatov
● popravilo in čiščenje bojlerjev
(3-mes. garancija)

DUŠAN ZAJC, ŠEMPETER 152
telefon: 063/701-038

Sprejem strank od 10. do 16. ure

Predspomladansko škropljenje sadnega drevja

Čeprav smo še sredi koledarske zime, nam nabrekli brsti zlatega dežka in odprta socvetja leske nakazujejo bližajočo se pomlad. Vsem, ki radi proste ure preživijo ob obdelovanju svojega koščka zemlje, to kaže na pričetek spomladanskih del. Večji sadjarji tudi sedaj ne počivajo, saj ponekod teče zimska rez jablan že od jeseni. Ljubiteljski sadjarji pa bodo svoja drevesa obrezali ob prvih toplejših dneh februarja ali marca, ko bo mraz nekoliko popustil, ker praviloma z rezjo ne kaže prehitevati.

Pri tem ljubitelji radi pokukajo skozi ograje velikih sadovnjakov in povzemajo tehniko rezi, obdelave površin in varstva nasadov pred boleznimi in škodljivci. Pri tem posnemanju so bolj ali manj dosledni. Če premalo natančno povzamejo rez, ne bo posebej velike škode, kvečjemu bo jeseni nekaj jabolk manj na drevesu ali nekaj poganjkov preveč.

Temu pa ni tako, ko gre za povzemanje škropljenj. Sredstva za varstvo rastlin so zdravila za naše rastline, so pa tudi strupi. Uporabljamo jih le za to, da bi zatrli bolezni in škodljivce, ki bi nam drugače zmanjšali ali uničili pridelek.

Vemo, da določene vrste kmetijskih proizvodenj niso mogoče brez uporabe fitofarmacevtskih pripravkov. Intenzivne pridelave na kmetijskih posestvih ekonomsko ne morejo prenesti izpada pridelka, nenazadnje bi imeli vsi premalo hrane. V vseh organiziranih kmetijskih proizvodnjah imajo za varstvo rastlin usposobljene strokovnjake, ki natančno poznajo bolezni, škodljivce in sredstva za njihovo zatiranje.

Za škropljenje se odločijo na osnovi pregleda posevka, kulture ali nasada, ko ugotovijo, če je dosežen ekonomski prag škodljivosti bolezni ali škodljivcev, ko bi le-ti ogrožali pridelek. Vedo, kakšna je bila njihova populacija prejšnja leta, kjer je že bila škoda ter kdaj in kje je možnost, da se ta ponovi.

Tako bi morali ravnati tudi ljubiteljski sadjarji, vinogradniki in vrtičkarji. Čeprav brez strokovne kmetijske izobrazbe se ob veselju do pridelave zdrave hrane lahko naučijo opazovati svoje rastline in izbirati prave informacije – tudi o varstvu rastlin. Pri tem vam bomo pomagali tudi svetovalci za varstvo rastlin na IHP v Žalcu, in sicer smo vam na voljo vsak dan od 7. do 8. ure.

Rada bi vam napisala še nekaj besed o »kukanju skozi ograje velikih sadovnjakov«. Te so še nedavno redno škropili sredi zime v stadiju mirovanja proti trdovratnim in najbolj pogostim škodljivcem na sadnem drevju, in sicer proti ameriškemu kaparju in krvavim ušem, ki sesajo poganjke in povzročajo deformacijo vej. Nadalje proti gosenicam brstnih sukačev, ki lahko popolnoma objejo brste, proti gosenicam jabolčnega molja, ki v aprilu zapreda in grize liste, ter proti zemljemerki, ki od rane pomladi pa do maja odžira listje, pa tudi proti jajčecem listnih uši in rdeče sadne pršice.

Proti vsem tem škodljivcem moramo še vedno škropiti, a opravimo to raje kasneje, s predspomladanskim škropljenjem. Večja posestva v družbeni in privatni lasti dajejo v pregled vzorce na HIP v Žalec, kjer pregledamo prisotnost jajčec uši in pršice ter kaparja. Na podlagi tega pregleda se nato pridelovalci odločijo, ali bo škropljenje potrebno ali ne.

Škropljenje v stadiju mirovanja, pozimi, bo mestoma potrebno predvsem zaradi pojava krvave uši in kaparja, ki običajno nista pogosta škodljivca.

V letošnjem letu smo na pregledanih vzorcih našli sorazmerno majhno število jajčec rdeče sadne pršice. Vsem, ki imajo le-teh pod tisoč na en meter pregledanih vej, spomladi ne bo treba posebej škropiti z akariciom.

Kaj torej storiti na naših vrtovih? Ni še prepozno, da se posvetujete z nami o nujnosti škropljenja. Prinesite nam vzorec vej iz vašega sadovnjaka ali vinograda.

Predspomladansko škropljenje bomo opravili proti vsem škodljivcem, ki bi nam zmanjšali rodni nastavek in pridelek, šele v drugi dekadi marca. Kadar pomlad nastopi bolj zgodaj, kot je bilo lani, moramo čas škropljenja premakniti v skladu z razvojem vegetacije. Jablane in ostalo sadno drevje mora biti v fazi C3-D, ko se začno odpirati brsti, pa do takrat, ko postanejo vidni vršički prvih zelenih lističev. Ti so še srebrne barve, dlakavi in zato to fazo imenujemo stadij mišjega ušesa.

Pri škropljenju v tem času bomo poleg kaparjev, raznih gosenic ter jajčec listnih uši in pršic uničili tudi hroščke-cvetožerje, ki nam lahko močno zmanjšajo rodni nastavek. Zgodnje škropljenje jih ne bi zadelo, kasnejše, ko se začno odpirati cvetovi, pa je škodljivo za ozelenelo listje.

Izbor sredstev za predspomladansko škropljenje je dokaj velik, v Agrinini Zeleni trgovini pa boste lahko kupili FOLIDOL olje, ki ga uporabite v koncentraciji 0,5% (0,5 dl na 10 l vode), ali OLEOULTRACID v 0,3% koncentraciji (0,3 dl na 10 l vode) za pečkato sadje in koščičasto sadje, za vinsko trto pa v koncentraciji 0,3 do 0,4%.

Na koščičastem sadju boste s tem zatrli uši, pršice, breskvinega in slivovega kaparja ter breskvinega sukača, na vinski trti pa pršice, kaparja, grozdnega sukača in zemljemerko. V trgovini boste našli tudi BIJELO ULJE, ki ga lahko uporabite v koncentraciji 5% (5 dl na 10 l vode) za škropljenje sadnega drevja v predspomladanskem roku proti kaparjem, bolšicam in sadnim pršicam. Pri tem pazite, da je temperatura nad nič stopinj Celzija in da je sadno drevje v stadiju C3 do D.

Pri škropljenju jablan in hrušk dodamo še CUPRABLAU Z v koncentraciji 0,2%–0,3% (0,2 do 0,3 dag/10 l vode). Na breskvah in marelicah uporabimo v tem stadiju razvoja proti kodravosti DELAN SC v koncentraciji 0,1% (0,1 dl/10 ll vode), pri češnjah in višnjah pa dodajte CUPRABLAU Z (0,3%) ali katerega od ostalih bakrovih pripravkov v skladu z navodili prozvajalca.

Če imate na vrtovih novejše sorte sadnega drevja in žlahtne sorte vinske trte, vzgojene v obliki brajde, bo predspomladansko škropljenje vsekakor potrebno. Žlahtnenje teh sort na večji pridelek in kvaliteto je s seboj prineslo tudi večjo občutljivost na bolezni in škodljivce.

Če pa imate nasajene stare sorte sadnega drevja in samorodnice, pa lahko to škropljenje mirno opustite in ni treba za vsako ceno posnemati vseh ukrepov v sadovnjakih in vinogradih z intenzivno pridelavo.

Vlasta Knapič, IHP ŽALEC,
Kmetijska svetovalna služba

Nekaj podrobnosti o medu

S prihodom zime se začenja prehlad in takoj pričnemo iskati primerno poživilo, da bi se nadloge najhitreje znebili. Takrat nam nehote uide misel na med, a pogosto smo preveč nezaupljivi do tega proizvoda krilatih farmacevtov. Ne bo odveč nekaj vrstic o prednosti medu pred drugimi živili.

Od sladkorjev, ki jih človek zaužije s hrano, črevesna stena najhitreje posrka glukozo in fruktozo; prav ti dve sta bistveni sestavini sleherne vrste medu. Glukoza pride s krvjo v vse telesne dele, ki jo porabijo, fruktoza pa gre v jetra, kjer se spremeni v glikogen, lahko pa prehaja tudi v glukozo, pri čemer sodelujejo posebni encimi v medu. Glikogen, ki ga imenujemo tudi živalski škrob, je rezervna snov za takrat, ko telo opravlja fizično delo in začne v mišicah primanjkovati glukoze. Tedaj se glikogen spremeni v glukozo, ta pa nato s krvjo dospe do vseh celic in tam daje pri izgorevanju energijo. Uživanje medu omogoča tudi popolnejšo izkoriščanje in vsrkavanje nekaterih rudnin in vitaminov. Med vsebuje tudi nekaj železovih soli, ki jih organizem nujno potrebuje predvsem za tvorbo krvnega barvila hemoglobina.

Če ga je premalo, nastane slabokrvnost. Tak organizem je preslabo preskrbljen s kisikom, presnova se poslabša in človek lahko zboli. Od tod pomen medu kot domačega zdravila in njegov pomen se v dolgih stoletjih ni nič zmanjšal, nasprotno: ljudje ga spet bolj cenijo, da si z njim okrepijo svoj organizem. Še več, kemiki, biologi in zdravniki so opazovali učinek medu v svojih laboratorijih, znanstvenih ustanovah, bolnišnicah in klinikah. Nikjer niso pri dobro premišljenih poskusih ugotovili nič slabega. O zdravilnosti medu je bilo objavljenih zelo veliko člankov in poročil v raznih medicinskih revijah.

Sovjetski strokovnjaki ga priporočajo kot odlično sredstvo proti prehladu, kašlju in vnetjem v bronhijih in kot zunanje zdravilo pri različnih ranah. Čebelji med deluje bakteriostatično in bakteriocidno na razne vrste gnilobnih bakterij, predvsem za stafilokoke, streptokoke, za proteus vulgaris in še za nekatere druge. Številni poskusi znanstvenih strokovnih zdravstvenih delavcev so pokazali, da mikroorganizmi v medu odmrejo v sorazmerno kratkem času. Bacil tifusa npr. pogine v medu najkasneje v 48 urah, bacil griže v 10 urah, bolj trdoživi najpozneje v 4 do 5 dneh.

Newyorški zdravnik dr. Schweisheimer, specialist za starostne bolezni je ugotovil nenavadno mladostno počutje in svežino pri nekaterih starejših ljudeh, ki so vsak uživali med. Ni še ugotovljeno, ali inhibini v medu izvirajo iz rastlin ali iz čebeljega telesa. Inhibini naj bi ubijali nekatere mikroorganizme iz vrst stafilokokov. Zelo dobro deluje na ledvice, mehur in žolč, je odliča hrana za srce itd. Lahko bi našteval strokovnjake, zdravnike in vrste bolezni, katere so uspešno zatirali s sočasnim uživanjem meda in zdravil brez stranskih učinkov za bolnika.

Ruska akademija znanosti je pri 130 stoletnikih ugotovila, da je bilo med njimi 80% čebelarjev. Znani so primeri med čebelarji, ki so učakali več kot 90 let. Vsi ti možje so nedvomno dočakali tako starost zato, ker so zmerno živeli, se veliko gibali v naravi in redno uživali med.

Vsaj eno žličko medu zaužijmo zjutraj na tešče, namesto prave kave, za boljše zdravstveno počutje, ali zvečer pred spanjem. Pojejmo samega ali ga pomešajmo s kozarcem vode, čaja ali mleka. Je učinkovito sredstvo za pomirjanje živcev, zlasti pred spanjem.

Anton Rozman

Pomoč pobratenih za Braslovčane

Kljub temu, da je od poplav 1. novembra lani minilo že tri mesece, pomoč še vedno prihaja. V naši občini so veliko škodo utrpeli tudi prebivalci KS Braslovče, in sicer v naselju Male Braslovče – vikend naselje in pa Prižlje. Ko so za to izvedeli v Števerjanu v Italiji in v KS Kojsko v Goriških Brdih so se odločili in pričeli zbirati denarno pomoč. V soboto, 9. februarja je prišla v KS Braslovče delegacija teh dveh krajevnih skupnosti, ki sta jo vodila za Števerjan župan Ivan Humer in za Kojsko podžupan Leopold Markovčič. Prišli so z novico, da so v Števerjanu del izkupička, ki so ga zbrali za poplavljence, namenili tudi KS Braslovče. Po sprejemu v prostorih krajevne skupnosti Braslovče in podelitvi posebne zahvale županu Števerjana Ivanu Humerju so si ogledali tiste dele KS Braslovče, kjer je pobesnela Savinja tistega prvega novembra napravila največ škode. Ob tem sta oba župana povedala takole:

Ivan Humer, župan Števerjana: »Novica o hudi naravni nesreči nas je presunila. Mi smo pred leti naravno katastrofo – potres že občutili, zato vemo, kako je to, če ti kdo pomaga. Zato smo se odločili in od zbranih sredstev 5 miljonov lir, kar je približno 53 tisoč din, namenili za poplavljence v vaši KS.«

Dušan Goričar, predsednik sveta KS Braslovče: »Prav je, da se tudi v sredstvih javnega obveščanja še enkrat zahvalim za pomoč. Denar, ki ga je republika Slovenija že nakazala na naš žiro račun, bomo porabili za popravila infrastrukturnih objektov na poplavljenih območjih.«

T. Tavčar

Umetnost nima meja

Umetnost nima meja. To dokazuje tudi razstava v zasebni galeriji Dober dan v Šempetru, kjer trenutno razstavlja svoja likovna dela Emil Thomas-Tomaž in tako smo priča še enemu dogajanju, ki močno prispeva k oživitvi kulture na vasi.

Označili so ga kot slikarja, ki v trenutku pove smisel in vseeno ostaja za njim del poezije. To je Emil Thomas-Tomaž, ki je pred več kot tremi desetletji odšel iz Celja za kruhom v Zvezno republiko Nemčijo. V tehničnem poklicu je bil sprva nesrečen, zato se je zatekal k zgodovini umetnosti, k pesništvu in filozofiji, svoj smisel pa je našel tudi v dekorativnem slikarstvu.

Številne razstave po Nemčiji so bile priložnost za naskok središča umetnosti – Pariza. Kritiki in profesorji UNESCA so takrat primerjali njegova dela z vidika kompozicije in barve z Van Goughom in Picasom. Lastniki njegovih del so številne ugledne osebnosti, državniki in politiki, med njimi tudi Gorbačov, njegova slika pa nosi naslov »Nočni ptič«.

Zadnji čas se Emil Tomaž vse bolj zateka k domačemu ognjišču in razstava v Šempetru je bila priložnost, da smo njegova dela in razmišljanja spoznali tudi pri nas. Avtor se nam je predstavil z dvajsetimi originalnimi akrilnimi slikami,

Vsemu temu je galerija Dober dan dodala še posebno ponudbo ter v sodelovanju s Steklarno Rogaška Slatina vključila v prodajo tudi primerke kristala z motivi slikarja Emila Tomaža.

Nekaj pa je gotovo; človeški duh, človeška duša je nekaj silnega. Pomembno je le, da jo spoznamo, prebudimo in negujemo, da se človek zave moči, ki prebiva v njem... In tudi razstava je potrdila, da je umetnik Emil Thomas-Tomaž resnično človek z duhom in dušo.

Maja Zagoričnik

Gornja vas zopet Sveti Lovrenc

Z novim družbenim redom je vedno prihajalo do sprememb imen, vasi, mest, ulic, trgov. Temu se ne da izogniti niti sedaj, saj zahtev po spremembi vsega omenjenega ne manjka. Ponekod so nova poimenovanja že opravili ali jih še opravljajo. Za ta korak pa so se pred časom odločili tudi v Gornji vasi pri Preboldu.

Vas želijo imenovati tako, kot se je imenovala štiristo let. Tako bo na tablicah hišnih številk kmalu pisalo namesto Gornja vas – Sveti Lovrenc.

Izjavljanje vaščanov je bilo pismeno opravljeno v mesecu januarju. Za spremembo pa je bilo preko 80% vseh krajanov. Strošek, ki bo bremenil krajane bo, kot pravijo, hišna številka. Z njimi pa želijo tudi urediti vas po vrstnem redu, saj so zaradi številnih novogradenj hišne številke precej razmetane.

Letos v Gornji vasi – poslej Svetem Lovrencu pri Preboldu – poteka tudi praznovanje krajevnega praznika, tako da bodo uradno poimenovanje vasi imeli ob njegovem zaključku meseca septembra.

D.N.

Telefoni že zvonijo

V izredno kratkem času so v KS Tabor opravili z deli za izgradnjo telefonije, telefoni sedaj že zvonijo, žal pa je to zvonjenje in pogovarjanje med najdražjimi, če ne najdražje v celjski regiji in tudi širše. Za nameček pa smo izvedeli, da vlada precejšnje nezadovoljstvo med naročniki, saj je od 120 novih številk kar 80 dvojčkov.

V KS Tabor so začeli z akcijo za izgradnjo telefonije 18. junija 1988 leta. Zastavili so jo kot solidarnostno za področje cele KS in je zajemala vseh 1400 hektarjev površine, tako hiše ob glavni cesti ko najbolj oddaljen dom v višinskih predelih. To pa pomeni, da je bila cena za vse naročnike enaka. En priključek je tako veljal skoraj 900 DEM, kar pomeni, da je investicija bila izpeljana v vrednosti 1.036.000 DEM. Seveda pa bi bila cena na posameznega naročnika bistveno nižja, če bi bilo več naročnikov. Posameznika je torej veljal telefonski priključek polnih 4.668 DEM. Kot zanimivost pa še povejmo, da je bilo v času akcije opravljenih 96 sestankov na raznih nivojih

Kadarkoli že, 120 novih telefonskih aparatov je sedaj že v funkciji komuniciranja. Zagotovo pa bo teh v prihodnje še več, saj telefonska centrala to omogoča.

D. Naraglav

Malomaren odnos do požarne varnosti

Kljub temu, da je bil letošnji občni zbor žalskih gasilcev jubilejen ob 110-letnici, so člani opozorili na težave s katerimi se srečujejo pri delu. Tako so med drugim opozorili na malomaren in neodgovoren odnos do požarne opreme saj je ta največkrat poškodovana in pomanjkljiva. V hidrantnih omaricah manjkajo cevi in ročniki, gasilni aparati so neizpravni, požarne stopnice neprehodne, v blokovnih soseskah parkirani avtomobili ovirajo dostop intervencijskim vozilom. Opozorila gasilcev žal ne padejo na plodna tla, posledic pa se zavemo šele tedaj, ko je prepozno, škoda pa že povzročena.

V zadnjih desetih letih je vedno več požarov, najpogostejši razlog pa je malomarnost posameznikov. Če bi povzročitelji morali poravnati škodo bi se odgovornost gotovo izboljšala. Slabo vzdrževanje električnih napeljav in malomaren odnos do plinskih priključkov povzroča najhujše posledice. Preventivni dejavnosti bi za to morali poleg gasilcev namenjati več pozornosti tudi drugi dejavniki.

Žalski gasilci skrbijo v sušnih obdobjih tudi za prevoz pitne vode, zatika pa se pri plačilu stroškov.

Da so usposobljeni za učinkovito pomoč v poplavah so dokazali ob lanski katastrofi, za kar so prejeli tudi republiško priznanje.

V društvu posebno skrb namenjajo vzgoji podmladka in strokovnemu usposabljanju članstva. Visok jubilej bodo počastili v mesecu septembru, ko bodo dobili novo sodobno vozilo.

jk

Deklaracija za mir

Zavzemamo se za:
Slovenijo kot suvereno, miroljubno državo, ki aktivno prispeva k svetovnemu miru, za Slovenijo brez vojske in vojaške industrije.

Mirovni člen v novi slovenski ustavi, ki naj se glasi: »Republika Slovenija je demilitarizirana država. Prehodno obdobje, ki je potrebno za demilitarizacijo, se uredi z ustavnim zakonom.«

Prehodno obdobje do popolne demilitarizacije, v katerem bodo za varnost meja republike Slovenije skrbele enote policije in obstoječe enote teritorialne obrambe.

Zamrznitev vseh napotitev vojaških obveznikov iz Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA kot sestavni del uresničevanja plebiscitne odločitve.

Zaustavitev nadaljnega oboroževanja v Sloveniji in Jugoslaviji.

Začetek pogajanj s federacijo o odhodu enot in ustanov JLA iz Slovenije.

Izdelavo mirovne opcije za razrešitev jugoslovanske krize.

Vpeljavo vrednot kulture miru in nenasilja v sistem vzgoje in izobraževanja, ter ustanovitev inštitucij miru, ki bodo preučevale in ustvarile nov varnostni sistem na temeljih socialne, ekološke, ekonomske in duhovne svobode in varnosti in na dobrih mednarodnih odnosih.

V Sloveniji naj bodo osamosvajanje, demilitarizacija in mirovna varnostna politika trije vzporedni procesi.

Podpisano deklaracijo pošljite na naslov:
OBČINSKI ODBOR LIBERALNO-DEMOKRATSKE STRANKE
Ulica Ivanke Uranjek 6
63310 ŽALEC

Spet knjižnica v Petrovčah

Ob napovedani uri nas ni bilo veliko in prireditelјem je bilo kar tesno pri srcu. Pa ne dolgo, saj je prof. Tanja Predan-Knezova kmalu vzbudila prijetno in sproščeno vzdušje. Ni skušala podati »novega« niti svojega pogleda na našega pesnika Prešerna, ni ocenjevala njegove vloge v pretekli, polpretekli in sedanji družbeni ureditvi, niti ni razlagala, kaj pomeni za posameznika in družbo Bogomila, kaj Črtomir. V prijetnem kramljanju je pripovedovala o naših krajanih, ki so v slovenski kulturni preteklosti veliko pomenili: prva slovenska pesnica Fani Hausman je bila rojena v Novem Celju in je pokopana v petrovški cerkvi; pesnik France Onič, ki ni nikoli pozabil Savinjske doline, je bil rojen na železniški postaji v Petrovčah.

Skozi spomine in z mnogo humorja je pripovedovala o svojih prijateljih iz Petrovč, zdaj znanih kulturnih osebnostih: o dr. Ljerki Godicljevi, raziskovalki rastlin, zlasti manj znanih in ogroženih; o Milošu Mikelnu, pisatelju; o Vasji Predanu, esejistu in gledališkem kritiku; o Adiju Arzenšku, slikarju, ki je žal mnogo bolj znan in priznan v tujini kot doma, in o Borutu Pečarju, znanem karikaturistu. Vmes sta nastopili mlada kitaristka Lucija Lavbič in odlična recitatorka Katja Finec. Zdaj še obiskujeta osnovno šolo, gotovo pa bomo tudi o njiju še dosti slišali.

Imeli smo lep večer, ob slovesu pa smo si obljubili, da se bomo v knjižnici v Petrovčah še srečali, saj ob koncu nismo bili več le površni znanci in sosedje, odhajali smo z zavestjo, da so se med nami spletle globje, prijateljske vezi in z željo... dokaj dni naj živi vsak, kar nas dobrih je ljudi!

Pa še obvestilo ljubiteljem dobre knjige. Krajevna izposojevalnica knjig v Petrovčah je v sejni sobi krajevne skupnosti (nad trgovino) in je odprta ob torkih od 16. do 18. ure.

M. U.

Radotu v spomin

Ko stojimo ob grobu tovariša, s katerim smo delili dobro in slabo, v mislih še enkrat prehodimo njegovo življenjsko pot. Častno pot, polno odrekanj, polno boja za preživetje, polno bridkih izkušenj in tudi razočaranj, pa seveda tudi uspehov, sreče in popolnoma osebnih občutij. Teh zadnjih mi ne poznamo in prav je tako. Vsakdo izmed nas nosi v sebi skrit kotiček življenjskega kaosa.

Ob slovesu od Vilija REBERŠAKA – Radota smo se imeli česa spominjati. Imel je težko življenje, toda trdno voljo, da s svojim življenjem tudi nekaj napravi. Od rudarja do trgovskega pomočnika je bilo treba premagati vrsto napornega dela in niz ur izobraževanja ob mizernih razmerah.

Oboje pa je strnil v temeljit boj za delavske pravice, saj je bil sam žrtev mnogih krivic. Trdno odločen, da pripomore k uveljavljanju teh delavskih pravic, se je vključil v organizacije, ki so bile povezane z delavskim naprednim gibanjem: Vzajemnost in Svoboda.

Zaradi svoje napredne miselnosti je postal član KP. Zaupano mu je bilo izobraževanje skojevcev. Bil je njihov priljubljen mentor, saj je izžareval mladostno navdušenje, pa tudi politično zrelost.

Okupacija 1941 ga je našla pripravljenega. Odpor proti okupatorju je bil razumljiv.

Vsakdo izmed nas borcev, pa tudi tistih, s katerimi je v NOB sodeloval, in občanov, ki so imeli Radota radi kot človeka, vedo, da je bila Spomenica 1941 dodeljena človeku, ki jo je še kako zaslužil. V NOB se namreč ni odrekal nobeni nalogi, ki mu je bila dodeljena. Teh pa ni bilo malo in ena je bila težja od druge.

Po osvoboditvi se je Rado posvetil gospodarstvu.

Tako uspešen, kot je bil mentor skojevcev, borec med NOB, je bil tudi v teh svojih nalogah. Upokojil se je kot direktor Kuriva Celje.

Vendar ni postal klasičen upokojenec. Ostal je v aktivističnih vrstah, vedno in povsod, saj je bil to njegov drugi jaz. Bil je prvi predsednik Občinskega odbora ZZB NOV Žalec pred davnimi leti. Vsa leta, vse do smrti, pa je bil odbornik v Krajevni organizaciji ZZB NOV Žalec in tudi organov Občinskega odbora ZZB NOV Žalec.

Ne bi bilo prav, če ne bi omenili tudi tega, da je bil Rado lovec z vsem srcem. Ne ubijalec divjačine, temveč njen ljubitelj. Lovska bratovščina ga je imela rada, ker je bil dober tovariš.

Občani žalske občine, še posebej Zabukovice, Grič in Žalca se ga bomo spominjali s prijaznostjo in spoštovanjem. Bil je človek, ki je cenil resnico in je to tudi vedno povedal kar naravnost, pa ni bil vedno pravilno razumljen. Prav zaradi tega ga bomo močno pogrešali. Predvsem sedaj, ko se zasluge NOB izničujejo. Prav revolucionarno življenje našega Radota pa je primer, ki kaže, da se epizode naše zgodovine ne more obiti.

Cveta Mikuž

Julijana Kač

Minulo sredo prav na 102. rojstni dan so se številni Polzelani na polzelskem pokopališču še zadnjič poslovili od Julijane Kač. Bila je najstarejša prebivalka žalske občine in po vsej verjetnosti tudi ena najstarejših Slovenk. Julijana se je rodila na Polzeli v kmečki družini, delo pa je kmalu postalo njena vsakdanjost. Življenjska pot ni bila lahka, saj sta jo zaznamovali obe vojni, še posebno pa druga, ko je bila izseljena, njen mož pa je v nemškem taborišču umrl.

Svoja pozna leta je preživljala pri hčerki Marici in zetu Juliju, ki sta zanjo lepo skrbela. Še pred kratkim je bila dokaj čila, zadnje čase pa so ji moči vidno pešale. Pokopali so jo 13. februarja prav na njen 102. rojstni dan.

T. T.

Zahvale

Albin Kovač, Jože Aram, Mile Trobiš in Leon Brvar so v času poplave v lanskem novembru rešili življenje invalidki Slavici Kovač iz Vrbja. V več kot meter visoki vodi so priskočili na pomoč in preplašeno Slavico odnesli s podstrešja ter jo tako rešili. Vsem iskrena zahvala in priznanje za hrabrost.

Dolgo sem razmišljal, ali naj napišem to pismo. Upal sem, da bo to storil kdo drug iz krajevne skupnosti Vrbje. Ker sem čakal zaman, se v imenu vseh prizadetih zahvaljujem MILKI SELIŠNIK in NADI ŠERTL, ki sta v imenu RK požrtvovalno pomagali poplavljencem v Vrbju. Za takšno pomoč v stiski ni plačila, zato še enkrat obema iskrena hvala v imenu vseh prizadetih.

Jože Grobelnik

Darovalcem materialne in denarne pomoči pri poplavi ter krajevni skupnosti Polzela se najiskreneje zahvaljujemo za pošteno razdeljevanje pomoči, prav tako tudi tajnici Dani za njeno požrtvovalnost.

Poplavljenci iz Ločice – novo naselje

PRAZNIK KULTURNIKOV

Savinova odličja v prave roke

Na predvečer slovenskega kuturnega praznika je bilo v prostorih Občinske matične knjižnice nadvse slovesno: pred proslavo v čast 90-letnice rojstva pesnika Franceta Oniča je bila podelitev Savinovih odličij najzaslužnejšim delavcem v kulturi v naši občini. Uvodne misli je k prazniku povedal predsednik občine Milan Dobnik, pridružil pa se mu je Zoran Razboršek, ki je kot predsednik odbora za podeljevanje Savinovih odličij podal tudi poročilo o izboru dobitnikov. Odličja so bila podeljena za preteklo leto, dobitnikom pa sta jih v imenu Skupščine občine Žalec – odbora za kulturo podelila Valerija Verdnik, predsednica tega odbora in Zoran Razboršek. Prejeli so jih:

DPD SVOBODA PREBOLD – za 60 let neprekinjenega delovanja. Svoboda združuje moški pevski zbor, godbo na pihala, gledališko skupino, knjižnico, kino in mladinsko plesno ter instrumentalnovokalno sekcijo. Društvu pripada tudi uspešno šolsko kulturno društvo. Kljub obilici težav, predvsem prostorskih, ki društvu že lep čas onemogočajo razvoj, je vztrajnost vodstva društva in ostalih članov Svobode tako zakoreninjena, da je potreba po kulturnem delu večja od obstoječih problemov. Tu pa je tudi ključ do tako visokega jubileja.

AMALIJA JAVORŠEK IZ ŠEMPETRA – Članica KUD Svobode Šempeter je od leta 1958, od tega leta je tudi vestna blagajničarka društva. Aktivna je tudi v drugih krajevnih organizacijah in društvih, saj je predvsem rada z ljudmi. Najrajši pa opravlja dolžnost knjižničarke. Knjigam je predana z vso gorečnostjo in skrbjo. Sprejemljiva za novo in sodobno osrečuje svoje bralce že 22 let.

MARJAN KOZMUS IZ ŽALCA – je v 40 letih mnogo doprinesel k razvoju glasbene dejavnosti. Njegove dobre volje in prijaznega nasmeha se še danes spominjajo številne generacije, saj jim je znal odpreti srca in jih usmeriti v svet glasbe. Bil je vodja raznih ansamblov in skupin, orkestra harmonikarjev in dirigent moškega pevskega zbora Svobode Žalec. Dirigiral je spevoigre, pisal skladbe za otroke, jih aranžiral in prirejal, nepogrešljiv sodelavec je bil pri otroški prireditvi Pesem in mladost.

PLAKETE – Savinjski oktet KUD Svobode Žalec, Stanislav Gračner, Marjana Knapič, Leon Pader, Štefka Popit, Dragica Sajovec, PRIZNANJA – Odbor pionirske grafike OŠ Peter Šprajc-Jur Žalec, Kvintet Lastovka KPD Svobode Polzela, Ljubica Hrovat-Čurčić, Eleonora Meh, Srečko Rajh, Jelka Štorman, Milan Vogrinc.

V imenu vseh, ki imajo radi lépo in znamo ceniti ljubiteljstvo, odrekanja in uspehe, ki nam je KULTURA zrak in voda, se vam, dragi dobitniki Savinovih odličij, zahvaljujemo za vaš bogat prispevek in čestitamo za prejeto odličje.

Jožica Ocvirk

OPTIKA Irman
ŽALEC, ŠLANDROV TRG 2
Telefon: 063/712-303
- hitra izdelava očal
- kontaktne leče
- popravila očal
- elektronsko merjenje vida
NASVETI OKULISTA!

Savinjčan France Onič, slovenski pesnik

Njegove pesmi so našle svoje mesto v antologijah slovenskega pesništva in prav je, da bi domačini bolje poznali svojega rojaka, človeka izjemne duhovne plemenitosti, zglednega pedagoga, ki se s tolikšno toplino v pesmih vedno znova vrača v domači kraj.

France Onič

Rodil se je France Onič v Petrovčah, tam je bil njegov oče postajni načelnik, a je umrl, ko je bilo Franciju komaj dve leti. Mama (naša »teta Lenčka«) se je z dvema sinovoma preselila v Gotovlje, k Cesarjevim, na domačiji je gospodaril njen brat, Miha Jošt, Cesarjev ata. Tu je Franci preživljal svojo mladost skupaj z domačimi sinovi Tinčem, Tončem, Vančem in Melčem. Koliko mladostnih norčij, koliko branja in razpravljanja, pa čeprav je bilo pri Cesarjevih vedno treba delati!

Franci je šel študirat. v Gotovlje je prinašal ideje povojnega mladega rodu: »Mi mladi bomo ves svet prenovili!« Kosovel, Miran Jarc, Premru, Onič, Kocbek, Lovrenčič. Slovenska pomlad po prvi svetovni vojni (film Veter v mreži). Upi in razočaranja v novi državi, kraljevini SHS.

Je bil Onič »socialni pesnik?« Da, če to pomeni, da je v pesmih našel toplo besedo za vse »ponižane in razžaljene«.

Študiral je biologijo. Hodili smo po gotoveljskih gmajnah, po hostah v Socki in črnem grabnu, vse nas je sproti učil. Pa za vsako drevo je vedel – in koliko dreves je Cesarjev ata sam posadil po teh bregeh!

Na profesorsko službo je Onič dolgo čakal. Kriza, brezposelnost – razen tega pa taki kot on niso bili prav nič všeč oblastem v državi SHS. S prvega službenega mesta v Murski Soboti je prišel na Ptuj. Naj povem samo, kaj je o njem rekel Ivan Potrč: »Če bi Onič ne bil moj profesor, bi jaz ne postal pisatelj.«

Na Ptuju se je Franci poročil s Slavo, profesorico francoščine. Tu se jima je rodila hčerke Hela, njuna svetloba.

Potem je bil bodisi profesor bodisi ravnatelj na gimnazijah ali učiteljiščih v Mariboru, Kočevju, v Ljubljani. Nekoč sem vprašala prof. Stupanovo, kakšen je bil kot ravnatelj: »Če je bil on tvoj ravnatelj, nisi mogel biti slab profesor.«

Obsežno je njegovo delo: bil je urednik več časopisov, stalen gledališki kritik, pisal je pedagoške razprave.

Ves čas je v njem živela pesem. Že mlad je izdal Darovanje, izrazito ekspresionistično videnje (posvečeno Zori Mikuževi iz Žalca). Potem so izšle Luči na obali, Iz vrtov ljubezni, Osviti (Vorančeva nagrada).

In v vsaki zbirki najdete Gotovlje, kamor se vrača k materi, hišo na gmajni, najdete vaščane, ki jih ta in oni še pozna, deklico najdete, ki pere med jelšami ob Ložnici...

Vem, da to res ne bo, da to so sanje,
ki komaj jih spomin mi še spozna.
Le skoz vrtove šlo bo trepetanje
človeka, ki je tukaj bil doma.

Darinka Joštova

Gledališki abonma

Čeprav v decembru in januarju ni bilo v Žalcu gledališke predstave za abonma, smo prepričani, da ste vsi imeli dovolj drugih opravkov in skrbi. Morda bi ob obilici dela katera izmed predstav zdrvela mimo. Zato pa smo vam v marcu pripravili pravo poslastico:

2. marca si boste lahko ogledali ŠEHEREZADO (MGL Ljubljana), 25. marca pa še KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF (Prešernovo gledališče Kranj).

Vabljeni ste vsi, tudi tisti, ki nimate abonmaja. Na voljo so vam vstopnice za izven. Pokličite 712–226 in si vstopnico rezervirajte za predstavo, ki si jo želite ogledati!

AMATERSKO GLEDALIŠČE VRBA

Pogosto na gostovanjih

Amatersko gledališče Vrba iz Vrbja vnaša v naš kulturni prostor že vrsto let pomembno kulturno vsebino, ki jo zlasti spoznavamo po njihovih gledaliških delih. Že zdavnaj so presegli amaterski nivo in se skorajda lahko kosajo s profesionalnimi gledališči. Zasluga za to pa gre zlasti njihovemu režiserju Bogomiru Verasu, ki ima zelo profesionalen pristop. O tem govorijo tudi številna gostovanja po vsej Sloveniji. Pred kratkim smo jih dobili pred objektiv, ko so odhajali na gostovanje v Kočevje. S predsednikom Jožetom Mehom pa smo opravili kratek pogovor.

Na vprašanje, kam odhajajo in s kakšno igro se bodo predstavili, nam je odgovoril: »Danes odhajamo v Kočevsko Reko, kjer smo se odzvali vabilu domačinov, ki tudi sicer že poznajo naše gledališče. Predstavili se bomo z delom Alberta la Brechta ŠVEJK. To je delo, ki smo ga naštudirali za to sezono. Z njim smo vsi zelo zadovoljni in zato mislim, da bodo z nami zadovoljni tudi gostitelji.«

Kaj pa pravzaprav počnete v vašem kulturnem društvu v Vrbju, ki ga v glavnem tvori vaša gledališka skupina?

»Če se omejim na gledališko dejavnost, potem moram reči, da sedaj v glavnem gostujemo. Premiera omenjenega gledališkega dela je bila meseca decembra. V Kočevski Reki pa to že osma ponovitev. Zaseden pa je tako rekoč že cel februar in marec. Gostovanja bomo imeli vse tja do maja, potem pa bomo nadaljevali še jeseni, če bo zanimanje, hkrati pa bomo študirali novo delo in se tako pripravljali za naslednjo sezono.«

Kdo vse sodeluje v vaših gledaliških predstavah? So kakšni problemi s kadri?

»Posebnih težav s kadri ni. Nekaj nas je domačinov, večkrat pa dobimo tudi okrepitev od drugod. Tako na primer tudi v letošnji predstavi igra igralec iz Kopra Kranjc, ki je sicer novinar pri Večeru, nekaj igralcev je še iz Žalca, tako da je zasedba zelo dobra. Seveda pa daje našemu delu nadvse pomembno težo režiser Bogomir Veras, s katerim že vrsto let izredno dobro in uspešno sodelujemo. Upam, da bo tako tudi v prihodnje.«

D. Naraglav

Gledališka ekipa pred odhodom v Kočevsko Reko.

Oglejte si na video

YOUNG GUNS II.
(western)
Režija: Geoff Murphy
Gl. vloge: Emilo Estevez Kiefer Sutherland Lou Diamond Phillips
Filmski mašineriji je uspelo pokončati še zadnji mit Divjega Zahoda – Billy The Kid-a. Že dejstvo, da se ta western začne s prizorom z avtoceste, po kateri švigajo avtomobili, kjer tečni novinar spraševanje po spominih utrujenega starčka (Billy The Kid), nam da vedeti, da hoče avtor prikazati svojo verzijo (ki bi naj bila zelo blizu resnici) o legendi ameriškega »uporništva brez razloga«. Toda dejstvo v filmu je, da Billy-a ni ustrelil v hrbet Psat Garrett (umrl naj bi naravne smrti leta 1950), kar postavlja na laž vse tiste, ki so hoteli mistificirati tega neustrašnega revolveraša.
Vendar tudi ob takšnem sporočilu filma ne manjka odličnih revolveraških obračunov in norosti Billy The Kidda, Doca, Chaveza in ostalih jezdecev iz njegove uporniške horde.

LOVE YOU TO DEATH
(grozljivka)
gl. vloge: Nadia Capone, Yaphet Kotto, Lawrence Bayne
režija: Robert Bergman
Odličen postmodernistični psycho thriller z močnim poudarkom na čudaškem stilu življenja vseh nastopajočih in temu primernemu ambientu. Življenjsko delo psihopata se ustvarja na precej čuden način. Poslednji glasovi njegovih zadavljenih žrtev so osnova za glasbeni mix, s katerim naj bi osvojil svojo ljubezen.

Možna zamenjava s filmom Lawrenca Kasdana »I love you to death«, ki pa je prav tako odličen.

DAYS OF THE THUNDER
(športni)
gl. vloge: Tom Cruise, Robert Duvall, Nicole Kidman
režija: Tony Scott
Avtomobilski spektakel, ki je sicer vsebinsko slaba limonada, vendar z močno tehnično podporo (odlično posnetki »kao dirke«) in velikim budžetom, kar ga je razumljivo naredilo za dobro prodajani hit. Tudi v tem filmu se Tom Cruise ne more znebiti Top-gunovskega imidža neustrašnega, zmagovalnega in trmastega mladeniča v katerem dekleta vidijo svojega princa, fantje pa svojo sanjsko podobo.

Seveda so mi bili zato najbolj všeč avtomobili in pa Nicole Kidman.

Dekliški pevski zbor Gomilsko

Le malokateri pevski zbor se lahko ponaša s takšno pevsko tradicijo in dosežki, kot je to Dekliški pevski zbor Gomilsko, ki deluje že od leta 1975, ko je bil ustanovljen v okviru Kulturnega društva Gomilsko. Od ustanovitve aktivno sodeluje na pevskih revijah in festivalih, s svojim petjem pa popestri tudi marsikatero domačo proslavo.

Največ zaslug, da je zbor v samem pevskem vrhu, ima zagotovo pevovodkinja Tanja Cehner, ki že od začetka njegovega delovanja vlaga vanj svoje znanje, moč in kreativnost. Sama meni, da nikoli ni obžalovala odločitve, da vodi zbor, saj so dekleta delavna in prizadevna in z zanimanjem sprejemajo znanje, ki jim ga posreduje. Pravi, da program pesmi sestavi sama, in sicer na osnovi ocene, kaj imajo mlade pevke najraje. Ne pojejo le pesmi domačih skladateljev. temveč tudi pesmi v angleščini, latinščini, nemščini. O tem, kako poteka njihova učna ura oziroma vaje, pravi, da najprej opevajo, da s tem pozabijo na zunanje dejavnike, ki jih spremljajo od doma, nakar po glasovih utrjujejo melodično frazo in nato dodajajo še druge glasove, pri čemer s spontano gradnjo nastajajo skladbe.

Dekleta vadijo vsak petek v prostorih gasilskega doma Gomilsko, ker pa so tedenske vaje premalo, odidejo dekleta tudi na intenzivne vaje, običajno na morje, kjer so bile tudi v januarju, in sicer v Novigradu. Del denarja za tovrstne vaje prispeva Zveza kulturnih organizacij, ostalo pa morajo dodati same. Denar zberejo tako, da pomagajo pri organizaciji novoletnega plesa ali kakšnih podobnih prireditev.

Zbor se ponaša s priznanji Zveze kulturnih organizacij in Kulturne skupnosti Žalec, največ pa jim pomeni Savinovo priznanje in bronasta plaketa z zveznega tekmovanja v Celju.

In načrti v naprej? V prvem tednu aprila gredo na pevsko revijo, sredi meseca aprila pa pripravljajo v sodelovanju z mešanim pevskim zborom samostojni koncert. Pa še veliko uspehov v prihodnjih obdobjih jim želimo.

Eva Lenko

Darko Šuler – že v 72. letu

Dva dni pred slovenskim kulturnim praznikom smo obiskali na njegovem domu Darka Šulerja v Kasazah z namenom, da mu čestitamo za rojstni dan. Oba z ženo Jožico sta bila prijetno presenečena, saj smo lani njegovo okroglo obletnico nekako zgrešili. Vendar je Darko še danes prav takšen, kot je bil lani ali pred leti. Veder in hudomušen, še vedno poln načrtov in skrbi, bodisi za delo v kulturi ali v kulturno-turističnem poslanstvu, saj ima še vedno odgovorne zadolžitve v libojski Svobodi.

Darko Šuler sodi danes med staroste kulturnih delavcev v naši občini. Za njim je več kot 55 let delovanja na področju kulture. Pričel je že kot 16-letni deček s prepevanjem in igranjem v sekcijah Svobode in Vzajemnosti. Bil je tudi udeleženec znamenitega zleta Svobod leta 1935 v Celju. Revolucionarnost in borba za delavske pravice ob kulturnem poslanstvu sta bili njegovi osrednji obveznosti. Temu se ni nikoli izneveril, niti v času pregnanstva. Vsa družina Šulerjevih je bila namreč napredna in zavedna.

Pri DPD Svobodi Liboje je aktiven od njene ponovne ustanovitve leta 1952. Delal je in skrbel za njihovo aktivnost v več sekcijah. Več mandatnih dob je bil tudi predsednik društva. V tem času je organiziral temeljito obnovo in dograditev doma Svobode. Še živo se spominjam, koliko skrbi in poti je opravil takrat in koliko težav je bilo. Kot režiser je postavil na oder preko petdeset gledaliških del. Ker je bil službeno skrben urednik tovarniškega glasila KIL Liboje, je po njegovi zaslugi in s pomočjo takratnega direktorja Franja Tilingerja in sekretarke Zorke Godler prišlo do vzornega sodelovanja med društvom in tovarno. In to se še do danes pozna, čeprav so se razmere spremenile.

Darka poznamo tudi kot dobrega organizatorja raznih jubilejnih prireditev, revij in srečanj, med katerimi so mnoge postale že tradicionalne, med njimi je tudi revija narodnozabavnih ansamblov in revija tamburaških orkestrov.

Darko je sodeloval tudi v številnih organih občinske kulturne skupnosti Žalec od ustanovitve do ukinitve, v delovnih telesih Zveze kulturnih organizacij občine Žalec. Povedati moramo, da je nosilec številnih priznanj in odlikovanj. Prejel je tudi dvoje visokih državnih odlikovanj, je pa tudi med redkimi dobitniki odličja Svobod Slovenije z zlatim listom. Skupščina občine mu je dodelila plaketo občine Žalec. Ima tudi vsa najvišja kulturna priznanja v občini, kot da so Savinova nagrada in zlata plaketa ZKO Žalec, pa tudi vsa libojska priznanja. Torej, kar precej za zadovoljstvo in ponos v svojem poslanstvu.

Kulturni delavci in uredništvo Savinjčana mu želimo zdravja in zadovoljstva ob novih uspehih delovanja za kulturo in za Brnico.

Janez Meglič

NA OBISKU V MATIČNI KNJIŽNICI V ŽALCU

Pismenost pada – obdavčimo knjige!

Knjižnicam pravijo tudi hram kulture, zato smo prav ta mesec, ko Slovenci še posebej čislamo kulturno dejavnost, obiskali Občinsko matično knjižnico in se pozanimali, kaj vse je mogoče najti na njenih policah. Ob tem smo se pogovarjali tudi o delovanju in težavah pri delu z ravnateljico Anko Krčmar.

Anka Krčmar

Na začetku postrezimo z nekaj statističnimi podatki. Matična knjižnica v kulturnem domu premore okoli 3000 knjig, od katerih jih je večina na policah, nekaj pa jih je še shranjenih v skladišču. Če k temu prištejemo še knjige, ki so bralcem na voljo v šestih krajevnih knjižnicah po občini in dodamo še knjige, ki so na voljo mladim po osnovnih šolah, pridemo do kar zajetnega knjižnega fonda. Sicer pa velja, da naj bo za vsakega prebivalca v občini vsaj ena knjiga, in temu številu se knjižnice v naši občini tudi približujejo.

V matični knjižnici so dobro založeni tudi z mladinsko literaturo, saj imajo za mladino več kot 9000 knjig. Tako je lahko 2364 včlanjenih bralcev zadovoljnih s ponudbo. Ima pa knjižnica tudi svojo posebnost, saj si v njej lahko izposodite tudi video in radijske kasete s pravljicami in mladinskimi filmi, pa še kaj bi se našlo. V knjižnični čitalnici lahko prebirate dnevne časopise, revije in zbornike. Sorazmerno dobro so založeni tudi s strokovno literaturo, ki obsega skoraj 40 odstotkov celotnega knjižnega fonda. Tako je mogoče dobiti literaturo s področja sociologije, filozofije, prava, mednarodnih odnosov, naravoslovnih znanosti, kulture, umetnosti in še mnogih drugih področij.

Da pa knjige niso poceni, kar je seveda po svoje tragično, kaže podatek, da je žalska knjižnica lani za nekaj več kot 2000 novih naslovov morala odšteti kar nekaj več kot milijon dinarjev.

Knjižnica v prostorih kulturnega doma je matična. Kaj to pomeni?

»Matičnost knjižnice pomeni, da moramo nuditi vsem podružnicam, osnovnošolskim knjižnicam in izposojevalnicam strokovno pomoč pri delu. Pa sva že pri prvem problemu, saj za to delo v naši knjižnici nimamo zaposlenega človeka, čeprav bi ga nujno potrebovali. Res je, da se vsi močno trudimo, da bi matičnost tudi opravljali, vendar naredimo veliko manj, kot bi bilo to potrebno, prav zaradi tega, ker nimamo v ta namen zaposlenega človeka.«

Znano je, da se poleg dejavnosti, ki je vezana na knjigo, ukvarjate tudi z dejavnostmi, ki na knjigo niso vezane!

»Pri tem ne izhajamo le iz lastnega interesa, čeprav smo na začetku delali tudi tisto, kar je bilo zanimivo predvsem za nas, se pravi predstavljali knjige, organizirali literarne večere ob obletnicah, kasneje pa smo postali izvajalci tudi izvenknjižničnih programov. Organizirali smo razne javne tribune, pogovore, koncerte, razstave in podobno. Za vse to smo se odločili za uveljavitev na domačem in celotnem slovenskem prostoru. Na začetku smo bili poznani le po lepi knjižnici, kar pa je bistveno premalo. Vsa lepota je namreč premalo, če do knjig v knjižnicah ne pridejo ljudje. S temi prireditvami pa smo v hišo pripeljali mnogo različnih ljudi, ki so kasneje postali tudi naši bralci. Sedaj smo že močno prisotni tako v regiji kakor v republiki, in to predvsem po zaslugi naše pridnosti.

»S kom pri svojem delu sodelujete?«

Sodelujemo z vsemi knjižnicami v regiji, še posebej vzorno pa s celjsko knjižnico, čeprav ne smemo pozabiti knjižnice Otona Župančiča iz Ljubljane, ki nam je letos podarila kar 400 dobro ohranjenih knjig. Pa tudi s politiko, ki se ukvarja s področjem kulture, je naše sodelovanje v občini dobro. Se pa pojavlja težava, ki je kronično prisotna v celi družbi: finance. Mnogo načrtov ostane neizpolnjenih prav zaradi finančnega manjka.«

Kaj pa potrebuje ta knjižnica, da bo postala moderna in konkurenčna ostalim?

»Knjižnica bo sodobna, ko bomo imeli urejene kataloge, dovolj ljudi za delo, ravno sedaj pa vnašamo podatke tudi v računalnik, tako da bomo lahko delo poenostavili, bralci pa bodo imeli boljši pregled o literaturi, ki jim je na voljo.«

Knjižnice ni brez bralcev!

»Zame je kar majhen praznik, ko vpišem novega bralca. Takrat imamo silno prijeten občutek. Pred petimi leti smo imeli okoli 700 bralcev, danes jih je že nekaj čez 2360. Med njimi je največ mladih bralcev, kljub temu da imamo razvite šolske knjižnice. Veseli smo, da imamo nekoliko več upokojencev, ki se v veliki meri zadržujejo tudi v čitalnici, kjer cele dopoldneve prebirajo časopise in revije. Trenutno so najbolj brani Delo, Mladina in Evropa. Bralec pa za nas ni samo tisti, ki lahko sam pride v knjižnico, saj smo dolžni omogočiti dostop do knjig tudi invalidnim osebam, ostarelim, oddaljenim, skratka vsem tistim, ki ne morejo priti sami k nam. V zadnjem času nam pri tem pomaga Bojan Jereb, ki ima Azil za pomoč in postrežbo starejšim krajanom.

Posegajo pa naši bralci po literaturi, ki je na splošno najbolj iskana. To so lahki literarni romani, branje za zabavo. Žal pa je premajhno zanimanje za filozofijo, pa tudi po strokovni literaturi bralci premalo posegajo. Škoda.«

Po pogovoru sem se sprehodil po knjižnici. Saj jo poznam. V njej dobim literaturo, ki je nimajo v študijskih knjižnicah, in rad hodim vanjo. Ljudje, ki delajo v njej, so pravi knjižničarji. Razgibani in ustvarjalni. No ja, strokovna moška roka bi jim prav prišla, kljub temu pa jim je treba priznati marljivost, saj poleg osnovnega dela pripravijo toliko lepih literarnih večerov, ur pravljic za otroke, in še in še. Res pa je tudi, da imajo premalo prostorov. Nujno bi rabili prostor za otroško knjižno vzgojo, kjer bi prirejali ure pravljic, zaslužili pa bi si tudi prostor za shranjevanje in urejanje domoznanstvenega gradiva. Naj mi bo dovoljeno predlagati rešitev: v kulturnem domu je še veliko praznih prostorov, ki jih nihče ne uporablja. Veste, samo pravi ljudje bi morali pokazati malo volje!

In za konec še o temi, ki se ji nočem izogniti: lansko leto je bilo leto pismenosti. Ni za lase privlečen podatek, da pismenost v svetu upada. Mi pa bomo obdavčili knjige – ene za tri, druge za dvajset odstotkov, ali pa vsaj nekaj podobnega. Mnogi družboslovci pravijo, da smo Slovenci kulturni narod oziroma narod kulture, ker pač nismo imeli svojih državotvornih oblik v preteklosti. Zbirali smo se ob kulturi. In ne naredimo istega, kot so naredili Angleži. Ko niso več potrebovali »železne lady«, so jo odslovili. Nikar si ne dovolimo odsloviti kulture iz našega življenja, pa naj bo takšna ali drugačna. Sicer pa – knjiga je orožje, vzemi jo v roke (Breht).

Brane Lobnikar

Obnova cerkve Sv. Kancijana

Župnijski urad Žalec se zahvaljuje vsem, ki so v zadnjih letih pomagali z denarjem in delom pri obnovi župnijske cerkve Sv. Miklavža. Zdaj je na vrsti obnova podružnične cerkve Sv. Kancijana na pokopališču. Ta cerkev je star kulturni spomenik, najverjetneje iz 16. stoletja, morda iz še starejšega obdobja. Streha je že obnovljena, s pomočjo KS pa je cerkev tudi že elektrificirana.

Letos načrtujemo obnovo fasade, zato naprošamo vse prebivalce in tiste, ki so povezani z žalskim pokopališčem, da po svojih močeh prispevajo denar za obnovo tega kulturnega spomenika. Denar bodo v spomladanskih mesecih zbirali po domovih predstavniki župnije.

Mir, prijateljstvo, ljubezen...

V petek, 15. februarja je potekal na OŠ Vere Šlander Polzela celostni kulturni dan s podelitvijo bralnih značk. V počastitev 30-letnice BZ so si na Polzeli zastavili obsežen projekt že v mesecu septembru. Vanj so bili vključeni prav vsi tekmovalci od 1. do 8. razreda. Skupna tema projekta je bila SPOROČANJE. Osnova za raziskovanje pa izobraževalne slikanice pisateljice Berte Golobove in druge poljudnoznanstvene knjige. Preko izobraževanja so prešli na ustvarjanje v najrazličnejših sporočanjskih zvrsteh, prevajali v angleščino, ilustrirali, svoje storitve uprizorili na odru... Tako so nastali zanimivi podprojekti, kot npr. MIR, PRIJATELJSTVO, LJUBEZEN itd. Na samem kulturnem dnevu pa so prikazali sklepni del svojega projekta z obsežno razstavo svojih ustvarjalnih dosežkov, s kvizom, s plesno, glasbeno in dramsko prireditvijo in prisrčnim srečanjem s pisateljico Berto Golob.

Projektno delo so v skrčeni obliki strnili tudi v priložnostnem glasilu, ki ga je prejel prav vsak tekmovalec za bralno značko. Glasilo so uredili člani knjižničarskega krožka z mentorico Valerijo Pukl, ki je tudi sicer oblikovala celoten projekt in kulturni dan.

Valerija Pukl

NT&RC
PRI NAS BEREMO NOVI TEDNIK
IN POSLUŠAMO RADIO CELJE

POPRAVLJANJE KRIVIC

»Tujega nočemo – svoje hočemo nazaj«

Z ustanovnega sestanka odbora razlaščencev v Žalcu

V prostorih žalskega gasilskega doma so se v soboto, 2. februarja zbrali lastniki razlaščenega premoženja, predstavniki republiškega združenja in predstavniki nekaterih strank. Na srečanju, ki ga je organiziral žalski Demos, so želeli zlasti opozoriti na problematiko o denacionalizaciji oziroma o sprejemu tovrstnega zakona, ki naj bi končno pomagal odpraviti krivice, ki so se zgodile nekdanjim lastnikom v povojnem času. Hkrati pa je bila to tudi priložnost za ustanovitev podružnice Združenja lastnikov razlaščenega premoženja, ki ima svoj sedež v Ljubljani.

Uvodni govor je imel prof. Zoran Razboršek, ki je pozdravil vse navzoče, še posebno pa predsednika republiškega združenja Franca Izgorška in člana predsedstva Mira Bitiča in Zdenka Petriča, ki so v nadaljevanju srečanja poglobljeno spregovorili o tej problematiki, še zlasti pa o težavah ob sprejemanju zakona o denacionalizaciji. Profesor Razboršek je ob tem tudi povedal, da so se pred koncem leta zbrali v Savinovem salonu nekateri razlaščenci in se dogovorili, da tudi v Žalcu ustanovijo podružnico razlaščenih lastnikov, saj je teh zelo veliko tudi na našem področju. Na komiteju za gospodarstvo se je doslej zbralo že okrog 400 vlog razlaščencev, prav gotovo pa bo v prihodnje teh še več. To pa pomeni, da bo vračanje zemlje in druge lastnine zelo problematično tudi v naši občini. Podružnica, katere predsednik je **Franc Rojnik** iz Grušovelj, člani odbora pa so še **Drago Izovišek** z Ložnice, **Manja Krašovic** iz Žalca, **Ana Kosu** iz Ojstriške vasi, **Ivan Jošt** iz Gotovelj, **Franc Rovšnik** iz Trnave ter **Danilo Gorjup** iz Žalca, naj bi predvsem varovala interese razlaščencev ter jim pomagala pri razreševanju njihovih primerov. Pri tem pa se bodo opirali na republiško združenje razlaščenih lastnikov, ki ta čas vodi težavno bitko za sprejem zakona o denacionalizaciji.

Predstavniki republiškega združenja so dejali, da je osrednja problematika delovanja združenja trenutno njihova pripomba na predložen osnutek zakona o denacionalizaciji. Po njihovem osnutek zakona bolj omejuje kot omogoča vračanje lastnine, zato se ne strinjajo, da se takšnega, kot je, preda dalje izvršnemu svetu Slovenije in skupščini, saj bi tak zakon s svojimi določili uvedel kategorizacijo med oškodovanci, kar je v čistem nasprotju z moralnimi, pravnimi ter mednarodnimi merili lastništva premoženja. Zaradi tega vztrajajo da se osnutek zakona izdela v skladu z njihovimi predlogi ter posredovanimi temeljnimi načeli, ki naj bi jih upošteval zakon o denacionalizaciji. **Za kaj pravzaprav gre pri teh temeljnih načelih?** Združenje zahteva priznavanje in spoštovanje osnovnih človekovih pravic, med njimi je trajna in neodtuljiva pravica človeka do njegove zasebne, privatne lastnine. Zahtevajo tudi priznavanje zasebne, privatne lastnine, ker brez nje ni in ne more biti osebne svobode. Prav tako je izjava in odločenost Republike Slovenije, da želi biti članica Sveta Evrope, tesno povezana s spoštovanjem mednarodne listine o človekovi lastnini.

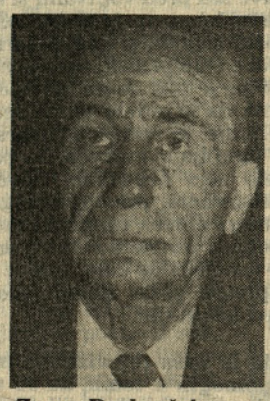
V Združenju zato mislijo, da mora zakonodajalec o tem razmišljati, kajti naša država, ki želi v evropsko skupnost, bo prej ko slej od nje tudi gospodarsko odvisna. Menijo tudi, da je potrebna soglasna odločitev vseh slovenskih političnih strank, da takoj in pošteno poravnajo vse krivice iz preteklosti. To je tudi apel na njihov predvolilni program, kajti zdaj, ko se zakon pripravlja, se nekatere politične stranke niso povsem zagreto odločile, da svoje obljube tudi izpolnijo. Glede spremembe gospodarskega in političnega sistema pa v Združenju menijo, da je potrebna odločenost države Slovenije, da želi biti pravno urejena država s tržnim gospodarstvom, v katerem je zopet privatna lastnina, kot to na glas tudi pravijo v vladi, osnovna gonilna sila napredka, uspešnosti in blagostanja. Franc Izgoršek, predsednik republiškega združenja je o tem dejal, da v Združenju menijo, da je v tej privatizaciji potrebno najprej vrniti tisto odvzeto premoženje, ki bi bila idealna osnova za privatizacijo naše družbe. Poleg tega pa je potrebno, po besedah predsednika Izgorška, spoznanje, da je dosledno in pošteno vračilo nasilno odvzetega premoženja njihovim pravim lastnikom dolgoročno najučinkovitejše dejanje gospodarskega, socialnega, pravnega, političnega in moralnega pomena mednarodnih razsežnosti. Menijo tudi, da je potrebno enotno in skupno spoznanje, da Slovenija kot država, zanjo so se plebiscitarno izrekli vsi Slovenci, ne bo nastopila svoje zgodovinske poti kakorkoli obremenjena z neporavnanimi krivicami iz preteklosti.

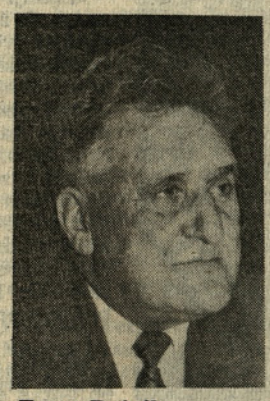

Fani Rasiewicz

Danilo Gorjup

Ivan Jošt

Franc Izgoršek

Zoran Razboršek

Franc Rojnik

Izjava razlaščencev

Prvega srečanja lastnikov razlaščenega premoženja se je udeležilo vsega skupaj kakšnih šestdeset razlaščencev in drugih občanov, kar je v primerjavi z zahtevki, ki so bili že dani komiteju za gospodarstvo, skromna številka, vendar dovolj velika, da je pokazala, kakšne so želje razlaščencev. Nekaj izmed njih pa smo ob koncu tudi povabili pred mikrofon. Povedali so nam:

FANI RASIEWICZ, Žalec: »Naš zahtevek za vračanje lastnine se nanaša na nekdanjo mizarsko delavnico Strahovnik, ki nam je bila odvzeta leta 1948. Skupno s prostori je bil odvzet tudi ves inventar delavnice, pisarne in material. Vse to je bilo odpeljano v Šempeter v bivši LIK. Kaj pričakujem od te denacionalizacije? Vsaj neko odškodnino, saj je bilo naše podjetje za tiste čase kar veliko in sodobno. Zaposlenih smo imeli osem delavcev, tri vajence in poslovodjo, ki je bil moj starejši brat. Poleg njega pa sta bila zaposlena še dva brata in jaz. Gospodar vsega tega pa je bil seveda oče, ki je bil ob odvzetju močno prizadet. Dobili smo smešno nizko odškodnino, ki ni zadoščala niti za preživetje očeta. Menim, da smo otroci upravičeni do te dediščine.

DANILO GORJUP, Žalec: »V našem primeru gre za neko manjše vračanje odvzete zemlje iz časa agrarne reforme leta 1948. Gre pa tudi za to, da je bil velik del zemlje prisilno odkupljen od Hmezada po izredno smešno nizki ceni. Istočasno pa na nek način zastopam tudi svojo teto Eriko Ježovnik, ki sedaj živi v Avstriji, kamor je bila poslana brez pravega vzroka, samo da so jo lahko razlastili. Proglašena je bila za Avstrijko, čeprav je čista Slovenka, živela pa je v Arji vasi na velikem posestvu s preko 150 hektarji zemlje in več hišami. Iz domovine je odšla le z enim kovčkom in močno prizadeta. Zavedam se, da vsega tega ne bo mogoče povrniti, računamo pa vsaj na dostojno odškodnino...«

IVAN JOŠT, Gotovlje: »Tudi v mojem primeru gre za odvzeta zemljišča ob določitvi maksimuma, in sicer pri agrarnih reformah leta 1948 in 1953. Skupno nam je bilo odvzeto preko 50 hektarjev zemlje in nekaj hektarjev gozda. Vse to je danes v rokah Hmezada, se pravi v družbeni lasti. Moram reči, da od te denacionalizacije ne pričakujem kaj dosti. Menim, da bi ta postopek moral iti v zelo široko javno razpravo, da bi lahko bil zakon popoln. Le tak pa bo omogočal tudi odpravljanje krivic, čeprav vseh ne bo mogoče nikoli popraviti. Vsekakor pa se zavzemam za stališče, da je potrebna še širša in poglobljena akcija pri vseh strankah, saj se lahko zgodi, da bomo v nasprotnem primeru delali nove krivice...«

FRANC IZGORŠEK, predsednik republiškega združenja: »Z današnjim dnem smo tudi v tem koncu Slovenije ustanovili našo podružnico, ki bo glede na število razlaščencev imela precej dela. Podružnice so hrbtenica našega združenja, ki sedaj šteje že preko 3600 članov. Teh pa je iz dneva v dan več, saj se z ustanavljanjem podružnic, ki jih imamo sedaj že sedemnajst, povečuje tudi članstvo. Za dosego naših ciljev je potreben skupen in čim bolj množičen nastop naših podružnic. Le v skupnem nastopanju v javnosti vidim možnost, da bi se popravile krivice, ki so bile storjene številnim Slovencem po II. svetovni vojni. Naše temeljno stališče je takšno: Država je vzela in od države tudi zahtevamo, da se odvzeto tudi vrne nazaj pravim lastnikom oz. njihovim naslednikom, ki imajo polno pravico do lastnine, ki je bila odvzeta njihovim staršem...«

ZORAN RAZBORŠEK, organizator srečanja in predstavnik Demosa: »Moram reči, da sem zelo vesel, da je tudi v Žalcu prišlo do ustanovitve podružnice. To pa še tem bolj, ker se dobro zavedamo, da bodo interesi razlaščencev v zakonu o denacionalizaciji le delno upoštevani oziroma osnutek, kakršen je, se nam zdi nepopoln in premalo ščiti tiste, ki so vse izgubili v prejšnjem sistemu. Tudi moja žena je kmetica in je ob rundaciji, ki jo je izvajala občina in Agrokombinat, izgubila precejšen del zemlje. Zanjo je dobila smešno vsoto, kar pomeni, da je bil kvadratni meter zemlje vreden kokošje jajce. Vse to nam narekuje, da se moramo boriti, da osnutek zakona o denacionalizaciji postane čim bolj stvaren. Mislim, da je pravica samo ena, ali vrneš in poplačaš krivice, ali pa krivice ostanejo naprej.«

FRANC ROJNIK, predsednik podružnice: »Zavedam se, da me ne čaka lahka naloga. Vsekakor pa si bomo prizadevali, da bo zakon o denacionalizaciji čim prej prišel na svetlo in da bo čim bolj pravičen. Ko bo zakon sprejet, pa se bomo zavzemali za čim hitrejši proces denacionalizacije. Tudi sam imam vložen zahtevek za vračanje odvzetih poslovnih prostorov iz leta 1948. Ti prostori so v Polzeli, v njih pa ima Savinjski magazin svojo prodajalno. Upam, da bomo po štirih desetletjih in več ponovno dobili nazaj tisto, kar je bilo naše. Rekel pa bi, da se zavedam, da je pot do pravice še dolga. Naše združenje ni stranka, se pravi, da nismo na sceni kot v teatru, ampak zaenkrat premikamo samo kulise...«

D. Naraglav

Po precej obširni razlagi republiških predstavnikov in po izvolitvi odbora podružnice se je razvila precej ostra razprava, ki je hkrati tudi pokazala, da je pri vsem tem še veliko nejasnosti, nezaupanja, pesimizma in tudi praznih besed. Nekateri udeleženci pa so pokazali kar pravi izbruh nezadovoljstva nad vlado, ki je v predvolilnem obdobju veliko obljubljala, sedaj pa kot da na svoje obljube pozablja.

D. Naraglav

Trgovsko podjetje p. o.
"Savinjski magazin Žalec"
Šlandrov trg 35 – 63310 Žalec

V Blagovnici Polzela
praznujemo
10-letnico obstoja.
V tem času se bodo zvrstile razne prodajne akcije, degustacije, nagradno žrebanje.
Poskrbeli smo tudi za ugodne cene!

OBIŠČITE NAS, NE BO VAM ŽAL!

Kolektiv Blagovnice Polzela

MITA Griže
Ugodna prodaja in montaža oljnih gorilnikov priznane znamke KLAMKE in BLAWTHERM, LIBELA
Opravljamo tudi meritve-nastavitve vašega gorilnika, da bo poraba olja minimalna, peči pa se bo podaljšala življenjska doba.
Informacije vsak dan od 17. do 19. ure
Telefon: 063/711-922, 711-522

QUAN
KOMISIJSKA PRODAJALNA IN TRGOVINA NA DROBNO
ANDREJ LUŽNIK, ŽALEC
Kardeljeva 29 telefon: 063/713-565
NUDIMO VEČ KOT PREMOREMO!
Po cenah, kot jih ni nikjer drugod!
HIT MESECA – VSE VRSTE AVTORADIJEV

PREDSTAVLJAMO VAM

Slovenka leta je Savinjčanka

Ljerka Bizilj – enfant terrible slovenske televizije

Sedaj že lahko priznam, da me je bilo ob urednikovi prošnji, naj opravim kratek razgovor s Slovenko leta, novinarko nacionalne televizije Ljerko Bizilj, strah. Ne vem, zakaj, vendar sem bil prepričan, da bom do nje zelo težko prišel. Vsekakor pa ni podcenjevati mojega amaterskega novinarskega samoljubja, ki bi se naj v kratkem srečal z enim najuspešnejših in najprodornejših novinarskih duhov današnjega dne. Ko pa sem se z Ljerko Bizilj prvič pogovarjal po telefonu, me je občutek tesnobe kaj kmalu zapustil. In nekega ponedeljka zgodaj opoldne sem jo imel čast tudi srečati. Po avli slovenske televizije v Ljubljani je stopala suvereno sproščeno, vsa mistifikacija v zraku pa je zbledela, ko mi je v svoji pisarni, ki jo deli s Tanjo Starič, ponudila sok in kavo. Bil je to začetek uro in pol trajajočega pogovora, iz katerega vam predstavljam:

Ljerka Bizilj se je rodila v Žalcu. Sama pravi, da so njeni spomini na otroštvo lepi, nori in žalostni obenem. Osnovno šolo je obiskovala v Žalcu, kjer je imela nekaj krasnih učiteljev, ki se jih še danes z veseljem spominja. Kar z nostalgijo se spominja stroge Škerjančkove, Ivanke, Anice, Črčkove... »Takrat se je zgodilo v bistvu vse,« mi je povedala Ljerka Bizilj. »Umrli so mi vsi tisti, ki sem jih imela najraje; od očeta, stare mame,...« Šolanje je nadaljevala na gimnaziji v Celju, kjer je tudi maturirala. Takrat še ni razmišljala o novinarskem poklicu, kamor pa jo je zaneslo iz nuje. Rabila je denar, na takrat še ljubljanski televiziji pa so ravnokar ustanavljali desk. In tako se je že na začetku študija primerjalne književnosti in slovenščine honorarno zaposlila v hiši, kjer je danes redno zaposlena.

Kakšni so bili vaši prvi novinarski koraki?

»Oh, na začetku sem trgala tanjuge in podobno. Bilo je prav dolgočasno. Kasneje sem smela iz teh tanjugov pisati vesti, enkrat sem napisala In memoriam, ko je umrl Šestakovič, pa je Brane Pristu rekel, da iz mene še nekoč nekaj bo. In ko sem nekoč rekla, da bi le bila novinar, samo s politiko se ne bi ukvarjala, so se mi vsi smejali. Takrat je bila tudi kultura politika.«

V pogovorih na televiziji delujete kot suveren voditelj. Ali vas ni nikoli strah, da bi izgubili rdečo nit pogovora, da bi vam vodenje ušlo iz rok?

»Ne, tega strahu nimam. Saj veste, s časom to postane tudi rutina. Glede zgubljanja niti in neobvladovanja vodenja pogovora, kar se nam v javnosti pogosto očita, pa imam pomisleke. Vse je odvisno od tega, kakšno zvrst pripravljam. Če na primer pripravljam omizje, kot posebno medijsko zvrst, moram povabiti ljudi, ki komunicirajo med sabo in dobro omizje je takrat, ko je čim manj slišati voditelja. To pomeni, da si povabil dobre goste. Zadnjič je imel kolega Jože Hudeček za moje pojme imenitno žarišče. Povabil je kulturnike z ministrom Capudrom. Nekateri so mu kasneje očitali, da je bil celo žarišče tiho, kar pa je po mojem zanj plus. Če bi hotel govoriti, potem bi pripravil komentar, mar ne?«

Delate v notranje-politični redakciji, kjer ste bili nekaj časa tudi urednica?

»Urednica sem bila pred približno tremi leti. Kot urednica sem tudi odstopila. Takrat je bil trenutek, ko se je bilo treba odločiti, ali naj nekaj naredim ali naj odidem. Razmere so se začele rahljati in na srečo imam dober občutek, da sem to tudi zaslutila. To je bilo leto Roške, čas JBTZ. Kot urednica sem vztrajala eno leto, potem pa sem se za to birokratsko čast zahvalila. Danes urednica ne bi hotela postati.«

In vaše želje pri delu?

»Moje ambicije so pravzaprav zelo velike. Dokler me ljudje sprejemajo, dokler sem dobra, želim delati neko oddajo, kjer imam več kompetenc in bolše delovne pogoje. Dokler delam dobro, naj delam. Ko se ugotovi, da ne delam več dobro, se mi reče nasvidenje. Mislim, da je to najbolj smiselno.«

Ministru Ruplu ste rekli, da vam je bilo včasih ravno tako težko, kot vam je danes, ko vam je poočital prijateljevanje s starim sistemom.

»Zadnji dve leti pred volitvami je bila liberalizacija že tolikšna, da, če si znal zelo dobro vijugati, voziti slalom, si lahko marsikaj povedal. Takrat so bili pritiski znotraj hiše hujši kot zunanji, saj je bila neuradna opozicija že dovolj močna, da se je dalo delati. Sedaj pa se dogaja, da ljudje, ki vodijo novinarske hiše, tudi našo, izgubljajo kompas, to pa mi, ki delamo, zelo zelo občutimo. Soočamo se s podrtim sistemom, predvsem organizacijsko, pa se mora človek ukvarjati tudi s celo kopico obrobnih problemov, ki ti onemogočajo dobro novinarsko delo. Zopet je treba zelo zelo spretno voziti slalom. Mogoče še bolj kot pred letom dni.«

Menite, da je vaša televizijska izpostavljenost pripomogla k temu, da so vas lani izbrali za Slovenko leta?

»Ne vem, imam pač tako področje dela. Lotevam se tem, ki so trenutno aktualne. To, da sem bila izbrana za Slovenko leta, priča, da smo izjemno spolitizirani, da ljudi zanima politika, da jih je strah in da je čas pravzaprav zelo neugoden. Ljudi bi moralo zanimati kaj drugega kot politika in upam, da bo kmalu zopet čas, ko politika ne bo imela osrednje vloge zanimanja.«

Kaj pa vam pomeni naslov Slovenka leta?

»Seveda je vse to zelo lepo. Hvaležna sem vsem, ki so prijazni do mene. Je pa moje delo tako, da sem vedno izpostavljena opazovanju. Moje delo presojajo šefi, politika in javnost, zato je mnogo prijetneje, če so ti ljudje naklonjeni, kot pa če ni niso. Se pa zavedam, da se lahko zgodi že jutri, da mi bodo nenaklonjeni. Zato je naslov Slovenke leta posebna odgovornost, saj če uživaš naklonjenost, ljudje pričakujejo vedno več od tebe, ti pa več ne moreš dati. Tako.«

Menda pišete tudi knjigo?

»Ja, se trudim. Sicer ne vem, če ima smisel govoriti o njej, ker še ni napisana. Pišem knjigo, ki bo razkrivala odnos med oblastjo in politiko do cerkve v zadnjih desetletjih. Zaprosila sem tudi za vpogled v arhive RSNZ, kjer so mi to tudi omogočili, zato se je vse skupaj nekoliko zavleklo.«

Proti koncu pogovora sem jo vprašal, če dobro kuha. Z nasmeškom mi je priznala, da si njen mož včasih zaželi imeti drugačno ženo, saj ni gospodinjski tip. Postori pa sicer vse, tudi zidala je, ko so gradili, samo da veliko rajši dela kaj drugega kot gospodinji. In ko sem jo naslednji večer zopet gledal na televiziji, sem si mislil, da se lahko od nje veliko naučim. Pravzaprav se lahko od nje vsi veliko naučimo. Samo poslušati jo moramo od časa do časa. Pa še čisto na koncu, a ne najmanj pomembno: Ljerki Bizilj je žal, ker se pred kratkim ni mogla udeležiti srečanja na žalski osnovni šoli, kamor je bila povabljena. Se bo pa v naš občinski center zelo rada oglasila takoj, ko bo imela vsaj malo časa. Tu ima svoje prijatelje in znance, pa tudi k mami se zelo rada vrača.

Brane Lobnikar

Knjižnica za praznik

Kulturni praznik so na osnovni šoli Ivan Farčnik-Buč na Vranskem počastili z odprtjem nove knjižnice. Zaradi prostorske stiske so uredili prostore za knjižnico na podstrešju in tako dokazali, da se tudi takšni prostori lahko z domiselnostjo racionalno uporabijo. Knjižnica, ki ima na policah več kot deset tisoč knjig skupaj s krajevno knjižnico, pomeni veliko bogastvo za učence in krajane. Sicer pa se vranšani lahko ponašajo z bogato tradicijo, saj je bila na Vranskem ustanovljena knjižnica že leta 1869.

Pri ureditvi prostorov za šolsko knjižnico sta pomagali krajevni skupnosti Vransko in Tabor, delovne organizacije Inde, KIV in Savinjski magazin, zasebniki, s prostovoljnim delom pa so precej prispevali učenci in kolektiv osnovne šole.

T. Tavčar

Tine Vučer med svojimi znamkami.

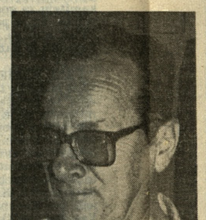
PORTRET TINETA VUČERJA

Štiriintrideset let točnosti

Meteorološkim meritvem ostal zvest vse do upokojitve

Bi bili pripravljeni trikrat na dan, v petek ali svetek, v snegu, mrazu, dežju, vročini in še ob točno določeni uri početi tisto, kar je polnih 34 let poleg redne službe delal naš današnji portretiranec in občan Tine Vučer. Vaš odgovor bi bil prav gotovo negativen, saj bi s tem postali sužnji časa. Tine je to brez dvoma bil, vendar je to delo opravljal z veliko volje, da ne rečemo ljubezni. Zato mu ni bilo pretežko, še zlasti, ker je našel razumevanje pri ženi, ki mu je večkrat priskočila na pomoč, tako da se je lahko intenzivno posvečal tudi planinarjenju, filateliji in drugim aktivnostim.

Bil je pustni torek, ko sva si segla v roko, sneg je naletaval in bil sem v rahli zadregi, kako začeti pogovor s človekom, ki ga tako malo poznam. Izhodišče za pogovor so bile njegove meritve, ki jih je opravljal na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, kjer je bil zaposlen kot kmetijski tehnik za varstvo rastlin. Sedimo za mizo in brskamo po njegovem spominu. Pri tem spontano sodeluje tudi žena, ki ima nemalo zaslug, da je Tine vse to lahko počenjal.

Tine Vučer

V šali pripomni, da bi sedaj spakirala kovčke, če bi se mož ponovno lotil tega dela.

Pravzaprav bi ji človek kar pritrdil, saj ni bilo enostavno, recimo nedeljo, na novo leto, ali kakšen drug dan ob sedmih zjutraj, dveh popoldan in ob devetih zvečer oditi od doma in na klimatološki postaji na Inštitutu opraviti vse potrebne meritve.

Za kaj pa je pravzaprav šlo pri teh merjenjih? Tine pravi, da so bila ta opazovanja internega pomena za sam Inštitut, z njimi pa so dobili podatke o stanju tal, oblačnosti, temperaturi, vlagi in o drugih atmosferskih vplivih. »Skratka, merjena so bila vsa zapažanja, vključno z roso, ki smo jo merili na tako imenovanem rosomeru,« še doda Tine.

Na podlagi vseh teh meritev so na Inštitutu dobili vpogled v metereološka dogajanja v posameznih časovnih obdobjih ter s tem tudi lahko izračunali čim ugodnejše pogoje za rast hmelja in drugo vegetacijo. Podatki pa so tudi omogočali, da so lahko že vnaprej vedeli, kakšno leto se obeta. »Nadvse pomembna pa so bila pri tem tudi napovedovanja prototfotorne službe, s katero smo preko Ljubljane opozarjali javnost na pojave okužbe s škrlupom in na podlagi opazovanj in meritev tudi dali napoved za škroplјenje...«

Z letošnjim letom se je naš sogovornik upokojil. Ima polno delovno dobo, za sabo pa tudi preživet infarkt in težke lansketne operacije. Z voljo in zagnanostjo, s hobiji in primerno telesno aktivnostjo je vse to dobro prestal in je poln načrtov za naprej. Njegova življenjska pot je prepredena z aktivnostmi, ki so ga bogatile in mu dajale polet za vedno nove podvige.

Bil je in je še ljubitelj kulture, srečamo ga kot gledališkega igralca v prvih povojnih letih, bil je aktiven v družbenopolitičnem življenju, nadvse pa je predan planinam, ki so mu polnile življenjski akumulator. Opravljenih ima vrsto transvezal od Jugoslovanske do Baleške, Zasavske, Savinjske in več krajših. Srečevali smo ga na najrazličnejših pohodih in drugih planinskih akcijah, vendar je moral ves čas, zlasti takrat, kadar ni imel zamenjave (ta pa je bila, kot pravi, silno redka, če izvzame ženo), načrtovati aktivnosti v obdobju med dvema meritvama na postaji.

Njegova natančnost pa je prav gotovo pogojena tudi s filatelijo, ki ji posveča izredno veliko pozornost.

V znamkah je pravo bogastvo in marsikdo, tudi laik, bi bil vesel njegove številne zbirke, ki je že na oko nadvse privlačna in zanimiva.

Ob prijetnem kramljanju, gledanju njegove čudovite filatelistične zbirke in kavici pridemo s pogovorom do lanske katastrofalne povodnje, ki ji tudi Tine ni ubežal, čeprav je z meritvami prišel kar hitro do podatka, da gre za tako intenzivne padavine, kot jih še ni bilo nikoli poprej.

Tine Vučer je planinski vodnik, gorski stražar, človek, ki je spojen z naravo in njenimi lepotami, je kritičen do vsega, kar je negativnega.

Na sedanje družbene spremembe gleda skozi prizmo poštenosti in ne odobrava negiranja vsega tistega, kar je bilo narejeno v povojnih letih. Kritičen je do nove oblasti in pravi, da to, kar delajo, še ni demokracija.

Takšen je naš sogovornik Tine Vučer, sedaj kot upokojenec, a kot pravijo, bo tudi on med tistimi, ki poslej ne bo imel več časa, tako kot vsi njegovi stanovski kolegi, ki svojo aktivnost usmerjajo na nova področja. V imenu uredništva še veliko prijetnih dni v planinah. Naš nasvet: ure pa pustite kar doma. Pa srečno, Tine.

D. Naraglav

BELI CIRKUS V REPREZENTANČNEM OKVIRU

S trdim delom, voljo in odrekanjem do rezultatov

Pogovor z Urošem Vidmajerjem, trenerjem mladinske A-reprezentance

Smučanje je slovenski nacionalni šport. Z njim je svet v dobršni meri spoznal našo deželo. Ambasadorji pa so smučarji in smučarke, njihovi trenerji in mnogi drugi, ki so svoje delo, veselje, zagnanost posvetili belim poljanam. Vrsto let, razen redkih izjem, nismo kaj veliko pomenili v tem športu. S prihodom Bojana Križaja in Vogrinca pa so se razmere začele spreminjati in kmalu smo se z dosežki približali in tudi dosegli sam svetovni vrh. K temu pa so poleg Križaja prispevali tako fantje kot tudi dekleta, še zlasti pa Mateja Svet. Z odhodom Bojana in lani še Mateje so nekateri že videli zaton naše smučarije in konec stika s svetovno elito. Zadnji rezultati, še posebno na svetovnem prvenstvu v Saalbachu in Hinteglemmu na Salzburškem v Avstriji pa nas prepričujejo o nasprotnem. Na pohodu so novi, mlajši, a vendar že preizkušeni tekmovalci in tekmovalke, ki so se kalili v mladinskih vrstah A in B selekcije in kot mladinci že tudi nastopili v članski reprezentanci selekcij. Pot do reprezentance je dolga in težka, kar velja za vse starostne kategorije, še zlasti pa za člansko vrsto, kjer so najboljši med najboljšimi. O njih, njihovih trenerjih, delu se veliko piše, govori. Nekje v senci vsega tega pa je mladinska selekcija, ki je kot kadrovska baza nove tekmovalce. O njej, njenem delu, tekmovanjih, uspehih in še o čem pa smo se pogovarjali z Urošom Vidmajerjem iz Prebolda, ki je že drugo sezono eden izmed trenerjev moške mladinske A – reprezentance.

Uroš Vidmajer je eden izmed tistih, ki so smučariji zapisali pomemben del svojega življenja. Ljubezen do tega športa in do športa nasploh mu je vzbudil oče. Sledijo leta, ki so v znamenju dela in življenja v Smučarskem klubu v Preboldu, ob tem izpit za vaditelja smučanja, odhod na fakulteto za telesno kulturo, izpit za smučarskega učitelja – vpis smer smučanje, ob tem je bil trener pionirjev in pionirk v Mozirju in v sezoni 1989/90 drugi pomočnik trenerja moške mladinske A-reprezentance. Uroš Vidmajer je tako zaplaval v reprezentančne vode in sedaj, kot eden izmed trenerjev, prenaša svoje znanje na mlade tekmovalce, ki bodo morda kmalu nadomestili Križaja, Petroviča, Čižmana in mnoge druge. Kunc, Grilc, Košir to že uresničujejo, nedaleč za njimi pa so že tudi drugi. Te pa ob glavnem trenerju Grašiču vzgaja tudi naš sogovornik Uroš Vidmajer.

Delo trenerjev je prav gotovo zelo odgovorno in naporno, še posebno, če imajo na skrbi generacije, kot je tvoja. Kakšna je torej mladinska A-reprezentanca in kdo jo sestavlja?

»To so fantje, stari od 15 do 18 let. Se pravi, da so v tistih letih življenja, ko odraščajo iz otrok v može. Ta prehod ni lahek in je za marsikoga kar težaven, zato potrebujejo zraven sebe dobrega prijatelja, ki mu lahko zaupajo svoje težave, se z njim pogovorijo. To vlogo v dobršni meri imamo trenerji. Marsikdaj pomaga že sam pogovor, pa je težava odpravljena ali problem rešen. Glavni trener teh fantov je Pavel Grašič. Z njim si večinoma razdeliva skupino in tako je delo lažje. Fantje kotirajo v svojem letniku že kar precej visoko. Recimo, Janez Slivnik, letnik 1973, je trenutno najboljši po točkah v superveleslalomu na svetu med svojimi letniki, prav tako pa sodi med prve tri v veleslalomu. Tu je potem še Primož Jazbec, ki je po poškodbi v lanski sezoni letos med najboljšimi. Tako ima zmago na FIS tekmi v superveleslalomu v Ebnu v Avstriji ter drugo mesto v veleslalomu. Tudi na naših FIS tekmah je vedno med prvimi. So pa tu še drugi tekmovalci, ki so vse bolj prodorni. Mednje prav gotovo sodi tudi Teodor Albreht iz Kranjske Gore, ki je prav tako zelo uspešen v hitrih disciplinah. Med mlajšimi pa so že prav tako izvrstni tekmovalci. Med njimi je še posebno obetaven Rene Mlekuž iz Slovenske Bistrice, ki letos prvič tekmuje na FIS tekmah in je letnik 1975. V vseh disciplinah je pokazal zelo dobro znanje in se lahko razvije v zelo uspešnega tekmovalca. Omeniti pa moram še Primoža Pustoslemška s Koroške, Boška Kontraca iz Ljubljane, Aleša Biberja iz Bleda in nenazadnje je tu še Matjaž Vrhovnik, ki je bil na evropskem pokalu v Kranjski Gori naš najboljši slalomist...«

Brez trdega in zagnanega dela ni mogoče pričakovati dobrih rezultatov. Zanimivo bi bilo zvedeti, kako izgledajo vaši treningi oz. kako poteka vaš delovni dan?

»Na treningih vstajamo okrog pol sedmih zjutraj. Sledijo gimnastične vaje, zajtrk, odhod na smučišče. Nato je na vrsti postavljanje proge, koli dol, koli gor, vse to vzame nekaj časa. Postavimo eno ali dve progi, odvisno od vrste treninga. Fantje opravijo najprej nekaj voženj prosto, potem pa se začne resni trening, ki zajema okrog 12 voženj. Odvisno od terena, frekvence žičnice, dolžine proge itd. Okrog pol enih zaključimo z dopoldanskim treningom, gremo na kosilo, ob pol dveh pa smo znova na smučišču in začnemo s popoldanskim treningom, ki je običajno manj naporen. Vse skupaj traja kakšni dve uri, potem pa gremo v hotel oz. tja, kjer prenočujemo in imamo še uro kondicijskega treninga. Po navadi imamo potem kakšno uro še prosto, sledi večerja, po njej pa video analize treninga. Delovni dan je tako za nas dolg polnih 16 ur.«

Tako je na treningih. Tekme pa so prav gotovo še bolj naporne. Mar ne?

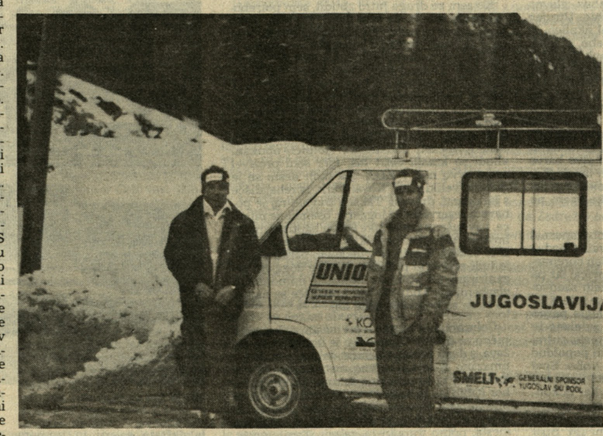
»Res je. Ko je na vrsti tekmovanje, je vse še bistveno težje, saj smo vsi v nekem pričakovanju, kako bo. Vedno se hiti, loteva se nas rahla paničnost, hitimo, da čim prej pridemo na smučišče in večkrat je še tema, ko smo že na prizorišču tekme. Tantje morajo pred tekmo opraviti še 4–5 voženj po ogrevalni progi, da dobijo občutek v nogah. Sledi tekma. Če si sam z njimi, se postaviš nekje na sredino proge in jim po radijski vezi sporočaš, kakšna je proga, na kaj naj pazijo itd. Mine prvi tek, vmes je ura pavze, nato ogled proge za drugi tek in tekma. Če sva s fanti dva trenerja, potem je eden na štartu in je serviser, maser in psiholog obenem, ki pomirjevalno deluje na fante, jim daje navodila in vpliva na njihovo čim boljše počutje. Popoldan po tekmi imamo še rahlo gimnastiko, malo teka in podobna razgibavanja. Trenerji imamo potem sestanek, kjer dobimo tudi uradne rezultate tekmovanja, opravimo žrebanje številk za naslednje tekmovanje, kar potem sporočiš fantom na večerji, ko z njimi tudi analiziraš minulo tekmo.«

Naša smučarija je naredila velik korak v zadnjih petnajstih letih, vmes smo bili deležni prijetnih pa tudi žalostnih trenutkov. Z odhodom Križaja in potem še Svetove so nekateri napovedovali črne dneve naši smučariji. Kot kaže, pa ni tako. Kakšno je tvoje mnenje o tem?

»Upam, da bodo tudi pri fantih prišli časi novih Križajev, Petrovičev, Strelov, ki bodo dvignili raven naše moške smučarije. Dekleta v tem zelo dobro uspevajo in so v samem vrhu. Dokazi za to so tekme v svetovnem pokalu, svetovno prvenstvo v Salbachu itd. Ob tem pa menim, da imamo preozek mladinski izbor. Mislim tudi, da preveč forsiramo tekmovalce s tekmami in treningi. Zavzemam se za način, kot ga imajo Švicarji, ki mlade tekmovalce pripravljajo tako, da pridejo v tekmovalni vrh okrog 24 leta, se pravi takrat, ko postanejo že čutstveno zrele osebnosti in psihofizično zelo močni. Tudi za sebe lahko trdim, da bi bil sedaj lahko bistveno boljši v tekmovalnem pogledu kot pred leti. Švicarji dobro vedo, da so tekmovalci zreli za dosego vrhunskih rezultatov prav v teh letih. Nenazadnje pa to potrjujejo tudi rezultati Nataše Bokal, ki nas je letos tako prijetno presenetila...«

O Nataši, Veroniki, Katjuši, Narcisi in tudi drugih dekletih lahko letos govorimo vse najboljše. Kako pa lahko ti komentiraš te rezultate, zlasti vrnitev Bokalove in njen prodor v sam svetovni vrh z osvojitvijo srebrne medalje na svetovnem prvenstvu v Saalbachu?

»Že pred začetkom tekmovanj za svetovni pokal se je vedelo, da so naša dekleta dobro pripravljena in tudi sposobna posegati po najvišjih mestih. Nadvse pa sem vesel vrnitve Bokalove, ki je bila tudi moja sošolka v prvem letniku fakultete. Ona je bila leto in pol zaradi poškodbe kolenskih vezi izven smučarije, potem pa, ko je okrevala, se je preko študentskih iger v Bolgariji, kjer je zmagala v veleslalomu, uspela vrniti v reprezentanco. Dobila je samozaupanje in rekel bi, da je dozorela v tekmovalko velikega formata. In to pri svojih 24. letih, kar tudi govori v prid švicarskemu modelu oz. spoznanju. Vesel sem teh rezultatov naših deklet, vesel uspehov fantov, zlasti Kunca in Grilca, vesel, da ne rečem navdušen nad zlato medaljo Francija Petka v smučarskih skokih in vseh dosežkov v smučariji, saj daje to tudi meni dodatno vzpodbudo za delo v tem športu. Nenazadnje pa tudi ljudje ob doseženih uspehih z večjo simpatijo gledajo na ta šport, ga podpirajo in omogočajo nove uspehe.«

Peter Bizjak in Uroš Vidmajer, ki ob glavnem trenerju Pavlu Grašiču vzgajata nov rod tekmovalcev.

Vrnimo se še nekoliko nazaj v moško mladinsko A-reprezentanco kjer Grašič, Bizjak in ti pripravljate nove tekmovalce. Zvedeli smo, da ste deležni podpore tudi od ljudi iz naše neposredne okolice. Kako je torej s tem?

»Vse skupaj se je pravzaprav pričelo s kondicijskimi treningi v Kranjski Gori, kjer smo se dogovorili, da izvedemo del treninga tudi v Zgornji Savinjski dolini pri Ediju Jurjevcu, ki ima izposojevalnico kajakov. Tu smo preživeli nekaj resnično lepih dni in opravili trening, ki nam je bil zelo dobrodošel. Tudi letos poleti ga bomo ponovno izpeljali, že sedaj pa računamo na podporo Edija Jurjevca, ki nam je brezplačno odstopil kajake in nam dal na voljo učitelja kajaka s Češke ter vso potrebno opremo. Na pomoč pa nam je priskočil tudi Zvone Štorman, ki je financiral izdelavo elastičnih veleslalom zastavic, na katerih je sedaj tudi njegova blagovna znamka Gostišče Štorman. Vesel sem, da je Zvone Štorman pristal na tovrstno pomoč, saj je ob meni edini Savinjčan, ki je na nek način prisoten v reprezentanci. Pogled v zastavice je tako daleč od doma še toliko bolj prijeten.«

Naš paradni konj na področju gospodarstva, Elan je zašel v težko krizo, s tem pa so se tudi smučarji znašli v velikih težavah. Kako se to odraža v naši reprezentanči vrsti?

»Res je. Tudi mi smo to dobro občutili. Lansko sezono in vse prejšnje so bili tekmovalci dosti vezani pogodbeno z Elanom pa tudi Rossignolom. Letošnjo sezono so bili pri tem precejšnji problemi in so tekmovalci imeli prosto izbiro pri nabavi smuči. Od Elana smo dobili v bistvu zelo malo, dobili so jih le tisti, za katere so bili v Elanu najbolj zainteresirani. Drugi pa so prešli na smuči Atomic, Rossignol je vzel tiste, ki jih je že imel oz. jih je nekaj celo izpustil iz svojega okrilja. Tisti, ki niso dobili smuči od omenjenih proizvajalcev, pa so dali na noge smuči japonskega proizvajalca Micuno, ki je letos prvič v SKI-POOLU.

Ste nekako na polovici sezone. Kakšni so vaši načrti v nadaljevanju dela z reprezentanco v tem obdobju in v prihodnosti?

»Pravzaprav je o načrtih kar težko govoriti, saj se koledar tekmovanj spreminja iz dneva v dan. Tako da malokdaj vem, kdaj bo tekma. Velikokrat se o odhodu dogovorimo kar po telefonu. Na splošno pa imamo začrtane smernice za vsakega tekmovalca posebej, koliko naj bi dosegel. Za nas je zato nujno, da hodimo čim več po FIS tekmah, da si nabiramo izkušnje in točke. Vsekakor pa nam je prvi cilj v letošnji sezoni mladinsko svetovno prvenstvo, ki bo od 24. februarja pa do 3. marca v Totnau v Nemčiji. Naša želja je, da se poleg mladincev, ki nastopajo že v članski reprezentanci, tudi kdo od naših fantov uvrsti na prvenstvo in doseže čim boljši rezultat. Naše oči pa so že uprte na mladinsko svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto pri nas v Mariboru...«

V imenu uredniškega odbora in bralcev Savinjčana še veliko uspehov in osebnega zadovoljstva v belem cirkusu, celotni tvoji reprezentanci pa veliko sreče med koli in v borbi s stotinkami.

Darko Naraglav

DROBNE ZGODBE S POTI

Sibirija je padla

Nagibalo se je k jutru, ko smo v kupeju pogasnili luči ter molče legli po svojih ozkih potovalnih posteljah. Okno je s pošteno hitrostjo ekspresnega vlaka rezalo v obline Urala, prekritega z ledenim snegom. Redke luči so nerodno padale na plano ter se spet sramežljivo skrile za v nedolžno belino oblečene smreke. Na križiščih je iz žarometov brez vnaprejšnjega opozorila ustrelilo slepečo rumeno luč, pod katero so se zableščale proge ledu.

»Zdajle bi poslušal Bacha, tretji stavek!« je rekel Sašo.

Po hodniku so zakopitljali koraki, obenem je vlak začel zavirati: načelnik vagona št. 7 je odšel zapret stranišče, kar je pomenilo daljši postanek na postaji. Z Barbaro sva vstala ter se oblekla v toplejše stvari, Sašo se je samo leno obrnil k steni. Takoj po zadnjem premiku, ko so vagoni skočili vsaksebi ter z neznanskim hruščem znova skupaj, sem se pognal na zaledenelo ploščo perona.

»Sverdlovsk!«

Transibu ni bilo videti konca ne spredaj ne zadaj. Na obeh krajih je izginjal v temo. Vagonovodje so mendrali pri stopnicah ter kadili smrdeče ruske cigarete. Na tej progi med osebjem ni bilo žensk, toda možače, kakršne Sovjetinje so, očesu moškega ne pomenijo odpočivališča. Spomnil sem se onih dveh z odseka Budimpešta–Moskva, ki sta hoteli kupiti vse, od moje kitare do Barbarinih najlonk in Saševe kozmetike. Naš možati Volodja, mladosten štiridesetletnik, je samo mirno podkurjeval samovar, vsako dopoldne posesal kupeje, odgovarjal na ponavljajoča se vprašanja, katera postaja je to. Koliko časa stojimo? Kadil v svojem tesnem oddelku in posojal kozarce.

Ob prvem tiru so se skozi revno obložene stalaže pocedile barvaste luči kioska, v njem se je za umazanimi šipami premaknila postava v belem. Redki bedeči potniki so skočili tja pogledat, če se da kupiti kaj užitnega, saj smo imeli menaže jedilnega vagona vrh glave že takoj prvega dne. V skoraj praznem steklenem zaboju postajnega kioska je na velikem plastičnem pladnju ležalo troje bledorumenih kuhanih kokoši. Potniki so kazali pod pult, toda debela tovarišica je trmasto zmigovala z rameni. Stopil sem v postajno poslopje, kjer je sredi noči podremavala sivočrna gmota utrujenih in prezeblih. V njihovih obrazih sta se srečevali Azija in Evropa, na videz nepometenega kolodvora vzorno složno. Po relativnem razkošju Budimpešte me je znova presenetila pustota ogromnih praznih sten in pročelij, v katere je kdaj pa kdaj, še to redko, udarila obupno zastarela in naivna parola.

Nisem bil zunaj za čas ene cigarete in že me je vsega prezeblega nagnalo v varen, topel kupe. Vlak je sunkovito speljal ter kmalu spet noro stresal in nagibal. »Ti Rusi so morali biti pijani, ko so polagali to progo,« sem si ponovil že ničkolikokrat, a spati pa mi to ni pomagalo. Ozrl sem se skozi okno, bleščeča in srebrna se je mimo še vedno vozila hribovito smrekasta pokrajina. Čisto blizu proge so od časa do časa iz čistin poskočile kopice senc, na las podobne tistim v Istri. Občutek, da se brez vlaganja lastne energije gibam s takšno hitrostjo in vztrajnostjo, je bil dokaj zmeden.

Obrnil sem se, tudi sopotnika sta bedela. Prižgali smo luč ter pričeli ob treh zjutraj po lokalnem času igrati karte.

Tretjega večera, sredi Sibirije, je prišel na vhod našega kupeja črnolas moški z velikim dinjastim trebuhom. Zamajal se je levo in desno, se z obema ramenoma uprl ob podboje ter zavil z majhnima črnima očescema, ki sta se skoraj izgubila v dobrodušnem okroglem obrazu. Previdno je pogledal vsakega od nas štirih, enega za drugim. Zagatnost je zabavala.

»Friends, guitar, five minutes!« je rekel zlagoma.

Ni bilo težko razumeti: družba je precej popila, veselja je na prebitek, za boljši vtis bi še malo klatili po strunah. Vedel sem, da tvegam najmanj eno ali dve struni, toda ne nisem znal reči. Možakar je izginil kot kafra.

Minili sta dve uri, začelo me je skrbeti. Perfekten v igranju ravno nisem, toda kitara mi skrajša marsikateri dolgčas. Ne, brati nisem mogel in ne pisati – na prvi postaji jo lahko ročno prodajo kakšnim svojim frendom in se naredijo mutaste, kdo jim lahko kaj dokaže? Nič, vstal sem in zakoračil po spodmikajočem se hodniku. Takoj sem zaslišal igranje in petje, in ko sem pogledal v kupe, od koder je to prihajalo, sem tudi že sedel med samimi temnimi nasmejanimi obrazi, držal v eni roki čajno skodelico vodke ter v drugi polovičko jabolka ter odzdravljal in nazdravljal.

»Mi Uzbeki iz Taškent!« je rekel Tolik in takoj zatem v ruščini zapel pesem o Uzbekistanu.

»Kda prijehal u Taškent, u gosti?« je rekel takoj po pesmi. Odvrnil sem, da nisem navajen takšnih povabil na horuk, da pa sbi rad enkrat videl, v kakšnem mestu je moj stari oče preživljal rusko ujetništvo med prvo svetovno vojno.

»Ja tebi adresa, ti pisal, ti prijehal!« je navdušen hitel debeluhar. Prijateljstvo je bilo sklenjeno. In to po treznjenju ni presahnilo. Hranili so me ter me zalivali z vodko, pomagal sem jim pri Švercu čez sovjetsko-kitajsko mejo, posedali smo skupaj skozi dolge ure vožnje skozi Sibirijo. Ne bom rekel, da me niso motile njihove vedenjske navade, spominjajoče me na Balkan, ki sem mu pred par dnevi s takšnim olajšanjem dal roko. Toda dolgo skupno bivanje je združevalo, tega se ni dalo preprečiti. »Kad prijehal u Taškent, ti s nami streljat Kirgizi!« je na koncu navdušen pridal Tolikov starejši prijatelj, Uzbek z veliko kučmo in velikimi brki.

Mr. Sun je bil star sedemindvajset let, imel je dobro službo v uvozno-izvoznemn podjetju v Shengyangu, maja letos se je poročil z lepo mlado žensko in službeno je veliko potoval. Sam od sebe je prišel v naš kupe, z lončkom, kjer so v kokošji juhi na gosto plavali debeli rezanci. Droben in v brado koničast obraz je bil rumen kot rumenjak in tudi svetil se je tako. Nogi v debelih pletenih hulahopkah je naslonil na nasprotno posteljo ter začel govoriti.

Najprej je zapel svoj patriotizem, v katerem ni bilo ne besede ne namiga na kaj slabega, kar bi se lahko dotikalo njegove dežele. Vsa mesta čudovita, vsi hoteli izvrstni, prometne zveze brez pomanjkljivosti, industrija čista, naravne lepote nepopisljive, klima nebeška. Potem je povedal, kje vse je v tujini že bil, ampak zvito pripeljal na domače dvorišče tako, da je dal vedeti, kako je vsa tujina v primerjavi s Kitajsko komaj omembe vredna. Spraševal nas je o naših domačih krajih, vendar samo zato, da je lahko delal primerjave, ve se, komu v prid, spraševal o naših potovalnih načrtih, jih hvalil in samovoljno pridajal to in ono mesto, ki bi se ga nikakor ne smelo izpustiti. Mr. Sun je skoz in skoz ponavljal, kako srečen je, da se vrača, kako ga prevevajo občutki navdušenja in olajšanja.

V Mauzhouliju, prvi kitajski postaji po brezkončni Sibiriji, smo izstopili ter šli pretegnit noge v postajno poslopje. Kitajcu sem pokazal sliko, ki je nad nerazumljivimi pismenkami kazala dva mlada fanta, najbrž študenta, vklenjena v debelo, masivno železo. Mr. Sun je molčal.

Beijing, 26. november 1990

Mare Cestnik

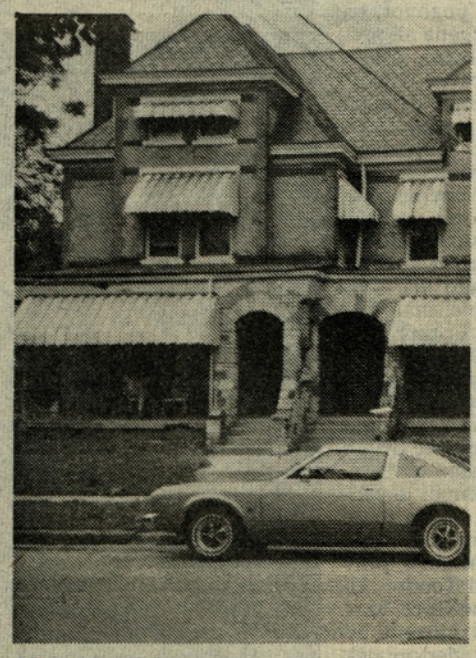
Amerika, lep dan ti želim

Sredi noči smo prišli v Columbus, glavno mesto ameriške zvezne države Ohio. Utrujen kot sem bil, sem že težje dojemal okolico, ki me je srkala vase. Poklical sem osebo, ki so mi jo priporočili prijatelji z juga države. Ime ji je bilo Abiggail Zane. Z možem Steveom, klicali smo ga Buff, sta stanovala v mirni četrti s hišicami iz daljne viktorijanske Anglije. Prišla sta z avtomobilom, razdrapano toyoto, pome na postajo in me odpeljala domov. Bil sem res utrujen, čeravno je bila ura šele okrog polnoči. Imel sem še priložnost spoznati se s tremi nagajivimi mačkami belo črne in sive barve ter hišnim gospodarjem Snakeom (angl.: Kačo), belim velikim psom težko določljive pasme, ki pa je veselo puščal dlake vsem po stanovanju.

Čeprav sem se z Buffom in Abby spoznal tisti večer, se nismo kaj prida sekirali. Onadva sta se obnašala tako, kot da vsak dan sprejmeta pod svojo streho kakšnega jugoviča, jaz pa sem bil z njuno gostoljubnostjo zelo zadovoljen. Razkazala sta mi prostore svoje hiše, ki je samo mimogrede povedano bila leglo pasjih dlak in bolj ali manj umetniško izdelane in predelane gline, mi povedala, da gresta zjutraj na delo in da se vrneta okrog petih popoldne in da mi je njuno stanovanje na voljo. Spal sem v drugem delu hiše, ki je imel tudi svoj vhod. Ta del hiše sta zakonca pravkar dokončala, bil je sijajno urejen, velike sobe, temen hrastov parket, brez pohištva, z okni, ki jih povlečeš, ne pa odpreš, z omarami itd. Spal sem na tleh na odeji, obkrožen s praznimi stenami, zadovoljen, da imam sploh kje spati.

Ko sem se drugo jutro zbudil, sem potreboval nekaj minut, da sem dojel, kje sem. Tako torej, res sem tukaj, v obljubljeni deželi, kjer med in mleko tečeta v potokih. Sonček me je žgečkal po neobritem strnišču štrlečih kocin na bradi. Dvignil sem svoje zbito telo in se naslonil na okensko polico in pozijal na plano. Bilo je toplo poletno jutro, čez cesto sta debatirala dva mladeniča, okoli mene so bile pravljične hiške s prisenčenimi okenci, verandami, balkončki, parafernalijami in okraski vseh vrst. Koničasti nadstreški, stolpiči, obokani vhodi so krasili četrt hiš, kjer sem preživel svojo prvo noč v ZDA. Na moji desni se je raztezal veliki King Royal Park, sprehajališče s klopcami, drevesi. Takšen travnat raj je ponavadi rezerviran za joggerje, osamljene pijance, navdušene govornike (razni baptistični duhovniki, prizadeti pesniki in veselo razkazujoči se ostali). Včasih se v takšnem parku najdejo tudi primerni podiumi, kjer se dogajajo organizirani ali stihijski koncerti mimoidočih glasbenikov. Tudi kakšno kopališče se najde, pa steze za kolesarje in še kaj.

Columbus je bil res lepo mesto, dokaj netipično za državo Ohio. Ohio je industrijska država, z dosti bazične kemije, železarn in druge umazane črne ali barvne metalurgije. V Columbusu, ki je približno tako velik kot Maribor (Ohio pa nekoliko večji kot Slovenija), ni bilo nobene tovarne. Bilo je dosti obrtniških delavnic, nekaj poslovnih stavb v središču mesta, polno trgovin in galerij. Zanimivo je, da je Columbus zelo znan po izdelkih iz žgane gline. Ročno izdelana keramika je napolnjeva-

Moje bivališče.

la nešteto galerij in trgovinic v Dennison street, ulici blizu mestnega središča. Tako sta se tudi Abby in Buff preživljala z izdelovanjem keramične posode, kipcev in različnih drugih kosov posode.

Moje opazovanje je prekinil dobro znan zvok želodca, ki si je zaželel »piece de resistance« (fr.: obilen zrezek ali sploh jed). Odklenil sem vhodna vrata in naletel na žalostnega Snakea, ki sta ga Abby in Buff zaprla v nekakšno kletko, misleč najbrž, da se bojim psov. Spustil sem mrcino na plano, ki mi je iz hvaležnosti poklonila šope dlak na prsa in me dodobra oblizala. Šel sem iskat hladilnik, Snake pa mi je navdušen sledil, kajti bil mi je v nečem zelo podoben: »LAKOTA JE ČLOVEKOV IN PASJI NAJVEČJI SOVRAŽNIK.«

Hladilnik je bil res pravi ameriški, velik in prostoren. V njem so bile različne stvari, nobena podobna normalni slovenski hrani. Kanta kikirikijevega masla je sicer količinsko izgledala zelo vabljivo, vendar je okus podsegel vsa pričakovanja. Toda veselje je osrečilo moj obraz in prijateljev gobec, našla sva slanino in jajca. Toda joj in še enkrat joj, kruha ni in ni bilo nikjer. Končno sem našel v nekem kotu rjavi toast, premetal še polovico kuhinje. da sem našel toaster, toda izplačalo se je. Ob že skuhani kavi in obilnem zajtrku sva se s Snakeom dokončno spoprijateljila. V hladilniku sva našla še tri vrste piva (Coors, Costa Blanca in St. Pauli Girl), nekaj vrst mineralne vode, razne majoneze in še nekaj neznanih in neužitnih vrst jedače in pijače. O bog, ohrani me sitega tako daleč od moje Slovenije.

V. G.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA
ŽALEC o. sub. o.

– *110 letna tradicija*
– *varno naloženi prihranki*

– 35% letna obrestna mera za avista hranilne vloge
– 43% letna obrestna mera za enomesečne depozite
– 50% letna obrestna mera za enomesečne depozite za zneske nad 50.000 din
– jamstvo Republike Slovenije za hranilne vloge
– možnost dviga in pologa na poslovnih enotah Ljubljanske banke in poštah
– opravljanje plačilnega prometa za občane in obrtnike
– vodenje žiro računov za občane in obrtnike po 35% letni obrestni meri
– možnost nakazila pokojnin na naše hranilne knjige

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV ŽALEC

OBJAVLJA

da daje v najem prostore v zgradbi AVTOPOLIGONA V ŠEMPETRU

Prostor meri ca. 150 m² in je opremljen z vsem potrebnim za skladiščenje, trgovino, obrt in podobno.

V najem oddajajo tudi prostor TEHNIČNE BAZE, ki je opremljen z dvigali, aparaturo za preizkušanje zavor, kolotek koles, izmere dimljenja, nastavitev luči.

Prostor meri ca. 200 m² in je primeren za servise, popravilo, preglede in prodajo vozil.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: **Združenje šoferjev in avtomehanikov Žalec, Hmeljarska 3, Žalec.**

Ogled prostorov je možen vsak petek od 16. do 18. ure ali po dogovoru.

RS **podjetje za računalništvo**
Prekopa 4, Vransko
tel.: 711-461, fax: 711-461

PRIVATNIM IN DRUŽBENIM PODJETJEM TER OBRTNIKOM NUDIMO RAČUNALNIŠKE PROGRAME ZA NASLEDNJA PODROČJA:

– ***glavna knjiga***
– ***saldakonti***
– ***osebni dohodki***
– ***osnovna sredstva***
– ***vodenje skladišč:***

- spremljava naročil
- prevzem in prodaja s fakturiranjem
- razpis delovnega naloga
- prevzem blaga s kalkulacijo
- prodaja blaga
- obračun prometnega davka
- evidenca spisov z obračunom storitev
- registracija podjetij

Usoda naših dvorcev, graščin VI.

Graščina Prebold

Jože Ribič je v glasilu Tekstilne tovarne Prebold zapisal, da so bili v preteklosti štirje stražarji doline: Liebenstenin pri Preboldu, Ojstrica pri Taboru, Žovnek in Šenek pri Polzeli. Temu kronistu lahko potrdimo s pisnimi dokumenti, saj 23. 3. 1288 najdemo prvič zapisana imena: Ostirwiz castrum, castrum Scheinek in castrum Liebenstaine. Žovnek je malo starejši, če upoštevamo prvi pisni dokument: 27. 5. 1173 Gebehardi de Sovnehke, 1278 castrum Sevnekke. To so gradovi, ki jih ni več, graščaki so jih opustili in si zgradili graščine, med katerimi je tudi graščina Prebold. Okoli teh gradov so se razvila naselja in leta 1302 najdemo zapisano: ecclesia S. Pauli in leta 1436 v celjski fevdalni knjigi poročajo o vaseh, ki so in še ležijo v fari Sv. Pavla. 24. 4. 1368 je omenjen Herman, župnik v fari Sv. Pavla.

Na področju Prebolda so bili znani še dvor oziroma grad Gorica nad Kapljo vasjo, grad Sachsenwart ter pristava pri Štoku v današnjih Šeščah. Še do danes so tu ostale mogočne stavbe, kot je bila Kolenčeva hiša v Latkovi vasi v 19. stol., ki je bila poleg graščine najbolj imenitna stavba v preboldski fari. Stala je ob cesti Vransko–Celje. V hiši je bilo večkrat nastanjeno vojaštvo, v bližini pa je bila Strotenbachova mitnica in brod čez Savinjo. Jože Ribič tudi navaja, da naj bi v tej hiši prespal sam Napoleon.

Na cerkev naletimo že leta 1382. Nekoč je bila tu taborska cerkev, obdana z obzidjem za obrambo pred Turki. Tabor je bil ovalnega tipa, kot Andraž nad Polzelo, ki je delno ohranjen še danes. Obzidje je bilo odstranjeno leta 1838, vhodni stolp pa l. 1828.

Kdaj je bila zgrajena prvotna cerkev, ni znano. Poznejša cerkev je bila zgrajena v letih 1762–75. Ta cerkev se je l. 1790 podrla in zgradili so novo, vendar je po preteku stoletja postala pretesna, zato so leta 1895 začeli z gradnjo nove, ki so jo dokončali leta 1898, prva maša pa se je brala v njej že leta 1896. Orgle je zgradil znani mojster Naraks iz Arje vasi.

Sosednja cerkev je primer reprezentančne neoromanske stavbe, enotnega koncepta in istočasno opreme. Pomen ji daje marmorna nagrobna plošča, vzidana na zunanjščini, ki je posvečena celjskemu škofu Gandanciju iz 6. stol. Strnjeni del naselja se je prvotno formiral ob tej župni cerkvi.

Omenimo še, da je bil tu sedež deželnega sodišča in je bilo določeno posebno mesto, kjer so stale vislice. Deželno sodišče je imelo pravico krvnega sodstva.

Velik razmak kraju je dal razvoj tekstilne tovarne. Leta 1842 je bila ustanovljena Pooblaščena mehanična predilnica in tkalnica. Razvoj predilnice in tkalnice ni zaustavil niti požar, ki je izbruhnil v tovarni 5. 2. 1866.

Če se vrnemo h graščini, ki se šopiri na nekoliko dvignjenem terenu ob robu starega vaškega jedra. Kot smo že večkrat ugotovili, so graščaki opustili prvotne gradove in si na novo na robovih doline zgradili bolj udobne graščine. Tako je bilo z Žovnekom, z Ojstrico, Šenekom in Preboldom. Graščina se pojavi v 15. stoletju, po letu 1600 pa se na področju med Ojstrico in Preboldom razvije močno puntarsko gibanje s središčem v Grajski vasi. Leta 1634 graščak Friderik Stratenbach zapre 40 puntarjev in kolovodjo Jurija Šorna, naslednje leto 1645 pa puntarji zavzamejo graščino in jo oropajo.

Graščino so obnovili po letu 1706, ko je v graščini izbruhnil tudi požar. Po temeljiti prenovi in prezidavi leta 1860 je zgradba dobila današnjo pogodbo. Zgrajena je v poznorenesančnem slogu. Ima notranje dvorišče, ki ga obdajajo tri pravokotno postavljena krila, četrto stranico pa je predstavljal visok zid, ki je danes že skoraj podrt. Na vogalih so stolpi. Najimenitnejše je bilo severno gosposko krilo z veliko neizkoriščeno reprezentančno dvorano. Urejena je bila leta 1730, na stropu so mitološki prizori. Stopar v enem izmed svojih del piše, da se v kleti vidijo figuralne freske.

Poudariti moramo, da stanovalci graščine niso prepuščeni trohnjenju med starimi, odsluženimi zidovi, tako kot se to dogaja v mnogih razpadajočih graščinah. Tekstilna tovarna in Stanovanjska skupnost Žalec sta začeli z obnovo te graščine. Nova je že streha, blešči pa se tudi pročelje.

Morda bo v graščini kdaj našla prostor tudi kulturna dejavnost, ki bo zamenjala skladišča in stanovanja. Res je že veliko narejenega, vendar je premalo predstavljeno javnosti. Zelo veliko bo treba še narediti, vendar se zastavlja vprašanje, če bo obnova obležala le na plečih tovarne, ali se bo našel še kdo, ki bo pomagal, pa čeprav ta graščina po vsebini odloka občine Žalec ni kulturni spomenik.

Stodeset let slovenskega gasilstva v Žalcu

13. februarja 1991 je poteklo 110 let, kar je bil v osnovni šoli v Žalcu ustanovni občni zbor Požarne brambe Žalec. Med ustanovnimi člani so bili poleg Janeza Hausenbichlerja, ki je bil prvi načelnik, še Josip Širca, podnačelnik, četovodja plezalcev Josip Lorber, četovodja brizgalničarjev Rudolf Žuža, namestnika sta bila Jakob Janič in Jože Žigan, med redniki pa so bili Franc Šušterič, Rudolf Senica, Jože Žuža, Ernest Širca in drugi.

Prizadevanja za ustanovitev »požarne brambe« segajo v leto 1880. 5. 6. 1880 so se v Hausenbichlerjevi gostilni sešli: »... mnogi vrli Žavčani, spoznavši veliko korist take velevažne naprave. Po gorkem govoru o potrebi požarne brambe nasvetuje g. Hausenbichler, da se voli ustanovni odbor...« Tako piše v originalnem dokumentu. Šest dni zatem so ti začetniki gasilstva sklenili z občino Žalec dogovor o prevzemu orodja, ko bo ustanovljena požarna bramba. Tudi ta dokument je ohranjen. Ohranjeno je poročilo o prvem požaru, ki so ga pomagali pogasiti, in sicer z dne 6. 7. 1880 so pogasili v Petrovčah kozolec, ki ga je zažgala hudobna roka. Društvo v ustanavljanju je imelo tedaj na razpolago »vodovoz«, ročno brizgalno in snemalno ročno brizgalno. Vozila je konjska vprega, orodje so upravljali gasilci z ročnim črpanjem.

Skratka gasilci iz Žalca so, kot marsikje drugje, ohranili dokumente o svojem nastanku, o svojem delu.

Na podlagi teh dokumentov lahko sledimo zgodovini društva iz Žalca. Hausenbichler je bil načelnik požarne brambe do l. 1888, ko funkcijo prevzame Josip Širca. Med prvimi ukrepi, ki jih je Hausenbichler uvedel na občini, je bilo uradovanje izključno v slovenskem jeziku. Temu ukrepu so sledili gasilci, Josip Širca istega leta uvede slovensko poveljevanje. Ohranjen je rokopis Vežbenika zveze slovenskih požarnih bramb in tiskani vežbenik iz l. 1899.

Do 1908 leta je požarna bramba pogasila 60 požarov, od ustanovitve do tega leta si je nabavila štirikolesno vozno brizgalno, snemalno brizgalno, zgradili so sodobno kolesarnico in tega leta prevzamejo v svoje roke moderno parno brizgalno. Cena te brizgalne je bila 5.380 kron.

Leta 1926 nabavijo prvo motorno brizgalno Rosenbauer, 400 l na minuto.

Josipu Šircu sledi kot načelnik dr. Rihard Bergman, žalski zdravnik.

Leta 1928 kupijo avto za potrebe gasilstva in prve pomoči. Z okupacijo se delo društva zelo omeji. Okupator organizira gasilce v dežurno službo zaradi pogostih požarov. Te požare povzročajo tudi borci NOB, po drugi strani pa je vedno več letalskih preplahov, saj angleške in ameriške flote letal preletavajo dolino na poti iz Italije v Avstrijo, vedno bolj pogosti so napadi »titovcev«, majhnih okretnih letal, ki napadajo železniško progo Celje–Velenje in tako skušajo preprečiti promet na njej. Vedno bolj morajo gasilci bežati iz garaž pod kozolec pri pokopališču, ob sedanji obvoznici. Okupator je v Žalec pripeljal vozilo mercedes in 800-litrsko brizgalno Rosenbauer.

Opremljenost društva šepa. Po požaru hmeljarne, 15. 1. 1960, se prične boljše opremljanje gasilcev. Prva cisterna pride v občino Žalec l. 1961.

Že ti podatki povedo, da je bilo življenje gasilskega društva Žalec zelo bogato.

Kot se je že večkrat osvetlila zgodovina tega društva, tako bi se lahko zgodovina marsikaterega drugega društva. Gasilci so med tistimi, tu prednjačijo, ki so znali ohraniti svoje arhive, jih skriti pred okupatorjem. Znali so ohraniti svoje prapore, orodje, opremo. To nam danes dokazuje gasilski muzej, le žal, da so arhivi posameznih društev premalo poznani. Zato pri ‚Savinjčanu' želimo, da bi gasilci odprli svoje arhive in nas z njihovo vsebino seznanili.

F. J.

Nekoč pivo – danes kava

Ob ugotovitvi, da je v Žalcu pražarna kave, lahko zapišemo, »da se zgodovina ponavlja«. Včasih je bilo zelo priljubljeno pivo in v Žalcu so varili pivo, danes je priljubljena kava in v Žalcu pražijo kavo. Tudi prostorsko sta si bivši in sedanji obrat blizu: pri Juteksu.

Ob tem sta še dva jubileja: v letih 1891–1892 so v Žalcu zgradili moderno pivovarno in l. 1901 so ustanovili Delniško družbo združenih pivovarn Žalec in Laški trg. Tedaj so v Žalcu napravili moderne kleti z novimi ledenicami in nabavljeni so bili najmodernejši stroji. Prvo pivo je varil v Žalcu Franc Žuža, pričel je l. 1842, 1878 je pivovarno kupil Simon Kukec, ki je kasneje ustanovil delniško družbo.

V Žalcu so varili pivo do l. 1824.

Tedaj je bila pivovarna ukinjena. Sedaj deluje v okviru Inštituta za hmeljarstvo manjša pivovarna, ki služi za poskusne namene.

Znano je, da so Savinjčani tedaj v glavnem pili samo pivo, narejeno v pivovarni Žalec, znano je bilo tako imenovano »cesarsko pivo«. Tudi s tem so hoteli poudariti zvestobo dolini in pomagati pri njenem razvoju, večja potrošnja piva je zahtevala večjo pridelavo hmelja.

Sedaj imamo v Žalcu pražarno kave. Darko Sukič in Marjan Vitanc pražita kavo. Njuna kava TROPIK CAFFE postaja vedno bolj poznana. Želja je, da bi Savinjčani pili predvsem to kavo, saj je kava produkt Savinjske doline.

F. J.

OSNOVNA ŠOLA SLAVKO ŠLANDER PREBOLD

DRUŠTVA 2

v našem šolskem okolišu

Sestavili članici zgodovinskega krožka: Nataša Pinter in Monika Kupec, mentorica: Nada Amon

Nenehno je hodil na tekme koscev, na zborovanja, tečaje, sestanke in vztrajno spodbujal mladino k delu. Ni se izogibal tudi osebnih stikov in zvez s člani. Znal je svetovati, spodbujati ter miriti in razsojati pri nesporazumih, če je bilo potrebno.

Zato je imel tudi ves čas trdno zaslombo pri večini članstva. Cenili so ga tudi tisti, ki se niso vedno strinjali z njegovimi mnenji in ukrepi. Bil pa je v času predsednikovanja tarča raznih kritik in celo poskusov, da bi mu odvzeli predsedniško funkcijo. Bil je velikokrat pod močnimi pritiski nekaterih članov partije in buržoaznih strank ter njihovih voditeljev, ki so skušali Zvezo izkoristiti za svoje politične cilje. Pogosto so izkoriščali težaven finančen položaj Zveze. Ivan Kronovšku je kljub temu uspelo v celotnem obdobju držati organizacijo čim dalj od strank in je zato na mnogih občnih zborih poudarjal nepolitični značaj Zveze kmečkih fantov in deklet. To je tudi omogočilo, da se je zveza izognila nevarnosti, da bi jo oblast JRZ, v kateri so bili tudi slovenski klerikalci, razpustila. V tistem času so bila tudi društva po vaseh nemalokrat izpostavljena pritiskom nekaterih duhovnikov, ki so tekme koscev razglašali za smrtni greh in podobno.

Društvo v Orli vasi je v tretjem letu delovanja vodil odbor, ki so ga sestavljali: Ivan Kronovšek kot predsednik, Anton Štubelj, podpredsednik, odborniki pa so bili: Anton Kajtner, Ivan Cizej, Franc Kronovšek, Amalija Plaskan, Amalija Kronovšek, Rozi Rajter in Angela Žagar.

Društvo v Dramljah si je nadelo ime Detelja. Odbor, ki so ga izvolili, pa so sestavljali Franc Mastnak, predsednik, Stane Jakopin, podpredsednik, Andrej Jesenek, tajnik in blagajnik, odborniki: Jože Jesenek, Jože Jager, Valentin Vengust, J. Zabukovšek, Ignac Kozar, Franc Lavbič, Franca Jakopin, Milka Mastnak, Liza Jesenek, Alojzija Zabukovšek, Mici Grabler, Jože Stojan in Jurij Zidanšek.

Tretje društvo na celjskem področju se je pojavilo v Sv. Juriju ob Taboru (Tabor) na občnem zboru 17. marca 1929. Vodstvo, ki so ga izvolili, so sestavljali: Ivan Ocvirk, predsednik, Jože Habjan podpredsednik, Ivan Natek, tajnik, Franc Blatnik, odborniki: Francka Kos, Franc Blatnik, Slavka Kobale, Franc Kos, Ivan Kumer, Nadzornika sta bila Krol Žnidar in Franc Natek.

Dr. Igor Rosina, ki je bil eden izmed vidnejših aktivistov kmečkega mladinskega gibanja, je v nekem svojem poročilu o potovanju po Savinjski dolini oziroma celjski okolici v enem samem dnevu obiskal vsa tri društva, v Orli vasi, v Dramljah in v Taboru. V Orli vasi in Dramljah je imel predavanje. Ko so v Orli vasi tamkajšnji tamburaši po predavanju končali svoj program, so se člani obeh durštev in tamburaši na vozeh in kolesih odpeljali v Tabor na igro tamkajšnjega društva. »Igra je bila zaigrana zelo dobro,« je zapisal Igor Rosina.

V petem letu delovanja društev je število le-teh vse bolj naraščalo. Zveza ter njen glavni odbor sta vedno težje nadzorovala in obvladovala celotno delo iz Ljubljane. Zaradi tega so 1929. leta sklenili ustanoviti posredni organ med Zvezo in društvi društvi – **pododbore.** Prvi je bil ustanovljen v Celju 21. julija 1930. Kasneje so jih ustanovili še v Ljubljani, Novem mestu in drugod. Ustanovnega sestanka celjskega pododbora so se udeležili delegati iz Dramelj in Orle vasi ter predstavniki društva iz Frankolovega. Izvolili so začasni odbor. Predstavnik pododbora je postal Ivan Kronovšek. Pododbori so postali žarišče mladinskega delovanja na posameznih območjih in pobudniki ustanavljanja novih društev po vaseh.

Gospodarska kriza, ki se je razširila iz Amerike k nam, je močno prizadela tudi Savinjsko dolino. Prinesla je stagnacijo proizvodnje in industrija ni mogla zaposliti odvečne delovne sile s kmetov, temveč jih je še odpuščala. Kmečki pridelki so izgubili ceno. Še posebej so bili prizadeti hmeljarji, ki svojega pridelka kakšno leto niso mogli niti prodati, če pa so ga, so ga po zelo nizki ceni. Število brezposelnih je močno naraščalo, gospodarsko šibkejše kmetije pa so celo propadle. Delovanje društev tudi v tem času ni izumrlo, čeprav so imeli veliko težav, predvsem finančne narave. Nastala so še društva v Braslovčah, Preboldu in Rečici ob Savinji.

Leta 1934 je Zveza kmečkih fantov in deklet slavila 10 let svojega obstoja in delovanja. Prav ta dogodek je bil priložnost za pregled dela preteklega obdobja, hkrati pa spodbuda za še bolj zavzeto delo vseh društev v prihodnje. V Dramljah so tega leta pripravili že šesti letni občni zbor. Ta zbor je pokazal veliko vnemo in delavnost vseh članov in članic.

KMETIJSKA ZADRUGA CELJE, Kocbekova 5

objavlja po sklepu zadružnega sveta

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

	Izklicna cena
1. peč H5 z gorilcem in ventilatorjem	30.000,00 din
2. krmilna naprava za bojlerje	9.000,00 din
3. stiskalnica za baliranje hmelja	10.000,00 din
4. navlaževalna naprava	19.000,00 din
5. peč H6 z gorilcem in ventilatorjem	45.000,00 din
6. lese z izvlačevalno napravo (reduktorjem)	32.000,00 din
7. lese brez reduktorja	18.000,00 din
8. register blagajne Hugin 3 kom à	1.000,00 din

Osnovna sredstva od 1 do 7 so vgrajena in jih kupec demontira na svoje stroške.

Dražba za osnovna sredstva pod točko 1 in 2 bo izvedena 7. marca 1991 ob 9. uri pri sušilnici Črnova pri Dobrni.

Dražba za osnovna sredstva od točke 3 do 8 bo 7. marca ob 10.30 uri na Zadružni enoti v Vojniku, Celjska c. 3.

Ogled osnovnih sredstev bo možen pol ure pred pričetkom dražbe.

Pravico do sodelovanja na dražbi imajo pravne in fizične osebe, ki bodo pred pričetkom dražbe plačale 10% kavcije od izklicne cene.

Kupec mora plačati kupnino najkasneje v 5 dneh po licitaciji, sicer varščina zapade prodajalcu. Prevzem osnovnih sredstev bo takoj po plačilu celotnega izlicitiranega zneska.

Osnovna sredstva prodajamo po sistemu »videno-kupljeno«.

Prometni davek plača kupec.

Za dodatne informacije pokličite KZ Celje, Zadružna enota Vojnik, tel. št. 772-136.

Učni uspehi ob polletju zadovoljivi

Tudi letos smo zbrali in ocenili polletne učne uspehe naših osnovnih šol in glasbene šole Žalec. Slednja je zabeležila lep rezultat, saj so od 362 učencev v dislociranih oddelkih v Preboldu, na Vranskem in Polzeli bili uspešni vsi učenci, na matični šoli v Žalcu pa 95,3% učencev, kar je v povprečju okrog 98%, in to je zelo ugodno.

V vseh dvajsetih popolnih in podružničnih osnovnih šolah pa je izdelalo 3777 učencev, kar znaša 95,1%, do konca šolskega leta pa se lahko marsikatera slaba ocena še popravi.

Na osnovni šoli Vere Šlander Polzela pa imajo v tem šolskem letu v preizkušnji novo obliko razdelitve šolskega leta, in sicer na tri deletrimestre. Tako so prvi del zaključili že decembra. Poleg tega so uvedli tudi projektno delo, govorilne ure tudi za učence in drugo. Učni in drugi vzgojni uspehi so boljši od prejšnjih let. Podobno kot drugod so na razredni stopnji uspešni skoraj vsi učenci, brez negativnih ocen pa so celo učenci 5. c in 8. a razreda.

Za stoodstotni učni uspeh čestitamo učencem in učiteljem podružničnih osnovnih šol Gomilsko, Letuš, Velika Pirešica, Andraž, Orla vas, Tabor, Gotovlje, Ponikva, Vinska gora in OŠ Ljube Mikuš Žalec. Kaj podobnega se doslej še ni zgodilo, zato se potrudite, da takšne uspehe obdržite, ocene pa še izboljšajte.

Popolnih podatkov za razrede sicer še nimamo z vseh šol, po dobljenih pregledih pa ocenjujemo, da je večina od 195 učencev z negativnimi ocenami s predmetne stopnje in imajo predvsem po eno negativno oceno. To se bo dalo zlahka popraviti, le potruditi se bo treba. Še posebno se bo moralo potruditi osem učencev 6. c. razreda osnovne šole v Žalcu. Za stoodstotni učni uspeh pa velja pohvaliti številne učence 2., 3. in 4. razredov, 5. a OŠ Nade Cilenšek Griže, 7. a in 8. b OŠ Slavko Šlander Prebold in verjetno še kakšen razred z drugih šol.

Aktiv ravnateljev in svet VIO čestitata vsem učencem in učiteljem ter drugim sodelavcem za dosežene uspehe. Letošnje enotedenske počitnice so bile kratke, vendar dovoljšne za premor in počitek. Drugo polletje smo pričeli v duhu proslavljanja slovenskega kulturnega praznika v sicer nemirnem in nestanovitnem času. Ravnajmo tako, da nas pri delu in učenju vznemirljivi dogodki ne bodo preveč motili ali ovirali.

Janez Meglič

Pred novimi preizkušnjami

Splošno je znano, da je bilo doslej že veliko pripomb in predlogov na osnutek novega republiškega zakona o organiziranju in financiranju vzgoje in izobraževanja. V naših kolektivih smo izvedli določeno javno razpravo o tezah za ta zakon že ob javni razpravi o osnutku nove republiške ustave. Te razprave se je udeležilo 310 naših delavcev, na osnutek ustave smo poslali tudi več pripomb. V decembru pa smo podrobneje obdelali osnutek zakona na sejah aktiva ravnateljev in sveta VIO. Naše pripombe in stališča smo poslali republiškemu sekretariatu za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo že 18. decembra 1990, pa tudi našemu sekretariatu na občini in poslancema Francu Ogrisu in Jožetu Zupančiču. Upamo, da sta naša stališča pri odločanju upoštevala, odgovorov nimamo.

Naše ugotovitve so bile predvsem v začudenju, zakaj nihče niti z republike niti z občine ne organizira širše javne razprave o tako pomembnem zakonu, ki ne zadeva samo nas delavcev v vzgoji in izobraževanju, pač pa tudi starše, otroke in celotno družbo. V prejšnjem socialističnem sistemu smo namreč takšnim nalogam posvečali znatno večjo skrb, čeprav dandanes marsikdo neupravičeno trdi, da demokracije takrat ni bilo. V osnutku zakona nas moti tudi presplošnost mnogih določil, celo dvoumnost in nedorečenost, kar lahko povzroči vrsto težav pri izvajanju zakona. Podobno kot drugje smo tudi mi opozorili na prevelika pooblastila ravnateljev in bojazen, da bodo učitelji in vzgojitelji le mezdni delavci, pokorni državni uslužbenci itd. Ravnatelje naj imenujejo skupščine, obvezno se naj upošteva mnenje kolektivov in pedagoške službe, saj bo pedagoško svetovalna funkcija ravnateljev njihova glavna naloga.

Zakonodajalca smo tudi opozorili, da bi že ob sprejemanju zakona morali poznati podrobnejši nacionalni program vzgoje in izobraževanja in kaj bo dejansko družba financirala, npr. pri deklarirani brezplačni osnovni šoli, kaj bo s predšolsko vzgojo otrok. Danes so namreč obremenitve staršev že tolikšne, da marsikdo vseh stroškov ne zmore več. In kljub številnim resnim opozorilom o padanju rojstev in manjšanju skrbi za otroke ne storimo nič za zboljšanje letega. Nasprotno, z višjimi prometnimi davki in drugimi dajatvami smo zadali družinam novi udarec.

Matere in očetje, o teh zadevah bo potrebno bolj povzdigniti glas. Mi terjamo, da nacionalni program vsebuje tudi zagotovljeno malico vsem učencem v osnovni šoli, pa seveda tudi nekatere dosedanje pridobitve. Zavedajmo se znane ugotovitve, da je varčevanje pri skrbi za otroke nevarno in pogubno za družino in družbo.

Opozorili smo tudi na pretirane težnje po privatizaciji, kajti pri tem lahko hitro pride do okoriščanja na račun otrok in staršev. Prav takšne pobude se javljajo tudi v naši občini, iz čudnih nagibov in interesov. V času, ko govorimo v Evropi o procesih svobodnejšega šolstva, so pri nas težnje po pretiranem podržavljanju in privatizaciji. Podobno se kaže tudi pri organizaciji vzgoje in izobraževanja, ko se želi uvesti povsem enoten sistem ne glede na dosedanje stanje in izkušnje. Vemo pa, da uniformiranost nikoli in nikjer ni bila dobra. Sedaj je vprašanje, ali bodo – najprej sestavljalec predloga zakona skupno z republiškim izvršnim svetom, nato pa poslanci v republiški skupščini prisluhnili številnim pripombam in pomislekom same stroke in nekaterih strank. Pri plačevanju nekaterih stroškov v naših šolah in vrtcih ne moremo v celoti posnemati zahodnih primerov, saj so pri nas plače večkrat nižje.

In kaj lahko pričakujemo v občini? V decembru sta izvršni svet in skupščina občine ob obravnavi poročila o uresničevanju vzgoje in izobraževanja v preteklem šolskem letu imenovala posebno komisijo za reorganizacijo VIO, kateri predseduje predsednik skupščine občine in predsednik Demosa. Če gre verjeti njegovi napovedi, je potrebno VIO kot delovno organizacijo čim prej ukiniti. Ob željah po privatizaciji določenih dejavnosti se nekaterim zelo mudi, čeprav zakoni še niso sprejeti. Očitno bo predsednik vedno bolj navdušen pri zadajanju raznih udarcev in pripravi presenečenj.

Analizo o dosedanji organiziranosti in delovanju VIO Žalec je naš analitik že izdelal. Ni sicer povsem objektivna, ker prikazuje uspehe in prednosti ter slabosti VIO iz bolj subjektivnega gledanja in interesa. Vendarle pa ne more utajiti 13-letnih uspehov in zlasti enotnega usmerjanja in vodenja vzgojno-izobraževalne dejavnosti v občini. Uspehi in rezultati so bili razvidni iz vsakoletnih poročil VIO s TOZD-i in Zavoda za šolstvo, oe. e. Celje. O njih smo večkrat pisali tudi v našem listu.

V analizi je predvidenih več variant bodoče organiziranosti vzgojno-izobraževalnih ustanov v občini. Precejšnjo samostojnost so imele naše šole in vrtci že doslej.

To seveda želijo ohraniti. Prav bi bilo, da se nekatere skupne zadeve oziroma službe, ki so se že doslej obnesle, ohranijo in bi se ravnatelji s pomočniki resnično lažje posvetili pedagoško svetovalnemu delovanju. Upajmo, da bo imela tako komisija kot drugi organi skupščine občine Žalec srečno roko in bo nova organiziranost predvsem v dobro vzgoji in izobrazbi mladega rodu.

Janez Meglič

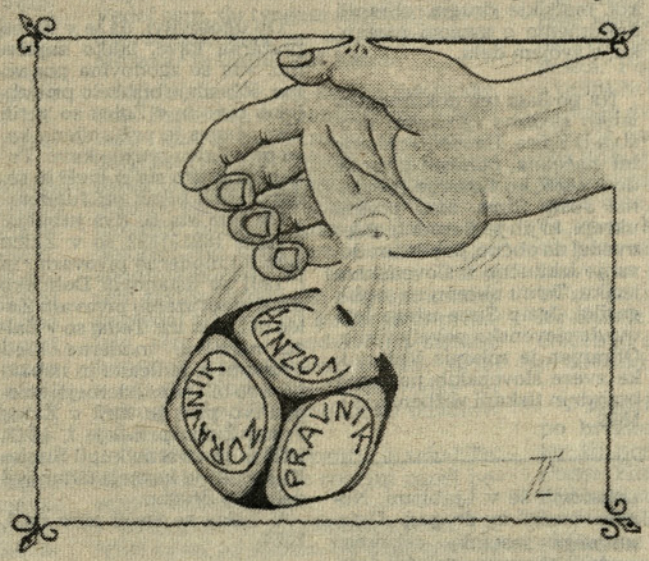
Izbiranje poklica

Še pred koncem zime morajo vsi osmošolci odgovoriti na vprašanje v ANKETI O IZBIRI POKLICA: Kam nameravaš prihodnje leto?

Nedvomno je to zelo težko, če ne prezahtevno vprašanje za tiste, ki se šele spreminjajo iz otrok v mladostnike. Siloviti »ples« hormonov povzroči, da se na zunaj razcvetijo v dekleta in fante, pospeši se tudi umsko, čustveno in socialno dozorevanje. Niso ne otroci ne odrasli, čeprav se večkrat vedejo kot prvi ali drugi. Za robatim obnašanjem fantov in spogledljivostjo deklet se skriva negotovost, zbeganost in razdvojenost. Večinoma se zaprejo vase in začnejo brskati po svoji notranjosti ter razkrivati njene skrivnosti. V času burnih notranjih sprememb si morajo poiskati življenjski cilj, čeprav jim je že samo življenje velika, še nerazrešena uganka. Za katero delo so sploh primerni? Katera vrata bodo odprli, ko se bodo za njimi zaprla osnovnošolska? Vsi pričakujejo od njih boljše ocene, čakajo jih sprejemni izpiti, le malokdo je pozoren na njihovo notranjo krizo. Nabere se jim preveč ČEjev, da bi lahko bili mirni. Odločanje za poklic je v resnici polno dilem, negotovosti, pasti ter izzivov, kar jih še dodatno bega...

Za življenjsko pot se odločajo, ko še niso osebnostno zreli, saj je po najbolj optimističnih ugotovitvah zrelost tisto stanje, katerega zaznamo šele po dvajsetem letu, pri posameznikih pa še veliko pozneje. Ne poznajo se toliko, da bi sami zmogli ta odločilni korak. Če samega sebe dovolj ne poznaš, kako boš vedel, za kaj si primeren, za kaj pa nisi?! Zato je nujno, da jim tu ob strani stojijo starši, sorodniki, znanci, šola in širša družba. Naj mladostnika, ko je najbolj vihrav, nepremišljen in notranje razdvojen, prepustimo samemu sebi pri tako pomembni odločitvi? Ne! Ves dosedanji trud in pomoč staršev pri razvoju otroka bi bila zaman, če mu ne bi pomagali še sedaj, ko si izbira poklic. Obnašali bi se kot lahkomiselni hazarder, ki na loteriji tvega, da bo pridobljeno zagiral z verjetnostjo dobitka 1:41. Osmošolci iz našega območja se namreč vpisujejo v 41 različnih srednješolskih programov.

V mladih je neštetо najraznovrstnejših sposobnosti in možnosti, kar je treba nasilno utesniti v en sam poklic. Ni presenetljivo, da ima samo ena dvajsetina osmošolcev samo eno poklicno željo, vsi ostali pa več. Velika je verjetnost, da pri izbiri zgrešijo, saj je več sto različnih poklicev, izbirajo pa samo enega. Po nekaterih podatkih je polovica ljudi zgrešila poklic. Še večjo težavo povzroči različnost mnenj. Mladostniku, ki o tem povpraša več ljudi, vsak po navadi odgovori drugače, kar ga še bolj zbega. Pot izbire pravi-

loma poteka v nasprotno smer, kot bi pričakovali: najprej spoznaj samega sebe! Kdo je, kakšen je, katere lastnosti ima za izbrani poklic in katerih nima? Opozorila o potrebah po poklich in možnostih zaposlitve so spet velika ovira, če izbrani poklic ni iskan.

Velikokrat so zaradi tega bolj zaskrbljeni starši kot mladostnik. Lahko mu izberejo poklic po lastni presoji ali pa mu pomagajo odkriti, kateri mu ustreza in katerega si želi! Velikokrat sami povsem prevzamejo njegovo breme in brez njega usmerjajo njegovo življenjsko pot. Velika zmota se skriva v stavku: moj otrok mora doseči to, kar jaz nisem! Takšno ravnanje sloni na pretirani osebnostni vezanosti za mladostnika, s čimer se oba zamejujeta. Namesto da bi mu samo pomagali nositi breme odločitve, mu podstavljajo svoj hrbet. Vedejo se, kot da bodo šli sami v srednjo šolo, ne pa njihov otrok. Tako mu onemogočajo spopasti se z bremenom, se krepiti in ob njem dozorevati. Navsezadnje bo posledice zgrešene odločitve prenašal sam, ne pa njegovi starši. Bolj modro počnejo tisti, ki prepustijo odločitev, mu prikažejo vse senčne in sončne strani poklicev, še posebej pa izbranega. Znajo mu prisluhniti in mu povejo svoje želje šele tedaj, ko jih povpraša po tem.

Na razpotju je še veliko pasti. Mladim so blizu t.im. »modni« poklici (stevardesa, filmska igralka, pilot, kozmonavt), radi izbirajo tiste, ki so dobro plačani in ugledni, odločajo se za šolo, ki je bliže domu. Želijo si poklic, za katerega se je odločil njihov sošolec ali pa hočejo na šolo, kjer ni sprejemnih izpitov. Najpomembnejše je, da tudi pri poklicni izbiri ne zaostajajo za vrstniki, katere občudujejo. Vse te površne, nezrele in nepremišljene odločitve še dodatno otežujejo pravilno izbiro. Tu so še zdravstveni zadržki, o čemer je v tem časopisu že pisala dr. Dolničarjeva. Večkrat vse mladostne želje in sanjarenja presahnejo ob spoznanju, da družba trenutno ne ponuja delavcem praktično nobenega delovnega mesta več! Premalo se upoštevajo tudi razlike med delovnimi mesti v istem poklicu, ko dva delavca z enakim poklicem opravljata povsem različna dela. Zahteve in narava dela se z leti v istem poklicu spreminjajo. Poznamo tudi veliko uspešnih ljudi v poklicih, za katere se sploh niso šolali. Ne sprevidimo življenjskega toka, ki ljudi dobesedno meče iz enega v drug poklic. Že v mladostnih letih se večkrat začne nekaj, čemur pravimo: zavoženo življenje; opravljanje tujega dela, čeprav mu vsak dan žrtvuješ samega sebe. Delo je kot »nujno zlo«, ki se ti vsiljuje vsakodnevno, ne pa osrečujoče delovanje, ki te preplavi s prijetnimi občutki in ob katerem pozabiš na čas.

Namesto vprašanja, ali hočem priti do cilja, nastopi vprašanje, ali zmorem priti do cilja?! Pri izbiri ne ugotavljamo, kateri cilj je boljši, temveč kateri je boljši za mene, ki se odločam. Ni toliko pomembno, kaj bo nekdo delal, ampak, kako bo opravljal to delo, s kakšnim uspehom in veseljem. Temeljno vprašanje se glasi: kaj pravzaprav v življenju rad počnem? Kaj delam z veseljem? Od tu je treba izhajati. Šola in ostalo je manj pomembno, čeprav se ji v praksi daje velik pomen. Če boš izbral tisto delo, katerega jemlješ kot igro, v katerem uživaš kot v igri, si zelo blizu pravilne odločitve. Jan Makarovič pravi, da pri izbiri ne smemo ravnati »po hladnem razumu«, ampak moramo poslušati tudi svoj »glas srca«. Naj nas ne zavedejo muhe enodnevnice, ampak spremljajmo ustaljene želje. Razgovor z mladostnikom naj ne bo kot zasliševanje na policiji. Ne delimo mu dobrih naukov, očitkov in pridig, tega ima že dovolj. Ne napadajmo ga z vprašanji. Sproščeno klepetajmo z njim o vsem mogočem, vzemimo si čas in mu prisluhnimo. Vprašanje poklica se bo sprožilo samo od sebe in to kmalu, saj ga to »žuli«.

Če kljub vsemu trudu in iskanju z učno uspešnim mladostnikom ne najdete cilja, je tu še vedno dobra stara gimnazija, ki bo izbiro preložila za 4 leta. Takrat bo mladostnik že drugače razmišljal, imel bo štiriletno izkušnjo iz srednje šole in bo odločitev bolj utemeljena in premišljena, čeprav največkrat tudi težja kot v 8. razredu.

Tone Leskovec

NAMA
HMEZAD TP NAMA, p. o., Žalec
INF. TELEFON ŽALEC (063) 711-231, LEVEC 26-313
PRIDI V NAMO PO DARILO ZA SVOJO MAMO!
NAMA VAM KOT DODATEK K DARILU ZA DAN ŽENA
POKLANJA SVEŽ CVET:
TULIPANA
NAGELJNA
NARCISE

Tu in tam v Savinjčanu

Par besed k članku (izjavi, samohvali...) »Demos polaga račune«. Najprej me moti prvi stavek v sestavku: »Leto 1990 se približuje koncu, čudovito leto, po svoje tudi težko.« Leto 1990 v nobenem pogledu ni bilo čudovito. Osebni dohodki so nam realno padli, standard se nam je približal beraški palici, nezaposlenost stalno narašča, podjetja izgubljajo tla pod nogami, nahajamo se v pravem vakuum in kaosu, smo zasuti z ideologijo in obljubami za lepši jutri, pojem normalnega finančnega poslovanja je izginil.

V tretjem odstavku slišimo: »Tako v Sloveniji kot v Žalcu smo naleteli na žilav odpor opozicije, tako v skupščini kot v sredstvih javnega obveščanja.« Demos, ki je politična koalicija pozicije, politična organizacija in kot takšna ima svojo polje delovanja in aktivnosti opredeljeno v ustavi in ustavnem zakonu, v zakonu o političnem združevanju in v drugih pravnih aktih. Zato prosim, da kdor ne ve, kaj pomeni pojem opozicije, da se javi na sedež LDS v Žalcu, kjer ga bom zastonj poučil o nekaterih pojmih v politiki. Ne vem, ali je Demos pričakoval, da se bomo v skupščini skupaj objemali in imeli skupščino, kjer se bo na vsak predlog Demosa plesalo in ploskalo in dvigalo »tace gor« kot na partizanskih mitingih v Romuniji. Drugo kar je, jaz se ne čutim za nobenega sovražnika, kot je v izjavi zapisano (... »še hujši sovražnik je Ante Marković...«). Toliko kot je LDS (in bivša ZSMS) naredila za demokracijo v tej občini, vi za zastavo in spremembe grbov predlagalci niste nikoli in težko, da kdaj boste storili. Da pa služijo slovenski fantje v zahodnem delu Jugoslavije in da se dela avtocesta, prav tako ni vaša izključna zasluga, kot ni vaša zasluga, da se skupščina Republike Slovenije ne imenuje več socialistična. Ker nimate ene uresničene obljube po volitvah, ki bi bila kaj vredna, nikar ne krivite Anteja Markovića in opozicije, ampak se krivično sprehodite skozi lastne vrste. Tako pridemo do tega nesrečnega uresničevanja obljub. Veste, dragi moji znanitelji boljših časov, jaz se ne morem nasititi z novo zastavo, grbom, sprava ne bo odpravila moje socialne mizerije, nočem biti nesramen, toda NEHAJTE ME BASATI Z IDEOLOGIJO. Z njo so me »filali« kot otroka v osnovni šoli, odreščajočemu srednješolcu so mi obljubljali samoupravne vice. Na faksu smo hitro spoznali, da če nam nekaj tako vsiljivo prodajajo in prodajajo, da se roba mora enkrat pokvariti. In danes ste se spomnili vi, ljudje dobrih namenov (neuki astronavti planeta POLITIKA), DA MI BOSTE TRAPALI, KAKO JE DEMOKRATIČEN LAHKO SAMO DEMOS IN ENO MNENJE. Dragi moji, čudim se vam, kaj ne veste, da PRAV ne bi obstajal, če ne bi obstajal NAROBE. Namesto da bi bili veseli opozicije, ki vas kritizira in išče druge odgovore (kajti MI smo dokaz demokracije, ne VI), ker skupaj, kot politika, sistem (kakršen že je) predstavljamo podobo neke DEMOKRACIJE.

In ker že niste našteli nič, od česar bi pač ljudje bolje živeli, naj se dotaknem še denarja za stranke, ki ste ga hoteli zmanjšati strankam, pa je opozicija kot kot večni sovražnik Slovenije in napredka odšla ven iz skupščine in to preprečila. Prav rad vam verjamem, da menite, da vi ne potrebujete nobenega denarja za svoje delo. Vaš profesionalec Milan Dobnik je župan te občine, pa naj on še tako trdi, da Demos nima nobene koristi od njegovega predsedovanja, kajti da to ni res, lahko sprevidi vsak dojenček. Ali pa sem mogoče precenil vaš možganski trust? To, da ste denar, ki ste ga dobili iz proračuna, povečini razfrčkali, samo dokazuje vaše politično uboštvo. Denar, ki ste ga razdeljevali, je bil neoplojen in se je vračal torej na iste naslovnike, ki proračun polnijo. Mi denar porabimo za aktivnosti, s katerimi dodatno zaslužimo, in potem zasluženi denar podarjamo ali vlagamo. Primer poplav: naredili smo koncert, zaslužek vložili v trgovino Alf, lastnik je dodal deset procentov večjo vrednost (s popustom) in v obliki darilnih bonov smo obdarili poplavljene otroke. Zadovoljni smo bili vsi, tisti, ki so si ogledali kvaliteten koncert, ALF, ki je dobro prodal, in poplavljeni otroci, ki so bili obdarjeni. Ob tem pa sta za svoj vsakdanji kruh zaslužila dva mlada človeka, mladim pa, kot slišim, tako zelo privoščite delovna mesta. To vaše licemerje in neukost, se bojim, vas ne bosta zapisala v najlepši luči v zgodovinske bukvice. Kar ob tem bode v oči, je to, da smo cele generacije pri tem materialno in duhovno prizadete. Vaš politični analfabetizem vodi Slovenijo v prepad, od koder ni povratka.

Še o pismu Milana Dobnika Ustava, ki je ne bo treba spreminjati (že iz naslova kar bode samozaverovanost in stoprocentna prepričljivost v svoj prav):

Predsednika Demosa, predsednika skupščine občine Žalec, predsednika izdajateljskega sveta in da ne naštevam več funkcij skromnega Milana Dobnika, prosim, da ne zavaja javnosti in piše, kako se čudi, da nič ne vemo, ko pa je vedar vaš sekretar kot edini profesionalec v občini član uredniškega odbora Savinjčana.

Kot si najbrž pozabil, sem sicer kandidiral za člana uredniškega odbora (kot pišoč človek), bil celo predlagan za glavnega urednika. Toda seji izdajateljskega sveta si predsedoval ti sam in jasno si izrazil mnenje, da sem neprimeren za člana in urednika. Večina članov (demosovih ter Janez Meglič) ste me torej izločili iz odbora, zato prosim, da ne klatiš netočnosti. Če tega ne verjameš, ker ti je padlo iz spomina, drugič nikar ne bodi tako len in poglej na drugo stran Savinjčana, kjer ti lepo piše, kdo je član uredniškega odbora.

Vaš tožnik in tolažnik
Gregor Vovk

Ko nam otrok zboli

Svetuje in odgovarja pediatrinja dr. Eva Dolničar

Ptica ne poje zato, ker ima kaj povedati, poje zato, ker ima pesem

Čas hitro teče, saj je minilo že več kot leto, odkar se srečujemo v tem kotičku. Dosti sem že napisala, precej pojasnila, še veliko pa je snovi, kajti otroci so bili, so in bodo nenehni izziv. Pa vendar... že na začetku sem vas povabila k sodelovanju. Želela sem, da me vprašate, da poveste, o čem naj pišem, da mi zaupate, kje vas pri otrocih »žuli čevelj«. A nič. **Doslej nisem sprejela niti enega vašega vprašanja.** Zakaj? Ali starši vse veste? Ali je tako neprijetno vprašati?

Posvetovalnice so zato, da materam, staršem svetujemo, kako negovati malčke, kako jih hraniti. Zelo važen je odnos do otroka, zlasti v prvem letu, ko se otrok zelo hitro razvija in se drobne napake še dajo popraviti. Napake, ki jih takrat narede starši, lahko imajo trajne posledice. Pa vendar...

Kljub temu, da vedno znova poudarjamo pomembnost vitamina AD 3 (to je edini vitamin, ki ga s prehrano ne moremo dobiti, zelo pa vpliva na rast in razvoj kosti in možganov), ga še vedno dosti mamic ne daje otrokom. Včasih se vprašam, če morda ne mislijo, da dobivam odstotke od tovarne, ker jim napišem več škatlic hkrati. Če bi bilo to res, bi bila danes med najbogatejšimi zdravniki ne le v Jugoslaviji, tudi na svetu. Tako pa... ponovno ponavljam: če malček ne dobi dovolj vitamina AD 3, bo imel krive noge, udrte prsi, zloženo glavo. Zaradi pomanjkanja lahko pride tudi do možganskih krčev.

In potem. Slavno kravje mleko. Ker svetujem in poudarjam, da ni primerno za otroka v prvih šestih mesecih, mi marsikatera mati odvrne, da je tudi sama zrasla ob njem, pa ji nič ne manjka. Res je, a vprašam vas, drage moje, zakaj se namesto s hitrimi avtomobili danes ne vozite s starimi, dobrimi kočijami? Saj so se tudi včasih vozili z njimi, le bolj počasi so prišli. Čas gre torej naprej, mar ne? Zakaj ne bi ve mamice pile tega mleka in otrokom ponudile raje svojih prsi? Saj so tudi v starih časih poznali dojilje.

Že več kot dve leti se »sprehajam« po občini Žalec. Občasno imam občutek, da na posameznih področjih obstajajo posebna, negativna sevanja in me matere kot za nalašč ne ubogajo.« **Verjemite, ne bom odnehala!** Še vedno bom vztrajno pojasnjevala, že zaradi tistih, ki nasvete upoštevajo, saj ne govorim zato, ker imam kaj povedati, temveč zato, ker upam, da me bodo mamice poslušale in ubogale, saj želim dobro le njim in njihovim otrokom.

So pa na srečo tudi izjeme, takšne, ki bi za svojega otroka naredile vse, tudi nemogoče. To so matere, ki imajo upanje, ki pomagajo otroku z nadčloveškimi napori. Otroku so v oporo, nudijo mu vse, živijo za malčkov nasmeh, za njegovo dobro počutje. Te so vredne največjega spoštovanja, to so res MATERE. Verjemite, da jih občudujem. In prav te mi vedno znova vlivajo upanje, da moj trud ni zaman.

Kako lepo je, če je otrok zdrav, kako hudo, če v mlado življenje poseže težka, neozdravljiva bolezen. Iz dneva v dan bi se morali veseliti, da imamo zdrave otroke, kajti izguba otroka je nekaj najtežjega. Hvala vam, drage moje, vedite, da vaš trud ni zaman.

Še vedno je hladno in otroci so v tem času bolj vezani na stanovanja, kjer nanje prežijo razne nevarnosti. Obvarujte jih torej pred poškodbami, pred zastrupitvami. Zlasti majhni otroci so veliki radovedneži. Vse hočejo videti, vse preizkusiti. V zadnjem času število poškodb in zastrupitev narašča. Zato naj opozorim, da morajo biti zdravila otrokom nedosegljiva, na visokem mestu, da ne pridejo do njih. Otrok namreč ne loči tablet od bonbona, kar je lahko usodno. Če samo podvomite, da je otrok zaužil kakšno tableto, ga takoj odpeljite v bolnišnico, s seboj vzemite prazne škatle, stekleničke. Minute so takrat dragocene, lahko pa tudi usodne, zato ne izgubljajte časa s klicanjem dežurnega zdravnika.

Pazite tudi na vtičnice, saj je zelo zanimivo vtakniti vanj mali prstek. Vroče juhe lahko pustijo težke posledice. Ostri nož mimogrede odreže prstek. Otrok lahko pogoltne tudi kakšno igračo, ki namesto v požiralnik zaide v sapnik. Bodite pozorni! Deset parov oči včasih ni dovolj. Otroku je treba pustiti tudi raziskovati, vendar le pod skrbnim nadzorstvom odraslih!

Za konec pa še eno pojasnilo: od letošnjega leta naprej odpade drugo cepljenje. Tako bodo otroci v prvem letu cepljeni štirikrat (trikrat v ritko in enkrat v roko). Po enem letu sledi še cepljenje v ritko, nakar bo presledek do vpisa v šolo. Odpade cepljenje, ki je med tretjim in četrtim letom (modre glave menijo, da ni več potrebno).

V prečudoviti knjigi Jonatan Livingston Galeb sem prebrala: »Ne razumem, kako se ti posreči ljubiti ptičjo množico, ki te je ravnokar skušala ubiti? Oh, Peter, saj ne ljubimo tega! Sovraštva in zla seveda ne ljubimo! Treba se je vaditi, da vidiš pravega galeba, tistega dobrega, ki je v vsakem izmed njih, in jim pomagati, da ga vidijo sami v sebi. Na to mislim z besedo ljubiti. Imenitno je, ko se ti to posveti.«

In tako tudi jaz še vedno iščem in upam v »dobrega galeba« in tako sem zopet napisala nov članek in tako upam, da ne bo naletel na gluha ušesa, slepe oči in tako...

Ustava, ki je ne bo treba kmalu spreminjati

Če je gospod Dobnik hrepenel po tem, da se pred televizijskimi zasloni besedno spopade z ministrom Preglom, kaj ne bi potem v Savinjčanu polemiziral z mano. Toda namesto, da bi pisal o novi slovenski ustavi, zaradi katere je sploh prišlo do polemike med nama, na dolgo razlaga o konzervatimizmu in socializmu ter za nameček še povzema tisto, kar je slišal od mene na prednovoletnem srečanju predsednikov strank in upravnih delavcev občine v gostilni Matjaž na Polzeli. Prej je o konzervatimizmu vedel predvsem to, da je to nekaj nazadnjaškega in reakcionarnega, o socializmu pa le tisto, kar pripisujejo tej ideji v povezavi s stalinizmom, komunizmom, titoizmom itd.

Še enkrat poudarjam bistvo najinega spora. Liberalno-demokratska stranka (prej ZSMS) se zadnjih deset let, odkar sem v njej, nikoli ni oklepala konzervativnih, nazadnjaških in preživelih idej, kljub temu, da je delovala še znotraj prejšnjega sistema. O tej moji trditvi obstaja nešteto dejstev, ki jih na tem mestu nima smisla navajati. Tudi pri sprejemanju nove slovenske ustave, ki je nujno potrebna, nismo liberalni demokrati in ostale opozicijske stranke niti za trenutek delovali nazadnjaško, ker si strašno želimo novih pravnih norm in se poskušamo čim prej otresti starega, popolnoma neučinkovitega pravnega reda.

Je pa zanimivo, da zadnje tedne zavlačujeta delo na novi ustavi ravno nesposobnost in razklanost v vladajoči koaliciji, ki se v postplebiscitni dobi bolj ukvarja sama seboj, kot s čimprejšnjim sprejetjem nove slovenske ustave, ki je ne bo treba kmalu spreminjati.

Vojko Zupanc

Spoštovani gospod Vojko Zupanc, izgleda, da imate podobno kot mnogo članov opozicijskih strank težave s spominom. Še novembra ste na ves glas razglašali, da je rok za sprejem nove ustave prekratek, da je ni nikakor mogoče sprejeti do božiča, kot so to želele stranke Demosa. Sedaj pa Demos kritizirate zato, ker še ni ustave. Podobno ste tudi pozabili, kdo je komu kaj povedal na novoletnem srečanju vodij strank pri Matjažu.

Predsednik
skupščine občine Žalec
Milan Dobnik

Klavrno pustno rajanje

Pred leti je bil pust dogodek, ki smo se ga veselili in se nanj pripravljali kar nekaj tednov prej.

Pustni ples je bil ponavadi zelo zabaven, poln presenečenj in nagrad za najboljše maske. Pa še nekaj je bilo. Maske so vedno imele prost vstop. A letos je bilo v Hotelu Žalec popolnoma drugače. Ko smo se dve pomaranči, lovec in jaz, Rdeča Kapica odpravili v hotel in želeli sesti za nas rezervirano mizo, nas je natakar pred vrati ustavil in zahteval vstopnino 100 din za vsakega. Bili smo zelo neprijetno presenečeni, a ni nam preostalo nič drugega, kot da plačamo vstopnino. (Za 100 din nismo dobili niti pustnega krofa.)

In ne mislite, da se tako težko ločim od 100 din. Le všeč mi ni, ko vidim, kakšen je odnos osebja, predvsem direktorice, do nas gostov. Ko iščejo način, kako bi čim bolj nesramno in prefrigano opeharili gosta.

Pa čeprav je Alan Ford band zelo dober ansambel in je zelo dobro tudi igral ter se trudil zabavati nas, je bilo dobro razpoloženje že na začetku uničeno!

Tanja Petrovski

Demosovi računi niso točni

V zadnji številki Savinjčana je bil na četrti strani med drugim objavljen tudi sestavek Demos polaga račune. Ker je v njem najmanj ena trditev, ki ni resnična, in ki zavaja bralce, čutim potrebo, da sporočim bralcem resnične in točne podatke.

V članku je med drugim podana tudi informacija o predvolilnih aktivnostih Demosa in višini sredstev, ki so jih imele stranke v ta namen na razpolago. Pri delitvi sredstev, ki so jih stranke prejele za predvolilne aktivnosti iz proračuna, so bile vse registrirane stranke v občini v povsem enakopravnem položaju. Tri takratne stranke Demosa so prejele skupaj 30.000 dinarjev, takratna ZKS-SDP, kakor tudi vse ostale stranke, pa so prejele po 10.000 dinarjev.

Povsem netočna pa je primerjava teh sredstev z »brutto plačo strankarskih funkcionarjev prejšnih strank«. Kot profesionalni sekretar takratne ZKS-SDP sem imel namreč v mesecu aprilu 1990 brutto osebni dohodek 15.811,80 din, kar niti približno ni enako znesku 30.000 dinarjev, kot je bilo v omenjenem članku navedeno. Pa tudi sicer velja, da je takratna ZKS-SDP vse stroške svojega delovanja (materialni stroški in osebni dohodki), **razen že omenjenih 10.000 dinarjev iz proračuna za predvolilne aktivnosti, pokrivala v celoti in izključno le s članarino svojih članov.**

Božo Andoljšek

Še o: Šola bodi zdrava nam!

Oh, Mateja. Pa kar z Boccacciom ste se primerjali in povedali par besed o tem in onem.

Ravno to pa je največja nevarnost takšnega in podobnega pisanja, da bi pisal nekdo »o tem in onem«, samo, da se piše.

Ne bom se spuščal v vaš žaljiv ton in na vaš nivo. Moj članek je bil argumentiran z delom šole in z reševanjem, tudi vzgojnih problemov, ki jih rešuje vsaka šola, posebno pa poznam razmere na naši šoli. Pisal sem z občutkom pedagoga, ki mu ni vseeno, kakšna je šola in kakšno je počutje otrok v njej. Hotel sem povedati, da na teh »slabih« šolah tudi nekaj delamo, da pa se v tej družbeni krizi in travmah starši ne zanimajo dovolj za šolo. Upam pa si reči, da vsaj v Grižah ta povezava ni popolnoma pretrgana in še vedno pritegnemo okolje za sodelovanje.

Prišli ste k meni. Kot laiku sem vam razložil nekaj stvari, katerih pač niste mogli razumeti. Govoril sem argumentirano, tudi o napakah sistema šolanja. Pa sem vam povedal tudi kaj pozitivnega o šoli. In vidite! Niti ene pozitivne misli niste napisali o delu učiteljev v občini. Vi niste iskali pozitivnih strani šole, ampak negativne. Vam ni bilo pomembno graditi boljšo šolo, ampak le-to popolnoma negirati. Ne bom se ponavljal.

Zmanjkalo vam je »velikih tem« in seveda, ko teh ni, je šolstvo vedno večna tema, da se ob njega obregnemo.

Naj vam ponudim nekaj tem, s katerimi se mi ukvarjamo na pedagoških konferencah (alkoholizem, socialni problemi, pretepanje otrok, uši, umazani otroci, prepuščeni cesti).

Izven šole pa lahko pišete o strankarskih zdrahah, nočne kronike, davčno politiko, pa ne nazadnje tudi o novem zakonu o osnovni šoli. Poskusite se tu, kot strokovnjak za šolstvo. Nikjer nisem zasledil vašega glasu in zapisa, ko je bil sprejet osnutek tega zakona, ki je iz učitelja napravil »Jeprškega učitelja« in »Martina Kačurja«. Ali še nikoli niste nič dobrega slišali o šoli, ali pa vsaj o posameznih učiteljih. Ja, seveda. Po slovenski navadi »rekla – kazala« in po sistemu kritizerstva, ne pa kritike, poskuša nekdo vse očrniti.

Ne bom se spuščal v »argumente«, ki ste jih navedli v zadnjem članku v SAVINJČANU. Kot so rekli kolegi, je nivo prenizek, da bi se splačalo.

Tistih 40% neuspešnih otrok v srednjem izobraževanju pa bi rad razložil. Le – teh 40% pripisujete OŠ. Ko bi stvari bolje poznali, bi šele videli, kakšen je razkorak med osnovno in srednjo šolo. OŠ je obvezna, neselektivna in se v njej razraščajo razne oblike in metode dela (projektna, nivojski pouk, integracija), organizirana sta dopolnilni in dodatni pouk, da ne govorimo o interesnih dejavnostih.

Mi in naši bivši učenci jih skorajda nosimo po rokah. Srednja šola se ni spremenila – od Marije TEREZIJE sem. Sicer pa vprašajte dijake in njihove starše, na katere se prozaično opirate.

Ugotovili ste, da izgubljate čas z dopisovanjem z mano. Bistro! Saj vas nihče ni silil. Ampak vedeti morate, da če boste žalili, boste tudi žaljeni! Lepo sem vam predlagal, da poskušajva skupaj graditi boljšo in prijetnejšo šolo. Vi pa ugotavljate, da ste »zafurana« generacija in ves srd stresete na šolo. Ampak nekaj napak boste morali poiskati tudi pri sebi.

In če resnično želite graditi in ne rušiti, sta vam moja roka in pomoč na razpolago. Začnite s **klubom učiteljev in staršev – za boljšo šolo.**

Prvega člana že imate.

Franci Žagar

DNEVNIK UŽIVANJA

Počitnice v Franciji

3.7.
Ob osmih zjutraj prispeli v Nico. Kilometer stran se vrstijo trije prekrasni hoteli. So velikanski, v obliki trikotnika ter bele barve. Prišli smo v naše počitniško stanovanje. Sobe so prečudovite. V glavnem so bele, rumene in modre kombinacije. Zraven spada tudi terasa s palmami, s čofotalnikom in z mizo iz marmorja. Tudi sončnikov ne primanjkuje.

Na žalost se morava odpraviti spat, ker sva utrujeni od vožnje (12 ur) in ker je ura 22.00. Spiva na pogradih ter moja sestra Tinka na tleh poleg pograda. Jaz (Urša) spim zgoraj, zato vidim skozi okno osvetljeno mesto in morje.

4.7.
Pospravljanje! Muka! Odšli na najbližjo plažo!

5.7.
Kopanje! Odlični valovi! Odbojka! Zmaga! Odhod v apartma! Kvartanje! Namakanje pred spanjem v čofotalniku! Komarjev ni!! Ah, užitek!

6.7.
Odhod v mesto Saint Tropez. Znana plaža, kjer so se kopali filmski igralci in igralke in kjer je Luis de Funes preganjal prve nagce (film Žandar v Saint Tropezu). Mivka! Fuj, morske klobase! Velikanski valovi! Vrnitev v stanovanje!Strašna utrujenost! Dolga vožnja iz Saint Tropeza mimo Cannesa do Nice.

7.7.
Zjutraj se odpravimo v Monaco – Monte Carlo. To je mesto z igralnicami, s knežjo družino in z vodometi. Parkiramo avto v podzemni garaži. Odidemo do knežjega obzidja. Malo naprej je palača, v kateri živi monaška knežja družina že stoletja. Pred zgradbo so stražniki, ki varujejo palačo.

Vidimo grobnico Grace Kelly v cerkvi.

Čez uro ali dve odidemo skozi mesto s čudovitimi parki, vodometi in še boljšimi sladoledi. Pridemo do znane igralnice, ki se imenuje CASINO. Pred njo stojijo rolls roysi, iz katerih stopajo dame s klobuki in z dolgimi oblekami, obkrožene s telesnimi stražarji. Občudujemo te ljudi in mesto ter se za konec še malo sprehodimo po njem.

Odhod. Prihod domov ob 21.00.

8.7.
Zjutraj odidemo na plažo. Proti poldnevu gremo v Cannes, natančno v Marineland. Tu gledamo predstave z orkami, delfini, pingvini, tjulnji, mroži..., ki so bili v velikih bazenih. Gledamo jih skozi ogromna okna na stenah bazena.

Orke in delfini skačejo, z gobci odbijajo žogo in podobno. Tudi ljudje sodelujejo zraven. Na koncu odidemo v podzemeljski akvarij, ki se imenuje Podvodni svet živali.

9.7.
Danes gremo v staro mestece, v celoti obdano z ozidjem, ki se imenuje Sin Paul. Od Nice je oddaljeno 3 km.

Mestece ima ozke ulice, visoke, ozke, kamnite hiše s prečudovitimi vrtovi. V njem je polno malih galerij, gostišč in trgovin ter podobno. To je mestece slik francoskih impresionistov. To mestecenam je zelo všeč zaradi svoje velikosti, prijaznosti, prikupnih galerij in dobrega sladoleda.

10.7.
Pakiranje! Odhod! Veseli se vračamo domov, a kljub temu žalostni, ker se poslavljamo od Francije in njenih lepot ob Azurni obali.

Anja Lesjak
in Urša Uranjek,
5. razred, OŠ Petrovče

Moj delovni dan

Zjutraj zelo zgodaj zaslišim hrup in spet zaspim. Ko je ura pol sedmih, me zbudi mama. Potem grem v kuhinjo, se oblečem in se pripravim za pot v šolo. V razredu si pripravim zvezke za prvo uro. Po končanem pouku grem na kosilo. V garderobi se oblečem in grem domov. Dom najprej naredim nalogo. Nato se začne »jezna vojna.« Ta »jezna vojna« je brat. On samo izziva. Ob treh pride mama. Jaz nimam takrat več živcev in grem ven. Zunaj se igram. Potem me pokliče mama, da grem gor. Nato gledam televizijo, povečerjam, se umijem in grem spat.

Anže Kotar,
OŠ Žalec

Med počitnicami

Med počitnicami smo se imeli lepo. Na obisk so prišli Anja, Marjanček, Liza in Marjan. Z Anjo sva izprosili, da je lahko spala pri meni. Ko sva se naslednjo jutro zbudili, sva opazili, da imam po telesu polno spuščajev. Mamica me je takoj odpeljala v zdravstveni dom. Zdravnica me je pregledala in predpisala mazilo. Mazila nisva dobili, ker sta bili lekarni v Žalcu in Celju zaprti. Vrnili sva se praznih rok domov. Po kosilu smo šli k stari mami. Potem smo Anjo odpeljali domov. Pri njih smo ostali do večera. Ko smo se vrnili, smo postavili novoletno jelko. Jaz sem jo okrasila. Drugo jutro sem zagledala pod njo veliko darilo. V njem so bile oblekice za Barbiko in dve čokoladi. Z Barbiko sem se nato ves dan igrala. Bilo je lepo.

Tina Puncer,
OŠ Žalec

Osnovna šola Ljuba Mikuž Žalec je ob kulturnem prazniku povabila na obisk predstavnico Hmezadove cvetličarne Nado Zagoričnik. Učenci so spoznali bogastvo cvetličnih aranžmajev za različne priložnosti.

Moj pohod na Češko kočo

Jutro je. Četrtkovo, lepo jutro. Avtobus je že pripeljal. Mi planinci, polni prtljage, srečnih obrazov smo zložili prtljago v avtobus, ki se je že začel pomikati proti Jezerskemu. Pot je bila dolga tri ure.

Prispeli smo. Veliki šotori so bili že postavljeni ob jezeru. Prtljago smo znosili v šotore in si ogledali okolico. Že prvi dan smo se odpravili k izviru kisle vode, s katero sem si pogasila žejo. To je bil krajši večerni sprehod za lažje spanje.

Noč je. Ne morem spati. Slišim vsak šum in dih spečih prijateljev v šotoru. Sprašujem se, kdaj bo minila ta noč? Ali bo vsaka takšna? Proti jutru sem zaspala. Še bi spala, ampak piščalka vodiča me ni pustila spati. Morala sem k zajtrku. Vedela sem, da nas danes čaka naporna pot na Češko kočo. Vse potrebno smo si spravili v nahrbtnike in krenili na pot. Pot je bila dolga, zelo strma in ozka. Bila sem že utrujena, vodiči pa so nas opozorili, da najhujša strmina šele pride. Prišli smo do velikih vzpetin s prepadi in vrvmi, za katere smo se morali držati, da ne bi komu zdrsnilo v globino. Opazila sem golo kamenje, nizko borovo grmičevje, izpod katerega so rasli grmički rododendroma. Končno smo prispeli na kočo. Bili smo utrujeni, lačni, žejni.

Privoščila sem si čaj in malico, nato pa sem tri ure uživala v lepi naravi. Proti popoldnevu smo se spuščali v dolino.

Pot nazaj je bila dosti krajša. Nič več se mi ni zdela ozka in strma. Vrnili smo se do večera. Vsi večeri v taboru so bili zelo prijetni in zabavni. Noči niso bile več dolge, ampak so postajale čedalje krajše. In tu je že dan, ko se moram vrniti domov.

Prišlo je slovo od Jezerskega. Domov se vračam s prijetnimi občutki. Doma pripovedujem prijateljem, kako lepo je v gorah in vem, da bom še šla.

Natalija Borišek,
OŠ Griže

Uganki

Nima glave,
nima nog,
pa vseeno gre.
Kaj je to?
(ʌıʇ)

V kletki skače
sem in tja,
če spustim ga,
mi miru ne da.
Kaj je to?
(ʃɐʍǝdɐd)

Mateja Hleb,
OŠ Žalec

Ura slovenskega jezika

Kako se počutim pri slovenskem jeziku?
– Zame je slovenski jezik težek predmet. Tovarišica nam velikokrat postavi vprašanje in vsi se trudimo, da bi prav odgovorili. Tekmujemo, kdo bo prej uganil. Zdi se mi prav napeto in zanimivo. Le takrat postanem slabe volje, ko tovarišica reče: »Še nalogo vam moram dati!«
– Pri slovenščini je kar prijetno. Le kadar me tovarišica kaj vpraša, mi postane vroče.
– Pri slovenskem jeziku je v redu, razen v ponedeljek prvo uro, ko sem še zaspana.
– Počutim se še kar dobro. Jezi me le domača naloga.
– Včasih me je malo strah, sicer pa je kar v redu.
– Slovenščina je zanimiva, vendar precej težka.
– Kadar česa ne razumem, me je strah, da me bo tovarišica vprašala.
– Ker je nova učilnica, je prijetno. Narobe je samo to, da je snov velikokrat težka.

Učenci 6. c.
OS Prebold

S težavo do sladoleda

S plesno skupino sem gostovala v Leningradu. Šli smo z namenom, da bi se izobraževali v klasičnem baletu.

Vsak dan smo imeli vaje, ki so trajale tudi do tri ure. Po kosilu je sledil ogled mesta. Neko popoldne smo šli na sprehod po Leningradu. Hodili smo skupaj, da se ne bi kaj zgodilo. Ustavili smo se v redki restavraciji, ki je opremljena po naše. Ko smo čakali druge, nas je tovariš spustil malo naprej. Bilo nas je pet prijateljic in sredi Leningrada smo zagledale, da prodajajo sladoled – lučke, ki jih v celem Leningradu skoraj ni bilo. Vse smo se že veselile, a kaj ko je bila pol kilometra dolga vrsta. Hotele smo se vriniti pred nekega mladega Rusa, a nas ni pustil. Izmislile smo si, da se nam mudi na letalo. Kazale smo mu in govorile v različnih jezikih. Uspeha pa ni bilo. Poskušale smo tudi pri drugih, a je bilo približno povsod enako – neuspešno. Končno smo se vrinile pred neke Japonke. Te nam niso nič rekle, le gledale so nas in se smejale. Lučko, ki smo si jo kupile, nam je zelo dobro dela. Ko smo se vrnile k skupini, smo drugim delale »lušte«.

Komaj sem čakala, da smo prišli domov, kjer sem lahko pojedla veliko sladoledov. Sladoled za sladoledom, sladoled za sladoledom...

Jasmina Kocič,
OŠ Šempeter

Ali se poznam?

Vsak dan odkrivam svoje dobre in slabe lastnosti. Včasih sem prav razočarana nad sabo.

V šoli sem prav zoprna, mi pravijo sošolci in starši doma, vendar se ne zmenim zanje. Sem takšna, kot sem in ne bom nikoli drugačna. Rada imam naravo in rada sem svobodna. Včasih se preveč samovoljna in trmasta. Nikoli pa nisem čisto brez težav. Vedno najdem kaj, da mi povzroča skrbi. Med poukom rada poslušam in hočem poslušati, če je snov zanimiva. Skregam se, če mi kaj ni všeč. Sicer hočem ugajati drugim, pa mi to ne uspe. Mogoče sem premalo odločna in v težavah ne najdem besed.

Magda Kobal

Vsakomur rada pomagam. Sem pa tudi trmasta. Če si nekaj zapičim v glavo, bom naredila tako in pika. Kadar kaj trdim, trdim in trdim, pa čeprav jih več nasprotuje mojemu mnenju. Oblačim samo tiste stvari, ki so mi všeč. Urejam se vedno sama in ne pustim niti mamici, da mi pri tem ukazuje.

Andreja Kačič

Velikokrat premišljujem, kaj ljudje mislijo o meni. Rada bi, da bi bila ljudem všeč. Tu mislim predsem na svoje vedenje. Mislim, da sem do ljudi prijazna. Rada jim prisluhnem pa tudi, če se da, pomagam. Veliko sem v družbi s prijatelji, katere bi, če jih ne bi imela, zelo pogrešala. Ne da bi se hvalila, mislim, da sem družaben človek. Pri domačih delih nisem najbolj vestna, vsaj oči in mami tako pravita. Priznam, da mi je včasih prava muka pomiti posodo ali pa pospraviti sobo. Vendar upam, da nisem edina, ki je delo ne privlači. Prijatelji mi večkrat rečejo, da sem preveč zgovorna in da to ni dobro. Jaz pa se tega nikakor ne morem odvaditi. Ne vem, zakaj ne, mislim pa, da sem to lastnost podedovala po svojem očetu.

Darja Šuper
Učenke novinarskega krožka

OŠ Prebold

Starši v šoli

Na osnovni šoli Vere Šlander na Polzeli so pred dnevi pripravili odprte dneve za starše. Tako so jim hoteli čim bolje prikazati nov način dela v šoli. Polzelska osnovna šola spada namreč med 23 slovenskih šol, ki letos poskusno uvajajo trimestre. Manj ocenjevalnih obdobij ima veliko prednost. Ocenjevalne mrzlice je manj, učitelj ima več možnosti za poglobljeno šolsko delo, zahteva pa večje povezovanje šole s starši.

Zato so poleg običajnih govorilnih ur in roditeljskih sestankov priredili še odprte dneve, na katerih so lahko starši poslušali predavanje o zasvojenosti, si ogledali razstavo ali pa prisluhnili rednemu pouku, ki so ga zato organizirali v popoldanskem času. V nekaterih oddelkih so staršem predstavili sklepne ugotovitve večmesečnega projektnega dela in ob tem posneli videofilm, da bo ostal spomin na prijetno doživetje. Prvošolci pa so starše in učitelje razveselili s plesnim venčkom, s katerim so tudi zaključili plesni tečaj.

Starši so se povabilu zelo številno odzvali. Pohvalili so šolsko delo in izrazili željo po še večjem sodelovanju. Velika pa je tudi pedagoška prednost odprtih dni, pravi ravnateljica prof. Marinka Marovt, saj se predstavijo vsi učenci ne glede na sposobnost, starši spoznajo šolsko delo, učiteljevo prizadevanje pa je tudi bolj cenjeno. Pri projektnem delu pomeni poročanje pred starši še dodatno motivacijo za učence in učitelje.

T. T.

NOVO • NOVO • NOVO

TRGOVINA »M«

Dolenja vas pri Preboldu
Telefon: 063/723-047

VABIMO VAS NA OTVORITEV, V PETEK, 1. MARCA 1991 OB 10. URI

Nudimo vam:
ČISTILA • KOZMETIKO • TEKSTIL • GALANTERIJO • TEHNIČNO BLAGO • DARILA ZA 8. MAREC

Blago vam na željo tudi aranžiramo
Možnost plačila na več čekov
PRODAJA PO TELEFONU... DOSTAVA NA DOM
Konkurenčne cene!

OBIŠČITE NAS, POVEJTE ŽELJE IN POTRUDILI SE BOMO!

ODPRTO: VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH OD 7. DO 19. URE,
OB NEDELJAH OD 8. DO 11. URE

Vljudno vas vabi trgovina »M«

Gurmanski kotiček

Spoštovane gospodinje, gospodinjci, ljubitelji kuhe in pospravljanja hrane, končno so tudi nam namenili nekaj prostora pod soncem v našem Savinjčanu.

V tej naši stalni rubriki bomo kramljali o takšni in drugačni pripravi, spoznavali skrivnosti priprave eksotičnih sadežev in zelenjave, ki prihajajo k nam in ne vemo, kako jih pripraviti, se obiskovali in si dopisovali. Pišite mi, na naslov Savinjčan, Ulica heroja Staneta 1, Žalec s pripisom ZA GURMANSKI KOTIČEK. Obiskali vas bomo, spoznali vaše kuharske skrivnosti in z njimi spoznali tudi druge naše bralce. Torej, potegnimo na dan zaprašene recepte naših babic, obudimo nazaj v življenje v vsakdanjik jedačo, ki izginja z naših jedilnikov.

Za danes smo vam pripravili recept, kako pripraviti okusno in zanimivo kosilo: **POLNJENE POSTRVI** in **JABOLKA NA BABIČIN NAČIN.**

Za **POLNJENE POSTRVI** potrebujemo: 4 manjše postrvi (do 30 cm), 25 dkg šampinjonov, 2 žlici masla, 1 čebulo, žlico drobno sesekljanega peteršilja, žličko moke, žlico masla za nadev, malo margarine za peko, sol in poper.

Ribe očistimo, operemo, malo posolimo in odložimo. Šampinjone operemo, narežemo na tanke ploščice in počasi popečemo na majhnem ognju. Ko so mehki, jim dodamo malo soli, malo popra, drobno zrezane čebule (lahko v multipraktiku), peteršilj, malo moke in še malo masla. Dobro premešamo in s tem napolnimo postrvi. Postrvi zapremo z zobotrebci ali zašijemo z belim sukancem.

Postrvi pecite na malo margarine pri srednji temperaturi v pečici približno dvajset minut. Gotovo jedačo ponudite s krompirjem v kosih in lahkom belim vinom.

Za **JABOLKA NA BABIČIN NAČIN** potrebujemo: 6 velikih jabolk, 6 kosov kruha, 25 g masla, 500 g sladkorja v prahu (ali po okusu), 1 dl sladkega vina (muškat otonel), ribezovo marmelado (lahko žele).

V primeren pekač položimo folijo za peko in nanjo položimo kose kruha, ki smo ga namazali z maslom po obeh straneh. Na vsak kos kruha položimo neolupljeno jabolko, ki smo mu odstranili sredino, kamor denemo koščke masla in nekaj sladkorja. Da bi se jabolka dobro spekla in ostala cela, pa tudi zaradi kruha, pečemo vse skupaj na manjši temperaturi. Ko je vse na pol pečeno, dodamo vino in ostali sladkor.

Vse skupaj pečemo 20 ali 30 minut (odvisno od jabolk). Jabolka serviramo mlačna in obložena z ribezovo marmelado (lahko tudi s stepeno sladko smetano).

Pa DOBER TEK vam želimo!

Vaš Alfonz Gurmanski

Sodobni bonton

SAJ VESTE... SAMO SPOMNILI BI VAS RADI...

Pozdravljanje

Pozdrav je treba zmeraj vrniti. Kadar smo v družbi s prijateljem in njegov znanec pozdravi oba, mu moramo odzdraviti, tudi če ga ne poznamo.

Rokovanje

Rokujemo se na kratko. Stisk naj bo krepak, vendar spet ne toliko, da bi bil boleč, pri tem pa partnerja obvezno pogledamo v oči.

Roko poda starejša oseba mlajši, ženska moškemu, nadrejeni podrejenemu.

Ne rokujemo se s cigareto v ustih.

Moški pri rokovanju sname rokavico, ženska ne.

Pri pozdravljanju moramo drugo roko potegniti iz žepa.

Moški, ki nosi klobuk, ga mora v družbi ženske, ki mu je podala roko, sneti, pokrije se, ko se nehata pogovarjati in si stisneta roko v slovo.

Z istim človekom se rokujemo samo enkrat v istem dnevu, izjema je rokovanje ob slovesu.

Kadar voščimo ali izrekamo sožalje, zmeraj podamo roko.

Predstavljanje

Kadar ni nikogar, ki bi nas predstavil, se predstavimo sami. Predstavimo se tako, da povemo svoje ime in priimek, in ko nam tudi oseba, s katero se seznanjamo, pove svoje ime, ji lahko rečemo: »Me veseli!«

Zmeraj se prva predstavi mlajša oseba starejši, moški ženski, razen, če je ženska veliko mlajša.

Če pridemo na obisk, se gostje predstavijo gostitelju.

Pri predstavljanju in rokovanju ženskam ni treba vstajati, moški pa morajo to obvezno storiti.

Pri predstavljanju, tako kot pri pogovoru, gledamo sogovorniku v oči. Lepo je tudi, da se nasmehnemo ali naredimo prijazen obraz, seveda, če ne gre za žalosten dogodek.

V družbi, v kateri se vsi ne poznajo, navzoče predstavi gostitelj ali po letih in položaju najstarejša oseba. Prihajajoče predstavljamo že navzočim.

Kadar družba že sedi za mizo, se oseba, ki pride z zamudo, usede na vnaprej določeni in preostali prostor, gostiteljica ali gostitelj pa glasno povesta njegovo ime.

ZAHVALA

Ljubitelji slovenske besede, ki še včasih kupimo kakšno knjigo ali revije, se zahvaljujemo poslancem slovenske skupščine, predvsem ministru za kulturo, da so nam omogočili, da lahko ob nakupu knjig in revij plačamo 3% zvezni prometni davek, bivši davek za vojsko. Bali smo se že, da republiška skupščina ne bo sprejela zveznega zakona, vendar je bila bojazen odveč. Tudi republiška skupščina je obdavčila slovensko kulturo.

POGOVOR V STISKI

063 713-182

ponedeljek in petek od 18. do 21.ure

RAZPIS

Kljub temu, da je naš časopis neodvisen in nestrankarski, tokrat objavljamo

Vabilo

za vstop v najnovejšo in zelo popularno stranko

K V P

(Kam veter piha. Lahko tudi Kakor veter piha.)

Vsi zainteresirani kandidati naj se včlanijo do naslednjega pusta, ko bo v Runtulah ustanovni občni zbor, na katerem bo svoj program predstavil gospod Ivan Vsepovsod. Prepričani smo, da bo stranka najštevilnejša, zato vas vabimo, saj vam bo s članstvom že vnaprej zagotovljena vaša zmaga na naslednjih volitvah.

Resnične iz zdravniškega vsakdanjika

Zgodbe, ki tu bodo prostor dobile,
so v resnici tudi se zgodile.
To vam zdaj jamči dohtar s terena,
kajti lagati nima pomena.

V čakalnico pride možakar, vidi cel kup zdravstvenih knjižic in reče: »Tako dolgo pa že ne bom čakal. Grem prej še v Blagovnico na dva deci.« Čez dve uri pride nazaj »pod narkozo«, kajti očitno je bilo večkrat dva deci, in se jezi: »Mejdun, zdaj pa ne vem, katera noga me je bolela, leva ali desna? Kaj naj pa zdaj rečem zdravniku?«

Hmezad RAČUNALNIŠKI CENTER

– izdelava računalniških rešitev
– obdelava podatkov
– v praksi preverjene rešitve
– dolgoletna tradicija in izkušnje
– zrela strokovna ekipa

so jamstvo, da bodo rešili tudi vaš problem na področju informatike

PODJETNIKI – TRGOVCI

prevzem blaga
kalkulacija
obračun prometnega davka
prodaja
fakturiranje
finančno knjigovodstvo
spremljanje terjatev in obveznosti
virmanski nalogi
obdelava tekstov in tabel
s pomočjo integriranega paketa, ki ga instaliramo na vašem osebnem računalniku – če ga nimate, vam priskrbimo najustreznejšo opremo
svetujemo pri organizaciji poslovanja in postavitvi evidenc

Novo poslovno leto je pravi čas za ureditev poslovanja, zato nas čim prej pokličite oziroma obiščite, da se dogovorimo o podrobnostih sodelovanja.

»HMEZAD« RAČUNALNIŠKI CENTER
Podjetje za informacijski inženiring, d. o. o., Hmeljarska 7, 63310 ŽALEC
tel.: 712-531, 711-195, fax: 713-114

Hmezad RAČUNALNIŠKI CENTER

Nasmehnite se zvezdam in zvezde se bodo nasmehnile vam

OVEN (21. 3–20. 4.)
Doživeli boste čustveni ognjemet, vendar boste v vašo ljubezensko vezo vnesli več svobode. Pri delu bodo Ovni prve dekade zelo uspešni, ovni zadnje dekade pa naj raje ostanejo na varnem.

BIK (21. 4.–20. 5.)
Utrujeni ste, nezadovoljni in nestrpno čakate pomladi. Potrebna sta vam optimizem in upornost, da boste rešili probleme, ki izhajajo predvsem iz vas samih. Ne lenuharite preveč!

DVOJČKA (21. 5.–21. 6.)
Zopet ste polni energije, nemirni in impulzivni. Na dan z idejami!!! Poslovna potovanja v tujino vam bodo prinesla veliko uspeha. Srečno pot! Sprostite se in pazljiveje negujte vaše trajne čustvene vezi.

RAK (22. 6.–23. 7.)
Bodite pazljivi in zato raje ravnajte po svoji preudarni intuiciji, da boste v tem mesecu deležni emocionalnih dogodivščin in ravno tako še kakšne zmešnjave po vrhu. Finančnih problemov ne boste imeli, pač pa boste morali na delo vnesti malo več samodiscipline.

LEV (24. 7.–23. 8.)
V tem obdobju boste zmedeni, veseli, družabni, obenem pa turobni in malo megleni. Nikar ne lenarite, saj se vam delo kopiči! Ne skrbite, saj vas podpirajo prijatelji in vsi, ki so okoli vas.

DEVICA (24. 8.–22. 9.)
Zvezde so vam kar naklonjene, dovolj bo zabav in zanimivih ljudi. Vsekakor pa se raje izogibajte napetostim. Bodite bolj pogumni in borbeni ter pridite iz ozadja.

TEHTNICA (23. 9.–23. 10.)
Čakajo vas večje spremembe. Najprej jih boste doživeli na ljubezenskem področju. Krizno obdobje se je za nekaj časa poslovilo, sedaj pa boste svojo veliko energijo vnašali v kariero.

ŠKORPIJON (24. 10.–22. 11.)
Doma bo malo napeto, saj se boste kregali in ob tem vam vsekakor ne bo dolgčas. Ravno nasprotno, prav burno bo. Bolj se boste ukvarjali z osebnimi odnosi kot s poslovnimi. To je razumljivo, saj ste v ranljivem in občutljivem obdobju.

STRELEC (23. 11.–22. 12.)
Planet Mars povzroča napetosti na vašem ljubezenskem področju. Flirtanja vam ne priporočamo. Veliko novosti v poslovnem svetu vam ne bo dopuščalo, da bi se dolgočasili.

KOZOROG (23. 12.–20. 1.)
Obrnili boste nov list v vašem življenju. Ni več prostora za zaskrbljenost, raje se sprostite in zabavajte. Zadovoljni boste z veliko količino dela, čeprav boste še vedno razočarani nad sodelavci.

VODNAR (21. 1.–19. 2.)
Kar naenkrat se je spremenil vaš odnos do življenja, bolj resen je postal. Posvečali se boste svojemu partnerju in po starem iskali čim več nenavadnih in zanimivih dogodkov. Z nadrejenimi seveda niste zadovoljni in si želite več svobode.

RIBI (20. 2.–20. 3.)
Zasijali boste v polnem sijaju. Zvezde vas osvetljujejo z nežno svetlobo, zaradi katere boste privlačni in željni ljubezni. Nikar pa ne bodite tako zelo ranljivi, saj je pristanek v realnem svetu za sanjače vedno hud. Pripravite se do tega, da boste uživali tudi v delu in vseh ostalih navadnih stvareh življenja.

ROMANA SALOBIR

OPTIKA SALOBIR

Šlandrov trg 23, ŽALEC
Telefon: 063/713-250

Odprto od 8. do 18. ure

- vsak ponedeljek od 15. ure nasveti okulista
- velika izbira domačih in uvoženih korekcijskih okvirjev ter očal priznanih izdelovalcev
- uvožene dioptrijske plastične leče
- fotostekla
- aparat za avtomatsko določanje vida (refraktometer)

KRVODAJALSTVO

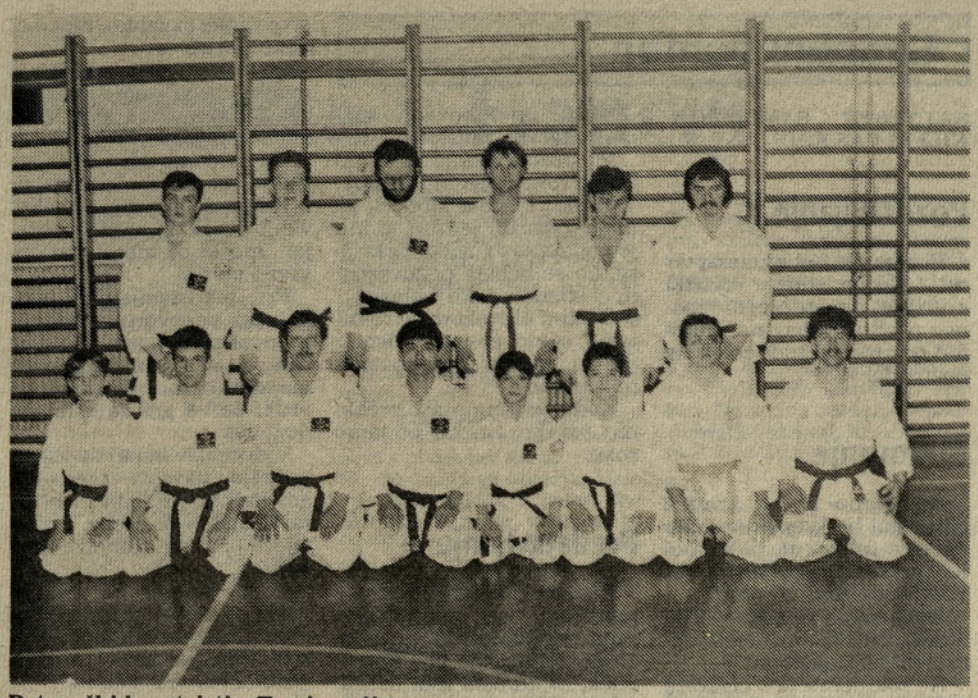
V mesecu marcu bo potekala krvodajalska akcija v KRAJEVNI SKUPNOSTI POLZELA, in sicer 6. marca od 7. do 13. ure v prostorih Zdravstvene postaje Polzela.

PLAN KRVODAJALSKIH AKCIJ V LETU 1991

V letošnjem letu so predvidene krvodajalske akcije po naslednjem razporedu, in sicer:

POLZELA – 6. MARCA
GRIŽE – 8. MAJA
ŽALEC – 10. MAJA
PETROVČE – 11. MAJA
ŠEMPETER – 17. MAJA
VRANSKO – 22. MAJA
LIBOJE – 29. MAJA
PREBOLD – 10. JULIJA
POLZELA – 30. AVGUSTA
VRANSKO – 30. AVGUSTA
ŠEMPETER – 8. NOVEMBRA
PETROVČE – 6. DECEMBRA
PREBOLD – 11. DECEMBRA
ŽALEC – 26. DECEMBRA

Akcije na Polzeli in v Žalcu so organizirane za Zavod SRS za transfuzijo krvi Ljubljana, ostale akcije pa za Zdravstveni center Celje, oddelek za transfuzijo.

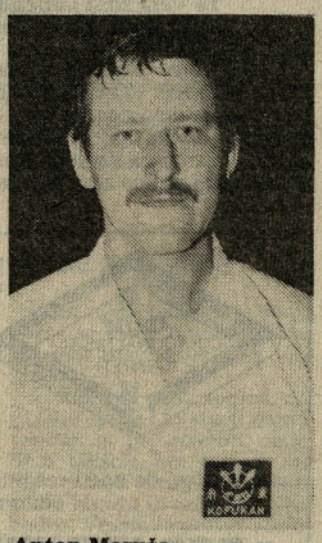

Petrovški karateisti s Tomiyamijem.

Japonski mojster karateja v Petrovčah

Velika želja članov TVD Partizan Petrovče – karate sekcije se je končno uresničila. Šef intruktorjev karate stila SHITO-RYU v Evropi, karate mojster KEIJI TOMIYAMA je 12. in 13. januarja 1991 vodil seminar karateja, kateremu so prisostvovali člani klubov iz Maribora, Celja, Ljubljane, Varaždina, Ljutomera in Petrovč. To je bil doslej strokovno najboljši seminar mlade karate sekcije iz Petrovč.

Sama sekcija deluje šele od septembra 1986 in jo od vsega začetka vodi karate mojster Anton Maruša, nosilec mojstrskega pasu 4. Dan karate stila Shito-Ryu. V svojem kratkem delovanju je sekcija dosegla že velike uspehe, med katere pa posebej prišteva 1. mesto na republiškem prvenstvu Slovenije v katah in 4. mesto na državnem prvenstvu v katah, ki ga je dosegel pomočnik glavnega trenerja Mitja Stisović.

Anton Maruša

Sekcija enkrat letno prireja začetniški tečaj in organizira tradicionalni poletni mednarodni karate seminar v Portorožu, njeni člani pa se udeležujejo evropskega prvenstva v Shito-Ryu stilu, ki je vsako leto drugje v Evropi.

Na samem seminarju pod vodstvom Tomiyame, mojstra 6. Dan Shito-Ryu in 6. Dan Goyu-Ryu, so se udeleženci poleg bazičnih tehnik in osnovnih principov stila naučili tudi dve kati, in sicer: Matsumura no bassai in Sejsan. Vodja seminarja je bil z rezultati zelo zadovoljen in je hkrati tudi potrdil svoj prihod na poletni seminar v Portorož, ki bo od 22. do 25. julija 1991.

Anton Maruša, glavni trener karate sekcije meni, da so zelo zadovoljni s seminarjem in z gospodom M. Tomiyamijem, saj so z njegovo pomočjo odpravili marsikatero pomanjkljivost pri njihovem delu. V bodoče načrtujejo začetniški tečaj, vsi zainteresirani pa se lahko pridružijo njihovim vrstam ob njihovih rednih treningih, to je ob ponedeljkih, sredah in petkih od 18. do 19. ure ter ob sobotah od 10. do 12. ure.

Pripravljati so se začeli že na Euro-Cup v Sofiji, ki se ga bodo udeležili konec meseca aprila, planirajo pa tudi organizacijo mednarodnega seminarja v Portorožu sredi julija 1991. Poleg tega pa so tu še regijska, republiška in zvezna tekmovanja, tako da jih čaka še obilica dela.

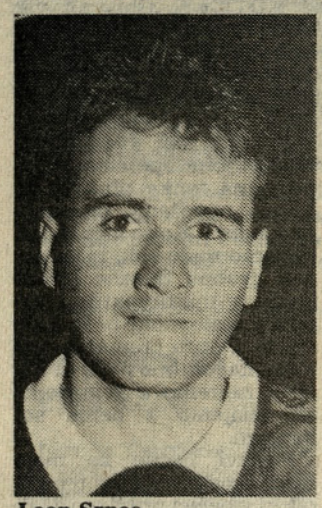
INTERVJU S TRENERJEM LEONOM SRNECEM

V II. slovensko ligo?

Z zmago nad ekipo Janč iz Ljubljane so preboldski košarkaši z eno nogo že v II. slovenski ligi. Z rezultatom 79:75 so slavili Preboldčani in tako dokazali sebi in publiki, da upravičeno sodijo v II. slovensko košarkarsko ligo. Pogovarjali smo se z njihovim trenerjem Leonom Srnecem.

Si Preboldčan, vendar sedaj živiš v Celju in se moraš na treninge voziti kar nekaj kilometrov. Ti to povzroča kakšne težave?

»Verjetno bi bilo lažje, če bi živel v tej okolici, vendar pa me ti kilometri ne ovirajo, saj prevladuje ljubezen do tega športa, navezanost na kraj in na ekipo. Z veseljem opravljam trenerski posel, saj so fantje res dobri in borbeni. Okrepili smo se še z nekaterimi igralci iz drugih krajev Savinjske doline ter ob strokovnem delu dosegli resnično dober rezultat in z zmago nad Jančami tudi pokazali, kaj veljamo v tej ligi.«

Leon Srnec

Če govorimo o načrtih za naprej, predvsem v kvalifikacijah, kakšni so vaši izgledi?

»Sem optimist in menim, da smo z eno nogo že v II. slovenski ligi, še zlasti, ker igramo kvalifikacije z ekipama iz vzhodne prve skupine, to je z ekipo Lovrenca in Slivnice, ki sta po kakovosti nekje za nami. Vsaj tako pravijo drugi. Sicer pa, kako bo, bomo še videli. Upam na najboljše.«

Med igralci je kar nekaj takšnih, ki niso več rosno mladi. Kakšna je starostna struktura igralcev?

»Res je, povprečna starost naših igralcev je precej visoka, tako da smo z letošnjim letom začeli načrtno delati z mladimi in jih vključevati v aktivno delo kluba. To pa je nujno, če hočemo tudi v bodoče hoditi po poti uspeha. S to ekipo, ki jo trenutno imamo, lahko igramo še dve, tri sezone, potem pa morajo počasi prihajati mladi, ki se morajo z marljivim delom dokazati na treningih in tekmah.«

Prehod v višji kakovostni razred potegne za sabo tudi vrsto drugih problemov, še posebno finančnih. Kako je torej s tem?

»Denar je bil, in verjetno bo tudi v bodoče, eden izmed najtežjih problemov. Doslej smo nekaj dotacij dobili iz ZTKO Žalec, vendar je to zadostovalo le za najnujnejše, mi pa smo si morali z lastnim delom in z organizacijo raznih prireditev priskrbeti še druga sredstva, ki pa jih nikoli ni bilo dovolj in smo marsikaj morali dati tudi iz svojega žepa.«

Glede na težave, ki smo jim priča v našem gospodarstvu, tudi v prihodnje ne bo bistveno boljše. Ali imate izdelano strategijo, kako naprej?

»Če se uvrstimo v II. slovensko ligo, moramo pridobiti najmanj enega generalnega sponzorja, ki nam bo zagotavljal možnost nastopanja v tem rangu slovenskih košarkarjev. S tekmami pa moramo seveda dokazati, da smo vredni njihovega zaupanja in sredstev, ki nam jih bo eden ali več sponzorjev dajalo. Če pa bomo tako nadaljevali, potem obstanek v ligi ne bi smel biti vprašljiv. Poleg tega pa imamo tudi čudovito publiko, ki nas bodri na vseh srečanjih in ji gre velika zahvala, saj bi brez nje prav gotovo težje premagovali nasprotnika.«

D. Naraglav

Ekipa Košarkarskega kluba Prebold.

Polzelani v končnici

V 14., zadnjem kolu II. slovenske košarkarske lige za moške v vzhodni skupini, kjer nastopa tudi ekipa Polzela, je ta doma visoko premegala ekipo Maribor 87 z rezultatom 121:78. S to zmago je ekipa Polzele s 27 točkami tudi osvojila prvo mesto v tej skupini in se uvrstila v končnico tekmovanja. V končnici za 1.–6. mesto igrajo po ligaškem sistemu: Polzela, Alpos Šentjur, Smelt Olimpija mladi, Pobočje, Iskra Idrija in Kokra-Lipnje Kranj. V končnici za ostala mesta igrajo med seboj ekipe, ki so enako uvrščene v ligi Vzhod, Center in Center. Če bi Polzelanom uspelo v končnici osvojiti prvo mesto, bi se uvrstili v I. slovensko košarkarsko ligo, kar bi bil do sedaj največji uspeh za košarkarje Polzele.

T. T.

Strelstvo

V Žalcu še ena strelska družina

V zadnjem desetletju je strelstvo v naši občini prevzelo vodilno mesto v športu, saj se strelci uvrščajo na republiških in državnih prvenstvih med najboljše, kamor tudi sodijo. Z rezultati narašča tudi zanimanje za strelstvo in želja občanov, da bi se tudi sami preizkusili v tem športu.

Bivši člani SD Žalec so leta 1989 začutili potrebo po obstoju še ene strelske družine v krajevni skupnosti Žalec. To idejo so lani oktobra tudi uresničili. Novo strelsko družino so poimenovali SD ŽALEC '89, za svoj znak pa prevzeli žalski mestni grb s strelskim simbolom. Začetno prostorsko stisko so skušali reševati z dogovorom SD Juteks Žalec, sedaj pa čakajo le še na uradni dogovor za uporabo strelišča.

Načrti nove strelske družine so precej obsežni. Tako bodo v nacionalnem programu tekmovali le že izurjeni strelci, pedagoško delo z mladimi pa bodo usmerili izključno na mednarodni strelski program, saj menijo, da je perspektiva športnega strelstva v popolnem prehodu na mednarodni strelski program. V svetu je strelski šport omejen izključno na streljanje s preciznim orožjem, čemur se bodo morali prilagoditi.

K sodelovanju vabijo vse, ki jih strelstvo zanima, da preizkusijo svoje sposobnosti. Načrtujejo tudi nabavo in streljanje z vsemi vrstami tekmovalnega orožja, kar pa je odvisno predvsem od interesa njihovih članov. Prizadevali pa si bodo, da bodo treningi in vzgoja na visoki strokovni in tehnični ravni.

Strelsko udejstvovanje je sicer njihova primarna dejavnost, saj so se že pred ustanovitvijo iniciativnega odbora strinjali, da je družabnost v družini pogoj za uspešno delo. Zato bodo organizirali dodatne dejavnosti, kot so smučanje, planinarjenje in šahiranje. V naslednji sezoni pa načrtujejo tudi rekreacijo v telovadnici, hkrati pa se zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali pri premagovanju težav pri ustanovitvi nove strelske družine.

Andrej Čehovin

Občinska liga

JUTEKS 2 : GRIŽE

V šestem kolu občinske lige so v Žalcu na strelišču Juteksa tekmovali strelci Grič in Juteksa 2 Žalec. Za ekipo Grič so nastopali: Peter Turnšek, Jože Turnšek, Milan Brilej in Srečko Džudarić, za Juteks 2 pa Dušan Novak, Simon Vošnjak, Matej Krašovic in Lucija Klovar.

Zmagali so strelci Juteksa z rezultatom 1375 proti 1364 krogov. Najboljši posamezno je bil Simon Vošnjak s 367 krogi pred Srečkom Džudaričem s 359 krogi.

GRIŽE : LIBOJE

V petem kolu občinske lige za zračno puško so se v Libojah pomerili strelci Liboj in Grič. Za ekipo Grič so tekmovali Milan Brilej, Jože Turnšek, Srečko Džudarić in Brezlan in Jože Hrvatin. Zmagali so Grižani s 1331 krogi pred Libojčani s 1241 krogi. Posamezno je bil pri Libojah najboljši Planinšek (310 krogov), pri Grižanih pa Džudarić (354 krogov).

GRIŽE : VRANSKO

Na strelišču v Žalcu bi se morali pomeriti strelci Grič in Vranskega, vendar slednjih ni bilo, zato so Grižani nastreljali vsak po 40 strelov za oceno, in sicer Džudarič, Brilej, Peter Turnšek in J. Turnšek. Najboljši je bil Milan Brilej s 344 krogi. Hkrati je treba opozoriti ekipe, ki se tekmovanj ne udeležujejo, da se pravočasno in bolj elastično dogovorijo za izvedbo srečanj občinske lige, saj z izostajanjem na tekmovanjih le-ta izgubljajo na kvaliteti in številu posameznih tekmovanj.

JUTEKS 2 : POLZELA

Na strelišču za zračno orožje na Polzeli so se v sedmem kolu občinske lige pomerili ekipi Polzele in Juteksa 2 Žalec. Srečanje so dobili gostje v sestavi Renata Flego, Janja Habjan, Žiga Cimerman in Aleš Klovar z rezultatom 1376 krogov pred domačini v sestavi Mohorko, Huselj, Svetko in Zupanc. Najboljši pri Žalčanih je bil Aleš Klovar s 355 krogi, pri Polzelanih pa Romi Zupanc s 341 krogi.

BRASLOVČE : JUTEKS 1

V Žalcu so se v sedmem kolu srečali strelci Juteksa 1 in Braslovč. Zmagali so Žalčani, ki so nastreljali 1380 krogov, Braslovčani pa 1333 krogov. Najboljši posameznik je bil Braslovčan Matjaž Turnšek s 357 krogi pred Janjo Habjan s 353 krogi. Za Juteks 1 so tekmovali: Lucija Klovar, Aleš Klovar, Renata Flego in Janja Habjan.

Druga republiška liga – jug

Na strelišču za zračno puško v Šempetru so se v osmem kolu druge republiške lige – jug pomerili ekipi SD Slavko Šlander iz Šempetra in SD Jože Kovačič iz Šentvida pri Stični. Zmagali so gostje s 1457 krogi pred domačini s 1435 krogi. Za domačine so tekmovali Alojz Zagoričnik, Dani Zagoričnik, Iztok Hadžič in Štefan Ošep. Posamezno sta bila najboljša Rojes s 372 pri gostih in Ošep s 363 krogi pri domačinih. Jani Pukmajster

Namizni tenis

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Žalec je organizator medobčinske lige v namiznem tenisu. V prvem delu tekmovanja, kjer je nastopilo osem ekip iz žalske, velenjske, mozirske in laške občine, vodi ekipa TVD Partizana Žalec, ki je zbrala skupaj 12 točk, to se pravi, da je v vseh šestih srečanjih zmagala, peta je ekipa Pogri iz Griž, šesti je TVD Partizan Petrovče in sedmi TVD Partizan Polzela. Drugi del – spomladanski del tekmovanja, od 18. do 23. februarja, nastopila pa bo še ena ekipa, in sicer TVD Partizan Petrovče-veterani.

T. T.

Tekmovanje v šahu

OZD DPM Žalec je 13. februarja pripravila občinsko ekipno prvenstvo v šahu. Rezultati so naslednji: mlajše pionirke- 1. Griže, 2. Šempeter; starejše pionirke – 1. Šempeter, 2. Griže; mlajši pionirji – 1. Polzela, 2. Šempeter in 3. Petrovče; starejši pionirji – 1. Petrovče, 2. Šempeter in 3. Polzela.

Postanimo bolj športen narod

Sedanja stopnja razvoja športa v naši občini nujno zahteva oceno. Raziskati bo potrebno možnosti, ki bi zagotovile nadaljnjo popularizacijo športa kot celote (rekreacijo, šport za dosežek, športna vzgoja) ter izpopolniti stimulativne dejavnike. Za nadaljnji razmah športa bi morali na sedanji stopnji raziskati motivacijske momente, ki še niso dovolj izrabljeni.

Sedaj (in doslej) športno življenje poteka po športnih društvih, ki dajejo možnosti za delovanje, prostor, trenerja, voditelja, vodnika ipd.

Vprašati pa se moramo, če klubi, društva v resnici zagotavljajo možnosti, ki so mladim potrebne in jih od športne organizacije tudi pričakujejo. Včasih je bila že sama pripadnost kakemu športnemu kolektivu zadostna spodbuda za sodelovanje v športu.

Analiza okolja, iz katerega mladi izhajajo, bi morda pokazala, da društva le ne dajejo mladim tistega, kar bi morala, torej jim ne izpolnijo pričakovanj. Ob vseh možnostih, ki se jim mladi lahko posvetijo, se znajdejo športna društva v težjem položaju, ker imajo omejene možnosti (kadri, sredstva ipd.)

Samo vadba in samo tekmovanja so trenutno premajhna motivacija za veliko mladih, ki šele premišljajo, s katerim športom (panogo) se bodo ukvarjali. Ves način današnjega življenja s posedanjem pred televizorji in vožnjo z avtomobili tudi mlade navaja na lagodnost.

Najbolj jih pritegne družabnost. Prav zato pa v društvih ne store skoraj nič. Razmah športa ovira že samo način življenja v društvih, ki ni najbolj privlačen za mlade.

Vsebina dela je načrtovana kratkoročno in je namenjena predvsem tistim, ki nastopajo kot tekmovalci v raznih ligah. Prav zagotovo pa si s takim delom društva režejo korenine. To ni očitek športnim delavcem, ki že tako delajo predvsem iz idealizma in ljubezni do športa, temveč opozorilo na splošne pomanjkljivosti (tudi programske). Idealno društvo (klub) bi bilo takšno, v katerem bi si znali zagotoviti široko zaledje mladih, ki bi jih pritegnilo samo življenje v klubu-društvu. Ker mladi ne najdejo v klubu družabnosti, si jo poiščejo sami, tudi na cesti. Mislim, da smo glede na čas, v katerega nas z vso silo vleče vrtinec lagodnosti in nezaupanja, le premalo domiselni.

V naši občini je bilo doslej namenjenih veliko sredstev za izgradnjo športnih objektov, kar je bilo skoraj v celoti izpolnjeno. Torej smo ena tistih občin v RS, ki je z objekti najbolje opremljena (športnimi).

Da bodo ti športni objekti ostali še naprej športni in temu primerno vzdrževani, pa je največ odvisno od ljudi, okolja in športne kulture tega okolja, kjer so objekti. Če bodo športne organizacije nedelavne, prebivalci-koristniki teh objektov agresivni uničevalci, potem vemo, koliko je ura. Žal pa ne bomo več vedeli, kdo bo tisti, ki bo te uničene športne objekte obnavljal, kjer bodo še namenjali sredstva za obnovo?

Tudi to je eden od vidikov vzgoje mladega rodu v športno-kulturnem smislu, ki bi moral nam, »majhnemu« narodu pomeniti toliko več.

Glede na situacijo, v kateri se nahajamo, mislim, da je prišel čas, ko bo moral biti šport z rekreacijo in vzgojo mladih še toliko bolj v ospredju. Šport vendarle ne moramo obravnavati kot neko razkošje, kot zapravljanje časa, ker ne prinaša »materialnih« ugodnosti. Ta miselnost je pričujoča še na mnogih področjih in v mnogih okoljih. Lahko jo le postopoma odpravljamo s pravim prikazom odnosa do športa.

Zato lahko veliko store tudi sredstva obveščanja. Zopet bo potrebna dolgoročna akcija.

Prepričan sem, da bomo lahko nekaj dosegli tudi na športnem področju le, če bomo doumeli, da imamo lahko tudi Slovenci svoj nacionalni šport in športno kulturo že privzgojeno.

Šele priljubljenost in vsesplošna pripadnost športu – osebni rekreaciji ter dojemanju velike koristi zdravega načina življenja pri celotnem narodu (vseh občanov) predstavlja tisto najvišjo obliko motivacije vsakega človeka-športnika. V športu za dosežek – vrhunstvu pa je ob takem nivoju spoznanja in športne kulture lahko tudi najvišja moralna podpora posamezniku kot kolektivu v športu.

Verjetno smo že pozabili, da je uspeh na športnem področju še vedno rezultat sposobnosti, dela, znanja, je nekaj, česar ni mogoče kupiti in predstavlja še vedno priznanje za posameznika in družbo. Tega se morda premalo zavedamo.

Adi Vidmajer

Planinstvo

Bo Hmezad–Partizan izstopil

Nogometaši NK Partizan Hmezad iz Žalca so začeli s pripravami na novo sezono v slovenski nogometni ligi pod vodstvom trenerja, nekdanjega igralca Olimpije, Vogrinca in njegovega pomočnika Cirila Naprudnika.

Žalčani v pretekli sezoni niso bili zadovoljni s predzadnjim mestom, še manj pa z igro pred domačim občinstvom. Tehnični vodja Bogdan Novak in sekretar Franci Šarlah menita, da v spomladanskem delu računajo na osvojitev 16 točk, kar bi pomenilo obstoj v ligi. Klub so okrepili z novimi igralci, in sicer: vratarjem Pusovnikom, krilcem Šekedeljem, napadalcem Marinčkom in Majhenom. Iz Avstrije se je vrnil Druškovič, v JLA pa je odšel Aristovnik, klub pa sta zapustila vratar Stankovič in Janežič.

Na začetku priprav posvečajo največjo pozornost telesni pripravljenosti. Odigrali so že nekaj prijateljskih tekem, največji problem pa predstavljajo finančna sredstva, saj sponzor Hmezad Žalec že od jesenskega dela ni primaknil nikakršnih sredstev, kljub temu, da jih je po pogodbi dolžan prispevati. Če do 10. marca ne bodo zagotovili sredstev, se bodo nogometaši Partizana-Hmezad morali odpovedati nadaljnjemu tekmovanju v slovenski ligi.

Jože Grobelnik

Odlični kegljači Hmezada

Kegljači Hmezada, ki uspešno nastopajo v I. slovenski ligi, so v 12. kolu doma gostili ekipo STC iz Ljubljane in jo premagali z rezultatom 4972:4966. Za ekipo Hmezada so nastopili: Lešnik 830, Sivka 838, Kačič 819, Kompan 818, Gmajner 862 in Jakopovič 805 podrtih kegljev. Na lestvici so na odličnem četrtem mestu, za prvo uvrščenim Proleterjem zaostajajo le dve točki.

T. Tavčar

Priznanja našim planincem

V soboto, 9. februarja je bil že deseti pohod po poteh XIV. divizije, ki se ga udeležujejo tudi planinci iz naše občine. Na jubilarnem pohodu so poleg bronastih, srebrnih in zlatih značk podelili tudi spominska priznanja za desetkratno udeležbo. Med sedmimi dobitniki priznanj so bili kar štirje iz naše občine, in sicer iz Planinskih društev Žalec Zabukovica, Šempeter in Polzela. Pot pa nas je vodila tudi k zgodovinskim spomenikom, kot sta Žička kartuzija in zgodovinska cerekev v Špitaliču.

LJ

Pohod na Ramšakov vrh

V nedeljo, 3. februarja 1991 je bil POHOD NA RAMŠAKOV VRH (969 m). Ta pohod smo organizirali planinci Planinskega društva Vinska gora z željo, da bi pohodniki spoznali del naše vinskogorske planinske poti, predvsem pa, da bi spoznali naše kraje, naše srednjegorje, ki je vse premalo poznano. Imamo posebne žige, posebne kartončke in značke za večkrat prehojeno pot. Letos smo podelili prve bronaste značke planincem, ki so se trikrat udeležili pohoda.

Letos nas je bilo na pohodu 130, prišli so planinci od blizu in daleč, tudi iz Maribora.

Izpred osnovne šole so se pohodniki podali do cerkve, kjer se že odpirajo pogledi po Vinski gori in okolici, še lepši so razgledi iz Gonšarjeve peči, ki je bila naslednja točka pohoda. Od tu so pohodniki krenili mimo Gonžarjeve domačije, mimo Vihra do Vihrove jase, kjer se odprejo razgledi na Šaleško dolino, na Mozirske in Savinjske Alpe. Od tu je vodila strma pot na Radojč (930 m) in po grebenu na Ramšakov vrh. Na vrhu je bila kontrolna točka, tu so pohodniki dobili poseben žig v kartonček. Za njimi je bilo dve uri prijetne in ne prenaporne hoje. Za njimi je bila pot, ki slovi po prekrasnih razgledih, pohodnik ima kot na dlani Alpe, mesto Velenje...

Marsikdo od pohodnikov je pot nadaljeval po Vinskogorski poti, drugi so se ustavili pri koči na Lopatniku, kjer jih je čakal čaj.

Prepričani smo, da so bili vsi pohodniki zadovoljni. Veseli smo, da smo tako odkrili del naše prelepe štajerske domovine.

Planinsko društvo
Vinska gora

Sedaj pa znamo smučati

Blaž Markovič

Matic Lasnik

Mitja Ulaga

Borut Zalokar

Ker v dolini med počitnicami ni bilo snega, se je vodstvo pri SK Gozdnik iz Žalca odločilo, da na Golteh pripravi začetni tečaj smučanja. Tečaj, ki ga je pet dni vodilo pet vaditeljev smučanja in en učitelj, je trajal pet dni, ob koncu tekmovanja pa so pripravili tudi tekmovanja v veleslalomu, ki so si ga ogledali tudi starši tečajnikov. Skupaj jih je bilo 43, in sicer od 6. do 12. leta starosti. Tečaj smo obiskali, nekateri udeleženci pa so nam o njem povedali takole:

Blaž Markovič: »Doma sem iz Prebolda. Na tečaj smučanja sem si želel že lani, pa ni in ni bilo snega, pa tudi tečajev je bilo bolj malo. V teh petih dneh, mislim, da sem se le nekaj naučil. Udeležil sem se tudi že prvega tekmovanja.«

Matic Lasnik: »Star sem sedem let in sem med mlajšimi v tem tečaju smučanja. Danes, zadnji dan, je tukaj zelo mrzlo, piha pa tudi veter, tako da ni nič kaj prijetno. Komaj čakam, da bom na vrsti pri tekmovanju v veleslalomu. Naši vaditelji so imeli z nami kar veliko potrpljenja.«

Mitja Ulaga: »Ker društvo Partizan v Gotavljah ne pripravlja tečaja smučanja, sem se odločil za tečaj, ki ga je pripravil smučarski klub Gozdnik. Teh pet dni je bilo lepo, vsak dan smo se vozili domov in drugo jutro zopet na Golte. Mislim, da sem se osnov smučanja sedaj naučil in da bom lahko že kar sam odšel na smučanje.«

Borut Zalokar: »Tu na tečaju sem med starejšimi. Ne vem, kako bi lahko opisal teh pet dni tu. Bilo je lepo, že dolgo se nisem tako nasmučal, kot v tem tednu. Drugi teden bom odšel na smučanje na Roglo, če v dolini ne bo snega.«

T. Tavčar

Prodajalna
KOS
ZORKA KOS,
SOSESKA V, ŽALEC
VELIKA IZBIRA DARIL – VELIKIH IN MALIH
za vaše mamice, žene in dekleta
Potrudili smo se za vas in vaše najdražje
Pridružujemo se čestitkam za 8. marec

rias računalniški inženiring
Podjetje za računalniški inženiring d.o.o.
Opravljamo knjigovodske storitve za obrtnike, trgovine ter privatna podjetja (vodenje poslovnih knjig).
Programska oprema po konkurenčnih cenah:
– materialno in skladiščno poslovanje
– fakturiranje
– finančno poslovanje
– vodenje trgovin
– kadrovska evidenca
– osnovna sredstva
– vodenje ligaških tekmovanj
– osebni dohodki (po novi zakonodaji)
– programska oprema po naročilu
Pozanimajte se pri naših predstavnikih:
Rogaška Slatina tel. (063) 816-601
Žalec tel. (063) 713-496 in
Dobrna tel. (063) 778-134

FOTO TONICA
FOTO TONICA
ŽALEC, ŠLANDROV TRG 9
Telefon: 063/712-252
Za vse ujete trenutke, zase in za tiste, ki šele pridejo...
PO KONKURENČNIH CENAH
- ekspres izdelava fotografij za dokumente
- razvijanje in izdelava amaterskih fotografij (v treh dneh)

V BARVNI IN ČRNO-BELI TEHNIKI
Se priporočamo!

Hmezad
AGRINA
p.o., Žalec
BLAGOVNICA AGRINA ŽALEC
UGODNI KREDITNI POGOJI
Kredit na 6 mesecev
obresti na ostanek dolga 4%
zavarovalna premija 0,48%
polog 25%
Ko poslovni stik in nakup postaneta harmonija izpolnjenih želja

Iz policijske beležnice

Mesec, ki je minil, je bil tudi za policiste zelo delaven. Da ne boste rekli, da delajo samo politiki. A da oni nič ne delajo, pravite. Da delajo delavci. Saj ni res, delavci stavkajo. In se v prostem času vozijo z avtomobili. Ker pa že več let nismo imeli prave zime, se je zgodilo tudi veliko prometnih nezgod. Vzrok je bil vedno podoben: prehitro po spolzkem vozišču. In nasvet: nogo s plina!

19. 1. se je Božo V. zgodaj zjutraj sprehajal po Žalcu. ker so ga policisti našli ležečega v bližini križišča in so utemeljeno sumili, da Božo ni utrujen le zaradi sprehoda, so ga odpeljali v zdravstveni dom. Poklicali pa ga bodo tudi na zagovor k sodniku za prekrške.

4. 2. pa je med vozili, parkiranimi nekje v Žalcu, omagal M. I. iz Vrbja. Ko so ga spečega našli policisti, je bil že močno podhlajen in v komi. Takoj so ga prepeljali v zdravstveni dom, ker pa je bil primer nujen, so ga peljali tudi v bolnišnico. In paradoks: ogrevanje z alkoholom lahko pozimi povzroči hude omrzline.

Ali je bil Z. S. iz Žalca alkoholno opogumljen, ko je 24. 1. na tržnici v Žalcu v zrak streljal s pištolo, nam ni znano. Vemo pa, da so mu policisti zaplenili malokalibrsko pištolo, v žepu pa je imel za vsak primer spravljeno tudi plinsko pištolo, ki si jo je doma spretno predelal v pištolo kalibra 6.35. Ko pa so policisti podrobno pregledali tudi njegovo stanovanje, so v njem našli še kup nabojev. Z. S. nekaj časa ne bo mogel streljati, imel pa bo pištole blizu sebe. Za pasovi paznikov, ki so ga sprejeli v resocializacijo.

Toplo ti je lahko tudi tako, da si telesno aktiven. Malo takšne rekreacije sta gledalcem pokazala tudi C. B. in K. R. iz Žalca, ki sta se 21. 1. pred Snack barom stepla. Posledica telovadbe so bile lažje telesne poškodbe.

Istega dne bi nogometni sodnik pokazal G. D. in S. D. rdeči karton, saj sta se kar oba spravila na C. M. iz Pongraca. Pretepala sta ga pred lokalom Marjola. Pa jima to še ni bilo dovolj, saj sta nadaljevala z razbijanjem v lokalu Roli, kjer sta iskala lastnika. Ker pa njega ni bilo pri roki, sta ročno razbila dva kozarca, pepelnik in igralni avtomat. Le kaj bosta razbijala v prostoru, v katerem ves inventar predstavljajo štiri gole stene in železen pograd?

21. 1. je V. M. iz Zabukovice spoznal, da ni več vredno živeti. S podstrešja je prinesel tri jeklenke gospodinjskega plina in kaj kmalu je prišlo do močne eksplozije. Pri tem je bilo uničeno celotno nadstropje in del hiše. Sta se pa v akciji reševanja V. M. iz ognja izkazala policist Mojmir Stubičar z žalske postaje ter občan Jože Painkrat iz Zabukovice, ki sta ponesrečenega otela ognjenim zubljem. Sedaj se zdravi v celjski bolnišnici, mi pa mu želimo, da bi spoznal, kako vredno je živeti. Pomagajmo mu!

Zadnji čas je večkrat gorelo. 18. 1. so ognjeni zublji v trgovini Melite Pader iz Žalca naredili za 150.000 din škode. V trgovini so tlela oblačila, ker je nekdo pozabil ugasniti električni stenski gorilec. 28. 1. je vnuk Marije Volmut iz Šešč povzročil požar na gospodarskem poslopju, ker se je igral z vžigalicami. Poslopje je pogorelo.

4. 2. je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju Ludvika Stancarja z Vranskega. Škode je za okoli 200.000 din, vzroke požara pa še raziskujejo. Prvega februarja pa je B. Z. iz Sevnice zakuril taborni ogenj kar pod napeljavo za dovod disel goriva tovornega avtomobila. Pri tem pa ni imel preveč skavtske sreče, saj mu je zgorela celotna napeljava in del cerade. Na žalost pa se bo moral srečati še s sodnikom, saj je kuril pod tovornjakom, ki ni njegova, temveč firmina last.

Bil pa je to predvsem čas vlomov in tatvin. Zato že kar na začetku: pazite na svoje premoženje.

Verjetno so bili hotelski računi previsoki, pa se je neznanec 17. 1. odločil, da bo noč prespal v vikendu Jožeta Oseta iz Brnic. Vsekakor ima Jože slabše ključavnice, saj je ta neznanec poskušal spati tudi v vikendu njegovega brata Franca, kamor pa ni mogel vstopiti.

18. 1. pa je nekdo vlomil kar v tri vikende, ki so last treh Celjanov. Vikendi stojijo na Bregu pri Polzeli, lastniki pa so skupaj oškodovani za eno moško jakno iz blaga in pol deci vekije. Ljudje že vedo, da je zastonj bolj poceni kot davčno znižana pijača. Dokler jih ne dobijo.

Tega dne si je neznanec za nedoločen čas sposodil tudi akumulator iz avtomobila Marije Učakar iz Zaplotnice. Še več škode pa ima lastnik bistroja Stik iz Petrovč, kamor so 20. 1. vlomili in s sabo odnesli štiri igralne avtomate, telefon in glasbeni stolp AKAI. Nekdo si je zaželel zastonj glasbe in iger. Zastonj bo tudi, ko ga (jih) bodo prijeli.

22. 1. pa so vlamljali v avtomobile. Tako je bilo vlomljeno v avtomobil Vladimire Voh iz Žalca, Nine Pungertnik, ki je ostala brez avtoradiokasetofona ter Irene Planinc iz Radeč, ki ji je neznanec iz avtomobila, parkiranega pred hotelom v Žalcu, odnesel naročilnice, buteljko vina, kalkulator ter tri rokovnike. Se pa storilec ne zanima za znanost, saj je pozabil vzeti tudi visokošolski indeks.

Težko so se peljali domov, ker jim je nekdo ukradel žaromete. To se je 25. 1. zgodilo Nataši Vihernik iz Gotovelj, ki ni imela več prednjih žarometov na 126P, Andreja Rajh iz Laškega in Boženka Malis iz Migojnic pa sta ostali brez luči na jugotih. Vsi avtomobili so bili parkirani pred Quinom.

2. 2. pa so ravno tako pred Quinom vlomili v avtomobil Janeza Herodeža iz Trnave. Ostal je brez ojačevalca in ekvilajzerja znamke Philips.

Vlomljeno je bilo tudi v cerkev na Gori Oljki. Storilec je s sabo odnesel vseh 14 slik božje poti, policisti pa obljubljajo, da storilca križev pot še čaka.

9. 2. se je zgodila nesreča v stanovanjski soseski Bačka Palanka v Žalcu. Devetletni A. A. se je igral na hribčku za blokom. Pri igri pa je padel v odprt izhodni jašek zaklonišča. Pri tem si je poškodoval roko, dogodek pa še raziskujejo.

AKUPRESURA
BIOENERGIJA
STJEPAN ŠEPAT,
Hotel Žalec,
vsak četrtek od 12. do 14. ure.
Telefon: (063) 714-211

NOČ Z ŽALSKIMI POLICISTI

Mraz in led pokazala zobe

Vedno nas je zanimalo, kako delajo policisti. Kako poteka njihov delovni dan. Z njimi smo se srečevali na različne načine, še največkrat tako, da so nas možje postave na cesti ustavili zaradi kontrole dokumentov ali pa zaradi kakšnega cestnoprometnega prekrška. Mnogokrat smo se nad njihovimi postopki tudi hudovali, bili nanje jezni, ko so nam zaračunali mandatno kazen ali pa nam zaradi vinjenosti odvzeli vozniško dovoljenje in nam prepovedali nadaljnjo vožnjo. Pa smo se v uredništvu odločili, da vidimo medaljo še z druge strani in tako se je rodil predlog, da bi nekega večera odšel na teren s policijsko patruljo tudi nekdo iz naše redakcije. Komandir policijske postaje, inšpektor Stane Veniger, naši prošnji ni odrekel domovinske pravice in tako sem se z njimi ter s šestimi policisti odpravil v noč pustne sobote. Naloga: poostren nadzor cestnega prometa.

Priprava na policijski postaji

Pred odhodom na teren so se policisti zbrali v večji pisarni na policijski postaji. Komandir Stane Veniger je vodil sestanek, ki mu policisti pravijo odprava na delo. Najprej so se seznanili z aktualnimi dogodki na celjskem in drugje, policisti so si zapisovali registrske številke avtomobilov, ki so bili odvzeti v različnih krajih po Sloveniji, pred odhodom pa so še preverili, ali imajo s sabo vso potrebno opremo. Komandir je šest policistov razdelil v tri patrulje, ki so jih vodili starejši policisti, vsak pa je imel s sabo tudi mladega sodelavca, ki je ali pripravnik ali pa kadet Kadetske šole za miličnike in na delovni praksi. Policistu Milanu pa je družbo v službi delal njegov štirinožni prijatelj, posebej za policijsko delo izurjen nemški ovčar.

Ker je bila pustna sobota, so se policisti bali, da bo prišlo do kršitev javnega reda in miru. V tem primeru bi svojo nalogo opravila policist s službenim psom, po potrebi pa bi jima pri vzpostavitvi reda pomagali tudi ostali policisti, ki so sicer kontrolirali voznike na različnih cestah v žalski občini. Vendar se je ob koncu noči izkazalo, da smo bili to noč Savinjčani kljub pustnemu norčevanju zelo umirjeni, tako da do intervencij take vrste ni prišlo. Nemški ovčar je službo prespal v marici.

Prva akcija

Ura je bila približno enajst, ko je komandir policijske postaje z rdečo ročno svetilko poskušal zaustaviti nasproti vozeč osebni avtomobil. Vendar je voznik neregistrirane stoenke, ki je pripeljal iz zgornjega dela Liboj, dodal plin in s svojim vozilom odpeljal dalje in zavil na stransko cesto, ki vodi med sadovnjaki na bližnjem gričku. Začela se je prva akcija. Po radijski zvezi je bilo sporočeno policijski patrulji, ki je bila pripravljena na drugi strani odcepa, po kateri je peljal ubežni voznik, da ga poskušajo ustaviti. S komandirjem pa sva se vsedla v vozilo in zapeljala za ubežnikom. Že po nekaj metrih pa je komandir odvzel plin, saj je skoraj dvotonsko terensko vozilo začelo nevarno zanašati po zasneženem in delno poledenelem cestišču. Vožnjo sva nadaljevala počasneje, pri tem pa opazovala sledi avtomobilskih gum, ki so zdaj na eni zdaj na drugi strani ceste rezale brazde v cel sneg ob cesti. Voznik pred nama je vozil res divje. Pa se je pregovor Počasi se daleč pride izkazal tudi v tem primeru. Na vrhu griča sva že od daleč opazila stoenko, ki je ležala prevrnjena v pol metra globokem obcestnem jarku. Ko sva se avtomobilu približala, sva zagledala za lastnika avtomobila nič kaj prijeten prizor. Avtomobil je zaradi prevelike hitrosti po spolzkem vozišču odneslo s ceste, pri tem pa je vozilo s prednjim delom trčilo v nosilni steber zapornice, ki je stala pri vhodu v neko gospodarsko poslopje. Pri tem je avtomobil obrnilo v nasprotno smer vožnje, izpod razbitega pokrova motorja pa se je nevarno kadilo. Ustavila sva in najprej pogledala, ali se je voznik pri prometni nezgodi poškodoval. In obstala sva presenečena. Avto je bil prazen. V tem času se je iz nasprotne smeri pripeljala druga patrulja in miličniki so začeli iskati voznika v bližnji okolici. Vendar o njem ni bilo ne duha ne sluha, tako da so z iskanjem prenehali. So pa potem površno pregledali notranjost vozila, kjer so v nekaj sekundah našli modro kuverto. V njej je bilo že staro vabilo k sodniku za prekrške in v tem trenutku je dobil ubežnik tudi ime in priimek. Po vsej verjetnosti pa bo dobil v kratkem na dom podobno kuverto, kot je bila ta, ki ga je izdala. Bela stoenka je sedaj potrebna poštenega kleparskega popravila, čeprav dvomim, da je tako početje smiselno, saj se je v prometni nezgodi močno poškodoval tudi avtomobilski motor. Nekaj minut čez polnoč se je tako končal najbolj razburljiv dogodek te noči.

Policisti so potem opravljali kontrolo cestnega prometa. Vozniki so morali večkrat pokazati zimsko opremo, vozniško in prometno dovoljenje, nekaterim pa so odredili tudi preizkus z alkotestom. Proti jutru, ko so se pustne maske vračale z zabav, je bilo tudi nekaj komičnih pripetljajev. Ko so tako policisti z rdečo lučjo ustavljali enega izmed voznikov, je ta mirno odpeljal dalje in se ustavil šele po dobrih sto metrih. Ko je k njemu pristopil policist, mu je ustavljeni povedal, da je mislil, da se mora ustaviti šele po sto metrih. Kasneje se je izkazalo, da je k nastajanju novih cestnoprometnih predpisov pripomogel tudi alkohol v njegovem organizmu. Možje postave pa mu kljub norčavi noči heca le niso mogli spregledati.

Ceste so bile poledenele

Lahko je razumeti, da mnogi vozniki niso bili prav pretirano srečni, ko so jih to noč ustavljali nenašemljeni policaji in jih spraševali po tem in onem. So se jih pa verjetno veliko bolj razveselili vozniki, ki so jim policisti priskočili na pomoč. To noč so bile ceste nevarno poledenele in tako je vozila kot za šalo odnašalo s ceste v obrobne strmine in jarke. To noč sem videl več kot deset različnih osebnih avtomobilov, ki so tako končali vožnjo. In marsikateremu vozniku je bilo lepo pri srcu, ko so policisti pustili svoje delo na cesti in pomagali avtomobil zopet spraviti tja, kamor spada: na cesto. Pri tem pa mi je komandir povedal, da je to pravzaprav prvotna naloga policistov, ki morajo pomagati občanu v njegovi stiski. Seveda pa policisti ne morejo celo noč ročno vleči avtomobilov iz jarkov, zato so preko zvez obvestili dežurno komunalno službo, ki je takoj začela s posipavanjem najbolj spolzkih cest. Pa se tudi njim ni najbolje godilo. Tako je eden izmed tovornjakov, ki so bili polni peska, na strmini pri Grižah tudi sam zdrsnil v jarek. Potrebno je bilo kar veliko dela in potrpežljivosti, da so ga potegnili nazaj. Da je cesta res močno ledena, sem spoznal tudi sam, ko sem proti jutru hotel fotografirati golfa, ki je zdrsnil z nje. Takoj ko sem stopil iz avtomobila, sem se znašel na lastni zadnji plati. Kljub bolečini pa me želja po fotografiranju ni zapustila, čeprav sem se moral do avtomobila pridrsati. Bila je to noč, ko sem se iz Žalca proti domu peljal s povprečno hitrostjo 30 km na uro. Ko so ceste normalne, gre tudi trikrat hitreje.

Rekapitulacija

Ob petih zjutraj so se policisti zopet zbrali na postaji. Pregledali so svoje delo v minuli noči in do konca napisali svoja poročila. Po seštevanju in reguliranju podatkov so ugotovili, da so na pustno soboto in nedeljo zjutraj ustavili 105 voznikov, 20 so jih zaradi manjših pomanjkljivosti na vozilu ali opremi opozorili, enega so mandatno kaznovali, štirje vozniki pa so morali zaradi vožnje pod vplivom alkohola svoja vozniška dovoljenja začasno shraniti na policijski postaji. To noč so policisti obravnavali dve prometni nezgodi, eno pred hotelom v Žalcu, o drugi pa ste že brali na začetku tega pisanja. Ob zaključku so ugotovili, da večina voznikov, ki upravljajo vozila, ne zaužije alkohola pred vožnjo. Tako so letos zaradi vinjenosti policisti odvzeli veliko manj vozniških dovoljenj kot lansko leto ob isti priložnosti. Za konec pa voznikom srečno vožnjo, policistom pa čim manj dela. Tako bosta obe strani zadovoljni.

B. Lobnikar

JAMUTRON
LEPOTNI STUDIO
PILAR
DELOVNI ČAS:
od 16. do 20. ure
sobota od 8. do 12. ure
Telefon:
713-420 – doma
714-211 – studio
HOTEL ŽALEC
• odprava celulita, dlak in gub (trajno in neboleče) • hujšanje (po centimetrih) • krepitev mišic, obrambne sposobnosti organizma • boljša presnova in prekrvavitev • obnavljanje tkiva
NAJNOVEJŠE
FORMULA 101 – ZA RAST NOVIH LAS

. . . in moja kratka večnost traja v njem,
sem kar sem že včeraj bil,
sem kar tudi jutri bom ostal. . .
(Ciril Zlobec)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in pradedka

JANKA ŠARLAHA

iz Šempetra

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, delovni organizaciji Aero, gospodu župniku, krajevni skupnosti in vsem ostalim za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči:

žena Marija in hčerke z družinami

MARJAN AMON
IZDELOVANJE SPOMENIKOV

Slatina 9/A
Šmartno v Rožni dolini
Telefon: 063/38-672

Plačilo na dva obroka

DEŽURSTVO NA VODOVODU

Za popravilo okvar na glavnih vodih v občini Žalec so dežurni

od 25. 2. do 4. 3. 1991
Jakob OLIP, Pongrac 11
od 4. 3. do 11. 3. 1991
Vlado Šuper, Vel. Pirešica 5/e
od 11. 3. do 18. 3. 1991
Bogdan Pantner, Polzela 209
od 18. 3. do 25. 3. 1991
Radovan Čremožnik, Gotovlje 205

Opomba: Dežurni se nahaja v Komunalnem podjetju Žalec od 12. do 12.30 le v času prostih dni (sobota, nedelja, prazniki), ob delavnikih popoldne pa je doma. Sporočila lahko oddate v nabiralnik pri sedežu DO.

Poročili so se:

Marjetka FARČNIK iz Prekope in Sašo URANKAR z Gomilskea; Terezija VASLE iz Založ in Vladislav KOLENC iz Ločice pri Polzeli; Manja DOBOVIČNIK z Brega pri Polzeli in Renato STRNAD iz Braslovč, Stanka TROGAR in Peter DOBNIK, oba iz Letuša in Barbika KOS iz Studencev in Alojz ŠKOFLEK iz Celja.

Mladoporočencem naše iskrene čestitke!

Umrli so:

Ljudmila KMET iz Prebolda, Frančiška JAVORNIK iz Vinske gore, Ljudmila TOM iz Žalca, Jožefa JAGER iz Marija Reke, Maksim HROPOT iz Gotovelj, Alojzij KLANČNIK iz Dobriča, Janez TERGLAV iz Tabora, Roza GORENŠEK iz Grajske vasi, Jožef ARNČNIK iz Marije Reke, Janez OPRNAČ iz Solčave, Edvard PIKL z Vranskega, Zofija GROS iz Dobriše vasi, Friderika-Breda ZALOKAR iz Griž, Jože KELNER iz Liboj, Frančiška KLINC iz Petrovč, Marija FERDIČ iz Celja, Avgustin STRNIŠNIK iz Jeronima, Marija KLANJŠEK iz Kasaz, Rozalija LEBEN iz Prekope, Roza DOLER iz Zavrha pri Galiciji, Uršula LESNIKA iz Petrovč, Marjan DOBRAJC iz Ljubljane, Pavlina CESTNIK iz Dolenje vasi in Janez ČETINA iz Sp. Grušovelj.

Mali oglasi

Manjši travnik ali njivo v okolici Žalca ali Pirešice najamem. Možen kasnejši odkup. Telefon: 28-944, zvečer.

V Migojnicah prodam parcelo 960 m². Informacije po telefonu 061/557-478.

JOŽE STRAHOVNIK
ŽALEC, VREČARJEVA 3
telefon: 063/712-261

POGREBNE STORITVE

Z dolgoletno tradicijo vam ob boleči izgubi bližnjega nudimo po konkurenčnih cenah:
- veliko izbiro krst in opreme
- prevoz z avtofurgonom (vključno na upepeljitev)
- dekoracijo sobe, postavitev odra na domu
- izkop grobnih jam in ureditev grobov
- postavitev žarnih niš
- ureditev kompletne dokumentacije
- nudimo tudi vence in cvetje

NA USLUGO SMO VAM OB VSAKEM ČASU
Hvala za zaupanje

POGREBNE STORITVE

HITRO IN SOLIDNO
- dobava kompletne pogrebne opreme (krste, križi, žare)
- postavitev mrtvaškega odra na domu
- vse vrste prevozov, tudi na upepeljitev v Ljubljano
- dobava in montaža betonskih žarnih niš za žarni pokop
- ureditev kompletne dokumentacije

DELAMO NON STOP

IVAN STEBLOVNIK, BRASLOVČE, PARIŽLJE 11, telefon: 721-667, 721-395

Tragično nas je zapustila naša dolgoletna sodelavka

MARIJA KLANJŠEK,

roj. 9. 8. 1945,
IZ LIBOJ

Od nje smo se poslovili 5. februarja 1991. Pogrešali jo bomo na njenem delovnem mestu

Sodelavci OOSS Nama Žalec

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, babice in prababice

MARJETE KLADNIK

Kokoletove Grete iz Založ pri Polzeli

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za sv. maše in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in nam kakorkoli pomagali.

Iskreno se zahvaljujemo govorniku g. Pungartniku za besede slovesa, pevcem društva upokojencev in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči:

sin Vili, hčerki Anica in Greta z družino

ZAHVALA

Sredi zime je na oknu
nagelj zacvetel,
da ob njem je plaho, plaho
rožmarin vzdrhtel.

Ob boleči izgubi predrage in ljubljene

POLONE ŽNIDAR

iz Pongraca pri Grižah

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili z njo v zadnjih urah, vsem, ki ste jo spremili na poti slovesa, izrekli zanjo tople besede, darovali božji službi in vsem, ki se je boste spominjali z otožnostjo v srcu.

Žalujoči njeni

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi ljube hčerke, žene, mame in stare mame

FRIDERIKE-BREDE ZALOKAR

iz Griž

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno pisno in ustno sožalje, za darovano cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala Slavku Košenini s SO Žalec za izrečene poslovilne besede, kakor tudi govorniku KS Griže. Hvala pevcem za odpeti žalostinki in pihalni godbi Zabukovica.

Posebna hvala kolektivu Hmezad-Agrina, SPE Mega, OŠ Griže, Savinjski magazin Žalec in Gradnje Žalec ter gospodu Pozniku za humano pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža in atija

JOŽETA ARNČNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi v najtežjih trenutkih stali ob strani, me tolažili ali kako drugače pomagali.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, izkazano sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. Rudiju Hermanu za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči:

žena Marija ter sin Boris in hčerka Nevenka z družinama

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi drage mame in stare mame

LJUDMILE KMET

gostilničarke v pokoju iz Prebolda

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih trenutkih z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala Magdi Žagar, dr. Rizmalu in družini Cestnik. Hvala g. župniku za opravljen obred in govorniku za poslovilne besede ter kolektivu Zdravstvenega doma Žalec in Zdravstvene postaje Prebold.

Žalujoči:

hčerka Milica ter vnukinji Irena in Simona

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sinka

ŽIGE MARUŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in za humanitarne namene.

Posebna hvala kolektivoma Hmezad Argina Žalec in Hmezad Inženiring Žalec, ki sta nam v času njegove težke bolezni ob žalostnem trenutku nudila vsestransko pomoč in oporo.

Prav tako izrekamo zahvalo zdravnikom in zdravstvenemu osebju UKC Ljubljana, Pediatrična klinika, Pediatričnemu oddelku Bolnišnice Celje in Zdravstvenega doma Žalec.

Posebno zahvalo izrekamo dr. Evi Dolničar za vse, kar je storila zanj in za nas.

Žalujoči:

ati, mami in Gašper

ZAHVALA

V 79. letu nas je po težki in zahrbtni bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, ata, brat in stari ata

IVAN ČETINA

GAŠPARETOV ATA
iz Sp. Grušovelj

Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali.

Hvala za izraženo sožalje, darovano cvetje in za sv. maše ter tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala kolektivu DO AERO Šempeter, Oddelku ORL bolnišnice Celje in TZO Šempeter. Hvala tudi ZZB, govorniku za besede slovesa, g. župniku za opravljen obred in kvintetu Lastovka za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

V SPOMIN

3. februarja je minilo leto žalosti in bolečin, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

IVAN PADER

Tiho in mnogo prerano si odšel, tvoj glas je v naši hiši onemel. V naših srcih pa je ostala bolečina, ki nikoli ne bo minila.

Z ljubeznijo se te spominjajo:
žena Angela, hči Irena in sin Marjan

Zlatoporočenca Križnik

V začetku meseca sta v Prapročah pri Vranskem praznovala 50 let skupnega življenja Valentin in Jožefa Križnik. Zlatoporočencema, 75-letnemu Valentinu in njegovi 71-letni Jožefi, so vaščani pripravili po stari navadi šrango, obred zlate poroke v Žalcu pa je opravil Edmund Božiček.

Valentin se je rodil kot prvi otrok v petčlanski družini v Prapročah pri Vranskem. Tam je preživljal svoje otroštvo, šolo je obiskoval na Vranskem, šolanja pa zaradi pomanjkanja denarja ni mogel nadaljevati. Jožefa se je rodila v Jeronimu kot sedmi otrok v številni kmečki družini. Zaradi obilice dela je po končani osnovni šoli ostala doma. Po poroki sta mladoporočenca prevzela kmetijo v Prapročah. Tam sta dočakala vojno in rojstvo prve hčere. Leta 1943 je Valentin moral na rusko fronto, po letu dni, ko je prišel domov na dopust, je odšel v partizane. Ob koncu vojne je bilo treba začeti znova, zato je Valentin tesaril, Jožefa pa je doma gospodinjila, delala na kmetiji in skrbela za tri otroke, ki so se rodili po vojni, medtem ko je prva hči zaradi bolezni umrla.

V skupnem življenju sta doživela mnoge preizkušnje, vendar nista klonila in sta jih skupaj premagovala. Prav tako pa sta skupaj doživela marsikaj lepega. Sedaj živita pri mlajšem sinu Jožetu na domači kmetiji v Prapročah pri Vranskem.

Tone Tavčar

Dragoceno darilo

Osmi februar smo dostojno proslavili. Tudi svetnik Pust je v grobu. Maske smo sneli, nekateri pa jih hranijo še za naslednje leto. Drugih pomembnih praznikov pa v februarju ni. Še sreča. da ni prestopno leto in za en dan ne bomo prikrajšani za OD.

Bliža pa se osmi marec. Kar na začetku so Albin, Neža, Marina..., pa seveda osmi marec. Včasih smo govorili o dnevu žena, sedanja vlada pa ima debelo in belo podčrtano – dan dela. Ne zavedajo se, da je Kardelj že zdavnaj pod rušo. Vsa našteta dela si naj bralec po svoje razloži. Sveti Albin pa je v Svetem pismu zapisan kot svetnik dobrote, daril.

Torej darila! Zapomnimo si eno: ne dajaj daril, ki presegajo tvoje zmožnosti. Le neumneži dajo več, kot imajo sami. Ne dajaj v dar nič nepotrebnega. Darilo je namreč počastitev, je dolžnost, ki temelji na navadi ali običaju.

Za osmi marec smo običajno ženičkam, ne šolarkam in najstnicam, priredili proslavo in pripeli rdeč nagelj. Potem pa se je vse skupaj izrodilo, kakor pri Miklavžu, Božičku, dedku Mrazu. Nekdo je dobil deset daril, drugi nobenega. Tako je ostalo vse do današnjih dni, do tega trenutka.

Mi pa poglejmo družino s štirimi člani: en moški, Albin in tri ženske. Vsi razen ene ženske so penzionisti. Vsi imajo dobre in slabe lastnosti. Albin je vinski bratec, ženske pa strastne kadilke in kofetarke. Za darila je seveda zadolžen Albin, ker gre za osmi marec in ne za štirideset mučenikov.

Bilo je pred tremi leti. Hudimanovo hitro so Albinu izpadli lasje. Kar jih je ostalo, so beli kot sneg. In to le zaradi skrabi, kakšna darila naj pripravi. Morda šopke rdečih nageljev? Ti so le za teden dni, potem pa v smeti. Štiriperesne deteljice še ne rastejo. Te bi bile primerne, prinašajo srečo in ljubezen, to nenadomestljivo stvarstvo tega sveta. Lepo zložene v kuharski knjigi leta in leta obstanejo. Prstani: srebrni, zlati? Misli, toliko, da mu glave ne raznese. Pa mu oči obvisijo na mizi, stolih, posteljah, stojalu televizije. Torej na predmetih na štirih nogah. Pa se domisli. Psička bom kupil! Takega majhnega, ljubkega, srčkanega, sobnega. In res ga je staknil, prav takšnega. Kolega mu ga je podaril in še liter rdečega povrhu. Vesel in nasmejan je stopil v lepo pospravljeno stanovanje in skoraj zavriskal: »Ženske, dragoceno darilo sem vam za osmi marec prinesel!« Bilo je to ljubko, majhno, rjavkasto bitjece, z belo liso vzdolž glave, pod vratkom pa lep, bel trikotnik, ki se mu je vlekel vse do trebuha.

»Joj, kako si luštkan!« sta rekli mama in babica, tretje takrat ni bilo, »spravljala je noter«, da bo za 8. marec prosta. Psiček je capljal, vohal, capljal, obe sta vzklikali »Capi naj bo!«

Vse lepo in prav. Capi je danes družinski ljubljenček. Včasih smo rekli: »Kar napravi Capi, je zmeraj prav.« Pa strga nove hlačne nogavice, novo copato, razkopava po zofi, divanu, postelji, praska po preprogi. Ženski pa nič. Capi je priden. Seveda, saj je v družino vnesel določen red. Tudi kofetkova para mu ne diši. Ljubi pa čistočo in red. Kar naprej bi se kopal, česal, hodil na sprehode v naravo. Kakor je vragec majhen, tako je tudi hud. Njegove sprehode pa si člani družine lepo porazdelijo. Nič več toliko alkohola, nikotina, kofeina. V zdravem telesu zdrav duh. In v stanovanju nič več takšne tišine. Če že ni drugih stavkov, so vsaj besede, namenjene preljubemu Capiju.

Pa še mnogo drugega je Capi v hišni red prinesel. In ženske ne dovolijo, da bi kdo o njem slabo govoril. Naš Capi je priden. In pridem sem jaz, ki sem to dragoceno darilo prinesel, si pritrjuje edini moški pri hiši. To je bilo darilo za osem osmih marcev!

Drago Kumer

Anketa o naročenosti na časopise

Učenci drugega razreda osnovne šole Nade Cilenšek Griže so ob naravoslovnem dnevu pripravili anketo o naročenosti na časopise, in sicer med krajani Griž. Takole so ugotovili: na Delo jih je naročenih pet, na Večer sedem, na Ljubljanski dnevnik 12, kar 33 pa jih ni naročenih na noben časopis. Komentar ni potreben!

Prihaja Šifrer

V četrtek, 21. marca bodo prišli na svoj račun ljubitelji ANDREJA ŠIFRERJA, ki je moral pred časom dogovorjene nastope zaradi bolezni odpovedati.

Tokrat bo nastopil ob 19. uri v žalskem kulturnem domu.

Predprodaja vstopnic: ZKO Žalec, telefon: 712-226.

Še spodnje hlače slekel bom, da davke lažje plačal bom...

Jaka Čop v naši občini

V času od 10. do 14. marca bo na pobudo mladih članov MLADINSKE DELAVNICE v Žalcu predstavil lepote gora znani ljubitelj in častilec gora Jaka Čop, ki bo prikaz gora povezal s pravljico Zlatorog. V času od 10. do 14. marca bo obiskal šole v občini. Občinsko matično knjižnico in Dom upokojencev na Polzeli. 11 marca ob 15.30 bo srečanje z njim na Osnovni šoli Prebold, 12. marca ob 18. uri pa v Občinski matični knjižnici, kamor so brez vstopnine vabljeni vsi ljubitelji gora.

KOMPAS

KOMPAS INTERNACIONAL
vas vabi na:

NA ZANIMIVE IZLETE:
- AMSTERDAM – 11. in 18. 4. – 5 dni
- RIM 14. 3. in 2. 5. – 4 dni
- RIM 1. 4. – 7 dni
- PARIZ 20. 4. – 5 dni

VSEBINSKO BOGAT DUNAJSKI ABONMA:
- *DUNAJ: opereta »ZIRKUSPRINZESSIN« 8. 3. musical »FANTOM OPERE« 22. 3. razstava »ČAROBNI ZVOKI«, Mozart na Dunaju 20. 4.*
- *SALZBURG: ogled rojstne hiše A. Mozarta 4. 5.*
- *VERONA: opera NABUCO 25.–26. 7.*

STROKOVNE SEJME:
- *BOLOGNA: COSMOPROF 20. 4.*
- *MILANO: MIFLOR – vrtnarska razstava 23. 2.*
- *DÜSSELDORF: DIDACTA: sejem učil 24. 2.*

ZADRUGA-MARKET PLIBERK

Velikovška cesta 1
9150 PLIBERK
Tel.: 9943 4235 2039
Telex: 0 47 42 27 56

Če iščete kvaliteto, postrežbo v domačem slovenskem jeziku, ugodno menjavo dinarja in cenejši nakup kot drugje, se Vam priporočamo.

BRASIL KAVA 1 KG **33.90**	BARVNI TELEVIZOR 51 cm Ø NA DALJIN. UPRAV. (IZVOZNA CENA) **3325.-**
ALVORADA KAVA 1/2 KG PRAŽENA »MINAS« **19.90**	SATELITSKA ANTENA 65 cm STEREO ASTRA – 14 PRO. (IZVOZNA CENA) **4999.-**
RONDOMAT PRALNI PRAŠEK 6 KG **99.90**	VIDEOREKORDER »VELIKA IZBIRA« ŽE OD (IZVOZNA CENA) **3159.-**
FIXIS HLAČNE PLENICE 9–18 KG 72 KOM. **199.-**	VIDEOKASETA E – 180 **39.90**
ELEKT. KROŽNA ŽAGA 1200 W 160Ø **1199.-**	OSRAM ŽARNICA, KI PORABI 80% MANJ TOKA **220.-**
ELEKT. KABEL NA BOBNU 25 m **299.-**	BOSCH MEŠALEC ZA GOSPODINJSTVO **1290.-**

ŠEHEREZADA v Žalcu

Največji gledališki dogodek v Žalcu:
V SOBOTO, 2. MARCA 1991, ob 19.30
V DOMU II. SLOV. TABORA.
LJUBILTELJI GLEDLIŠČA – ABONENTI, MED NAS PRIHAJA SVETOVNO ZNANA STVARITEV MLADINSKEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANA.
Rezervacije za izven: na ZKO Žalec, telefon 712-226.

NOVO!
- Izdelovanje vratnih in okenskih senčnikov (baldahinov) za trgovske lokale in podobno.
- Stojal za reklamne panoje.

»MEHANIKA«
koles, mopedov in vrtnih kosilnic,
NOVAK, Ivanke Uranjek 6, ŽALEC
TELEFON: 063/712-250

POTEPUH

TURISTIČNA AGENCIJA – TRAVEL AGENCY
63310 ŽALEC, Šlandrov trg 34
Telefon & Telefax: (063) 713-186

VAM NUDI IN PRIPOROČA:
- **KANARSKI OTOKI, COSTA BRAVA, MALLORCA**
7-dnevni paket tudi na kredit
- **zima in pomlad na JADRANU**
- **IZLETI IN POTOVANJA**
AZURNA OBALA, PARIZ, LONDON, ŠPANIJA, NIZOZEMSKA, ZDA...
- **ROMANJE V LURD, FATIMO...**
- **MATURANTSKI IZLETI**

EKSKLUZIVNA PONUDBA
- jadranje po JADRANU in SREDOZEMLJU – najem jadrnic tip BAVARIA firme A M S iz HOFHEIMA – IZREDNA KVALITETA PO UGODNIH CENAH
- PRODAJA VSTOPNIC za vse predstave Slovenskega narodnega gledališča OPERA IN BALET Ljubljana

VESELIMO SE SREČANJA Z VAMI!

ZLATARSTVO KRAGL ŽALEC

OD 4. DO 8. MARCA

10%

POPUST

TRADICIJA TREH GENERACIJ